

Odpadne vode in čistilne naprave:
na črnem seznamu tudi Trst



Valentin Inzko
bo verjetno
že v prvi polovici
junija prevzel
predsedniško
mesto
pri NSKS

f3

Prof. Valter Deon o nastajanju
in odobritvi italijanske ustave



SREDA, 19. MAJA 2010

št. 117 (19.824) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v nas Zatrlj nad Cerknimi, razmožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženih Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

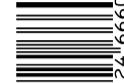
Poštnina plačana v gotovini

Spredzane in abonamente postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €



00519



666007



9 777124



Primorski dnevnik

*Avtocesta
za Sovodnje
trenutek
resnice*

DUŠAN UDÖVIČ

Vest, da se bodo prihodnji mesec začela dela za prekvalifikacijo cestne povezave Gorica - Vileš v avtocesto, je dobra vest. Povezava je neizbežna in načrtovana že dolgo, pričakovani goriški avtocestni priključek na Slovenijo bo v par letih postal stvarnost. Za povrh pa še: prej bodo dela opravljena, prej bo umaknjena z dnevnega reda tudi kopica problemov, ki jih prinašajo.

Ni dvoma, da je širitev avtoceste zahtevno javno delo, ki težko poseže v prostor, posebej tam, kjer je na gosto poseljen. Tako kot v sovodenjski občini, ki bo od vseh krajev, skozi katere gre avtocesta, najbolj pod stresom. O tem smo že veliko pisali, nič koliko je bilo glede tega posegov občinske uprave, prejšnje in sedanje. Zaskrbljenost je več kot upravičena, saj bo gradnja nove prometnice močno vplivala na ljudi, okolje in delovanje krajinskih institucij. Občinska uprava je na pristojno deželno odborništvo naslovila dolg seznam problemov in zahtev, da bo gradnja čim manj obremenjujoča in da bodo dela opravljena ob spoštovanju upravičene občutljivosti in pričakovanj krajinskega prebivalstva. Poleg tega je to enkratna priložnost, kot poudarja županica Alenka Florenin, da se za Sovodnje uredijo še druga pomembna javna dela. Naj dodamo, da poseg zadeva občino, ki je na seznamu izvajanja zaščitnega zakona, čigar 21. člen v takih primerih izrecno predvideva upoštevanje krajinskih dejavnikov.

Vse to bo na dnevnem redu pogovora s pristojnim deželnim odbornikom, ki je včeraj napovedal srečanje v roku desetih dni. Pričakovati je, da bo to trenutek resnice in sprejetja obvezujočih sklepov.

ITALIJA - Za stabilizacijo javnih financ v skladu s priporočili EU

Finančni maneuver še zavit v skrivnost

Opozicija od vlade zahteva večjo prozornost, če hoče sodelovanje

GORICA-VILEŠ - Konec junija ureditev gradbišč

Avtocesto bodo začeli graditi na goriškem koncu



VILEŠ - Gradnja avtoceste Gorica-Vileš se bo začela na goriškem koncu. Doslej so napovedovali, da se bo prekvalifikacija pričela v Vilešu, vendar je gradbeno podjetje ugotovilo, da je bolj smotrn začetek del v Štandrežu in Sovodnjah. Na tem območju bodo izkopa-

li veliko zemlje in gramoza, ki ga bodo za razširitev cestišča potrebovali ravno v Vilešu.

Med včerajšnjim srečanjem v Vilešu, na katerem sta bila prisotna predsednik dežele Renzo Tondo in deželni odbornik Riccardo Riccardi, so pojasnili, da

priprave na začetek gradbenih del potekajo s pospešenim ritmom. Po vsej verjetnosti bodo v Štandrežu in Sovodnjah prva gradbišča začeli urejati že pred koncem junija, tako da gradbeni stroji bodo zbranili sočasno z začetkom poletja.

Na 13. strani

MANJŠINA - Odgovor ministra Frattinija predsedniku SKGZ Pavšiču

»Skrb za manjšino naša prioriteta, upoštevati pa je treba krizno stanje«

RIM, TRST - Italijanski zunanj minister Franco Frattini je konec prejšnjega tedna odgovoril predsedniku Slovenske kulturne gospodarske zveze Rudiju Pavšiču, ki se je sredi prejšnjega meseca v imenu slovenske narodne skupnosti in SKGZ zahvalil italijanski vladi, ker je upoštevala nastalo finančno stisko in našla rešitev, s katero je slovenski manjšini zagotovila ustrezna dodatna sredstva.

Pavšič pa je ministra Frattinija istočasno tudi seznanil z zaskrbljenostjo in bojaznijo, ki preveva manjšino zaradi finančnih napovedi za leto 2011. V triletnem vladnem proračunu je namreč predvideno, da se bo finančni prispevek slovenski narodni skupnosti v naslednjem letu zmanjšal kar za 40 odstotkov v primerjavi z letošnjo podporo v vključenim dodatnim prispevkom. V pismu je predsednik SKGZ, še izrazil prepričanje, da bo minister Frattini glede na veliko besedo, ki jo ima v italijanski vladi, storil vse, da se za slovensko skup-

nost najde primerna in sistemski finančna rešitev, ki bo Slovencem v Italiji nudila priložnosti za obstoj in razvoj.

V odgovoru se je Frattini najprej zahvalil za izraze spoštovanja, v nadaljevanju pa je zapisal, da potruje, »da ima italijanska vlada slovensko manjšino v Italiji in italijansko narodno skupnost v Sloveniji za privilegirana dejavnika v bilateralnih odnosih, upošteva pa ju tudi kot spodbudo pri nadaljnjem razvijanju že tako tesnega in razvejanega sodelovanja med državama.« V ta kontekst sodi tudi pomemben skupni finančni prispevek, ki ga je italijanska vlada namenila slovenski manjšini za leto 2010, je zapisal Frattini.

»Lahko vam zagotovim, da bo tudi v bodoče naš odnos do slovenske manjšine enak, kot je bil doslej, pri čemer pa je treba upoštevati omejitve, ki nam jih trenutno vsljuje zapleteno konjunktурno obdobje,« pa zaključuje svoj odgovor Pavšiču zunanj minister Frattini.

MINI WELLNESS, ENERGIJA IN SVEŽINA

29. 05. - 06. 06. 2010

Program vključuje: 2 ali 3x polpenzion, naravno izvirsko vodo Rogla in sadje v sobi, neomejen vstop v termalne bazene, 1x tajsko masažo glave, obraza, vratu, ramen in hrbita s toplimi zelišči in olji (40 min), 30% popust pri vstopu v Savna vas, animacijo po tedenskem programu (izleti in sprehodi z italijansko govorčim vodičem)

Cena (na osebo v dvoposteljni sobi):

VILE TERME ZREČE**** 125,00 €

HOTEL DOBRAVA 2000**** 155,00 €

3 noči 180,00 €

155,00 € 225,00 €

Dopolnila: enopostelna soba v hotelu: 12,00 € na noč in v Vilah: 10,00 € na noč, kosilo: 12,00 € po osebi, turistična taksa: 1,30 € po osebi na noč.

Ne spreglejte ostalih ugodnih ponud: www.terme-zrece.eu.

INFO: TERME ZREČE T: +386 1 232 15 34 (Simona), terme@unitur.eu, www.terme-zrece.eu
Aurora viaggi, Trst: 040.631.300; Adriatica.net, Trst: 040.637.025





SLOVENIJA - Vzdušje pred referendumom o arbitražnem sporazumu vse bolj vroče

Opozicija skuša vlado izločiti iz referendumskih kampanj

Prijava pristojnemu inšpektoratu - SMS-Zeleni za podporo arbitražnega sporazuma na referendumu

LJUBLJANA - Opozicija je včeraj družno prijavila slovensko vlado inšpektoratu, ker naj bi s posebnimi spletnimi stranmi za arbitražni sporazum kršila zakon o referendumski kampanji. SDS, SNS, SLS in zunajparlamentarna NSi so vlado prijavile pristojnemu inšpektoratu notranjega ministrstva. Kot so dejali Jože Tanko (SDS), Franc Pukšič (SLS), Miran Györek (SNS) in Ljudmila Novak (NSi), vlada na uradnih spletnih straneh izvaja kampanjo v podporo arbitražnemu sporazumu, s čimer "naklepno zlorablja zakonodajo", saj ni prijavljena kot organizator kampanje. To tudi ne more biti, ker ni bila predlagatelj referenduma, pač pa so bili to poslanci, še trdijo.

V SDS upajo, da bodo pristojne inšpekcije službe odredile prepoved tovrstnega oglaševanja in sprožile ustrezne postopke. Györek se že veseli odziva računskega sodišča, čeprav sankcij po njegovem mnenju zagotovo ne bo, saj "si ni mogoče predstavljati, da bi objektivno preganjali sami sebe". Novakova je ob tem dodala, da je vlada sicer dolžna obveščati državljanе o arbitražnem sporazumu, da pa nima pravice direktno pozivati k podpori arbitražnega sporazuma.

Vlada je tovrstne očitke zavrnila že konec preteklega tedna. Kot so pojasnili, vlada o vsebin arbitražnega sporazuma v času do referendumu komunicira

izključno v okviru rednih komunikacijskih aktivnosti brez dodatnih proračunskih sredstev. Poudarili pa so tudi, da je razumljivo, da vlada kot podpisnica arbitražnega sporazuma želi z javnostjo komunicirati o vsebin sporazuma, njegovih možnih posledicah in vseh odprtih vprašanjih v zvezi s tem, pa tudi predstaviti argumente za njegovo uveljavitev. Če ne bi, bi bilo to neodgovorno, poudarajo.

Medtem pa so v SDS zanikali, da naj bi bilo načelo "zunanje pravičnosti" oz. "ex aequo et bono" le taktična poteza vlade Janeza Janše, kot to kaže vladni dokument iz aprila 2008. Sicer ne pojasnjujejo, zakaj naj to ne bi bilo res, zahtevajo pa od zunajšega ministrstva, naj objavi mnenja tujih mednarodnih strokovnjakov, ki so jih zbrali v času Janševe vlade.

Toda na zunanjem ministrstvu so v ponedeljek pojasnili, da teh gradiv ne bodo objavili, ker so zaupna. Govorec zunanjega ministrstva Milan Balazic pa je za ponedeljkovo izdajo Vecera vseeno dejal, da navdene Janše ne držijo in da namerno zavaja javnost. Bistvo nasvetov tujih mednarodnih pravnikov je po njegovih besedah v tem, da ni realno pričakovati, da se bo Hrvaška strinjala z odločanjem ex aequo et bono in da tudi nihče ne ve, kaj bi to načelo zunanje pravičnosti prineslo takemu odločanju, zato temu niso bili pose-

bej naklonjeni. Poleg tega bi bila uporaba ex aequo et bono lahko bila zaželenata, vendar pa ni nikakor nujna.

V SDS so Balazic obtožili selektivnega razkrivanja dokumentov. "Bistvo sporočil, ki smo jih dobivali leta 2007 in 2008, je bilo, da z navadnim pravodržno-pravnim pristopom ne bomo rešili izhoda na odprto morje, ampak je potrebna politična rešitev," poudarajo zdaj v SDS.

Včeraj je adute v referendumski kampanji razkrila tudi zunajparlamentarna stranka SMS-Zeleni in se pridružila taboru zagovornikov sporazuma. Kot je povedal njen predsednik Darko Kranjc, je z arbitražnim sporazumom "končno" prišlo do dogovora. "Ne vrag, le sed bo mejak, in sosed bo ves čas takuj," je dejal Kranjc. Predsednik SMS-Zelenih ne ve, od kod bojazen nekaterih politikov v Sloveniji, da "bo arbitražno sodišče razsodilo zoglj v korist Hrvaške in zoglj v škodo Slovenije". Po njegovih besedah takšna odločitev sodišča gledate na besedilo sporazuma ni možna. Zato poziva volivce, naj glasujejo za arbitražni sporazum.

Priprave na referendum sicer potekajo v skladu z načrti. Na referendumu ima pravico glasovati 1.705.000 volivcev. V tujino so obvestila poslali 51.000 izseljencem in za glasovanje po pošti se jih je doslej prijavilo okoli 2000. (STA)

Slovenska manjšina na Hrvaškem spet v preambuli ustave

ZAGREB - Odbor hrvaškega sabora za ustavo je včeraj potrdil večino ustavnih sprememb, med katerimi je tudi vrnitven slovenske in bošnjaške manjšine v preambulo hrvaške ustave. Kot je dejal predsednik odbora Vladimir Šeks, bodo v preambuli naštete vse manjšine, ki so registrirane na Hrvaškem.

Na udaru manjšini naklonjeni podpredsednik koroskega šolskega sveta

CELOVEC - Varčevalni ukrepi vladne koalicije svobodnjakov (FPK) in ljudske stranke (ÖVP) naj bi zajele tudi podpredsednika koroskega deželnega šolskega sveta, ki pripada Rudiju Altersbergerju iz vrst socialdemokratov (SPÖ). Najnovjevi načrti desno usmerjene vlade ne presenečajo, kajti Altersberger je v preteklosti vedno opozarjal tudi na težave, ki zadevajo slovensko narodno skupnost na Korosku. Ukinitev mesta, ki jo je na zadnjem mestu predlagala stranka FPK, slednja utemeljuje s tem, da Altersberger zasluži 55 odstotkov plače poslanca v avstrijskem parlamentu, torej približno 4.500 evrov bruti mesečno. (I.L.)

CELOVEC - Zagorelo je včeraj opoldne

Požar uničil tribuno stadiona SAK

Vzrok požara še ni znan - Velika materialna škoda - Pri gašenju lažje poškodovana dijakinja Slovenske gimnazije



Tribuna stadiona SAK z 250 sedeži je povsem uničena
I. LUKAN

OSOJE - Začel se je 18. kulturni teden koroških Slovencev

O sožitju, odnosih s sosedji in tudi o nerešenih vprašanjih

CELOVEC - Na slavnostni otvoritve letosnjega 18. kulturnega tedna koroških Slovencev v baročni dvorani glasbene akademije CMA v Osobjah pri Beljaku so govorniki izpostavili predvsem pomen dobrih odnosov in sodelovanja med manjšino ter večino na Koroškem in s sosednjima deželama Slovenijo ter Furlanijo-Julijsko krajino. Spregorovili pa so tudi o nerešenih vprašanjih v zvezi s slovensko narodno skupnostjo na Koroškem. Otvoritev so se udeležili tudi številni predstavniki političnih in kulturnih ustanov koroških Slovencev.

Deželni glavar Gerhard Dörfler je v svojem otvoritvenem govoru menil, da je z manjšino in glede sožitja med večino in manjšino na Koroškem vse v najlepšem redu. »Veliko nas zdržuje, nič nas več ne ločuje,« je dobesedno dejal deželni glavar in ob tem izrazil prepričanje, da bo v tem duhu potekalo tudi praznovanje letosnje 90. obletnice koroškega plebiscita. V svojem govoru je izpostavil tudi »zelo dobre odnose s sosedom Slovenijo«. Ob tem je poročal o pogov-



ERWIN KUBESCH

vorih v zvezi z načrtovano kandidaturo treh dežel za svetovno prvenstvo v alpskem smučanju leta 2017, ki jih je imel konec preteklega tedna v Ljubljani in v Vidmu. Tudi slavnostni govornik, avstrijski veleposlanik v Sloveniji Erwin Kubesch, je izpostavil dobre odnose med Avstrijo oz. Koroško in Slovenijo, ob 55. obletnici podpisa Avstrijske državne pogodbe in 90-letnici plebiscita na Koroškem pa je našel tudi nekaj kritičnih besed, npr. v zvezi s finančnim stanjem Slovenske glasbene šole na Koroškem. Dotaknil se

je tudi vprašanja dvojezičnih krajevnih napisov.

Odprtje letosnjega kulturnega teden na Osobjah pa je potekalo tudi v znamenju okrogle obletnice Biroja za slovensko narodno skupnost pri uradu koroške deželne vlade, ki je začel delovati pred 20 leti. O nastajanju Biroja je spregovoril prvi vodja biroja Pavel Apovnik.

Kulturni teden organizira Biro za slovensko narodno skupnost v sodelovanju s Krščansko kulturno zvezo (KKZ) in Slovensko prosvetno zvezo (SPZ), predredeje pa je v prvi vrsti namenjena prebivalstvu, ki živi izven naselitvenega območja slovenske narodne skupnosti na Koroškem. V okviru štiridnevne prireditve se bo predstavila tudi že omenjena Slovenska glasbena šola na Koroškem, v spremeljavalnem sporedku pa se bodo pobrati tudi otroci iz otroškega vrtca Osoje in večjezičnega otroškega vrtca »Ringa raja« v Ledincih. Tudi delavnico z otroki ljudske šole in otroškega vrtca Osoje so vključili v program letosnjega kulturnega tedna. (I.L.)

KRIMINAL - Obsežna zaključna akcija

Razbili tatinsko združbo, ki je kradla po Sloveniji

Njihove tarče tudi prodajalne na mejnih prehodih z Italijo in Avstrijo

MARIBOR - Kriminalisti so prejšnji teden prijeli člane združbe, ki je vlamljala v skladishe in trgovine po Sloveniji. V združbi je delovalo najmanj osem oseb, ki so jih kriminalisti pridržali, sodišče pa je zoper dva od njih odredilo pripor.

Preiskavo so mariborski kriminalisti začeli februarja in jo razširili na vso državo. Zaključno akcijo 11. maja so izvedli v sodelovanju z več kot 50 kriminalisti in policijskih uprav Celje, Ljubljana, Kranj, Postojna, Nova Gorica, Novo Mesto in Koper, Uprave kriminalistične policije ter pripadniki Specialne enote in Letalske policijske enote.

Kot je na včerajšnji novinarski konferenci v Mariboru povedal Janez Lovrec, vodja sektorja kriminalistične policije Policijske uprave Maribor, so opravili enajst hišnih preiskav, v katerih so zasegli predmete, ki so jih osumljeni uporabljali za izvrševanje kaznivih dejanj, in več različnih predmetov, katerih izvor še ugotavlja. Združba je vlamljala v bencinske servise, trgovine, trgovske centre, skladishe in nekdanje brezkarinske prodajalne na mej-

nih prehodih z Avstrijo in Italijo, kradla pa so zlasti cigarete, računalnike in motorne žage.

Ko so trije osumljenci sredi marca vlomlji v skladishe večjega trgovskega centra na območju Policijske uprave Postojna, kjer so nameravali ukrasti več količino cigaret, jih je zatotil varnostnik. Eden od storcev ga je napadel, zato je varnostnik opozorilno uporabil tudi strelno orožje.

Po besedah Lovreca so imeli člani združbe, vsi moški v starosti od 21 do 57 let, jasno razdeljene vloge. Vodja združbe, ki prihaja z območja Policijske uprave Ljubljana, je vodil aktivnosti in tudi sam izvrševal kazniva dejanja, velikokrat pa je bila prodaja ukradenih stvari tudi vnaprej dogovorjena. Po oceni policije so napravili za več kot 200.000 evrov škode.

Kriminalisti so za zdaj podali kazensko ovadbo za deset kaznivih dejanj, za devetnajst primerov pa še zbirajo podatke. Pri ovadbah je šlo za kazniva dejanja hudočelskega združevanja in tatvin, kar so zgrožene zaporne kazni do deset let zapora. (STA)



SLOVENCI V AVSTRIJI - Najava v pogovoru za slovenski spored ORF

Valentin Inzko že izbral ekipo za vodenje NSKS

Predsedniški položaj bi lahko prevzel junija - Dvojezična topografija njegova prioriteta

CELOVEC - Valentin Inzko ima že pripravljeno ekipo za vodenje Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS). Kot je dejal za slovenski spored avstrijskega državnega radia ORF, "dobro kaže, da bi lahko bil za predsednika izvoljen sredi junija". Visoki predstavnik mednarodne skupnosti in posebni odposlanec EU v Bosni in Hercegovini je bil za novega predsednika NSKS predlagan na seji Zbora narodnih predstavnikov (ZNP), najvišjega telesa odločanja pri NSKS, 19. aprila letos. Tedaj je zaprosil za odlog, da bi razčistili finančna in kadrovska vprašanja. To je sedaj očitno razrešeno.

V pogovoru za slovenski spored ORF je Inzko sporočil, da že ima kandidata za mesto podpredsednika, ki bi namesto njega sproti vodil posle organizacije, ter za mesto generalnega tajnika. Oba pa morata dobiti še soglasje svojih delodajalcev. "S tem bi imel zasedeni dve ključni funkciji, dobro pa kaže tudi za preostali odbor," je dejal visoki diplomat. Seja ZNP z volitvami no-

vega vodstva NSKS bi lahko bila predvidoma v drugem tednu junija.

Namigovanja, da naj bi Inzko postal vodja pogajalcev za ureditev vprašanja dvojezičnih krajevnih tabel na avstrijskem Koroškem, o čemer naj bi se neuradno dogovorili obe avstrijski vladni stranki, socialdemokrati (SPÖ) in ljudska stranka (ÖVP), se kandidatu za predsednika NSKS zdijo nerazumljiva. "Šele ko bom izvoljen, sem lahko del ali vodja pogajalskega tima," je pojasnil Inzko. Področje dvojezičen topografije želi Inzko urediti čim prej, še pred letom 2012, kakor je to sicer med nedavno slovesnostjo ob 55. obletnici podpisa Avstrijske državne pogodbe (ADP) predlagal avstrijski kancler Werner Faymann. Sam bi sicer imel najraje, da se uresničijo ADP in odločbe ustavnega sodišča. Vsekakor pa bo to osnova za pogajanja, je zatrdil Inzko v pogovoru za slovenski spored ORF.

Predsednik Skupnosti koroških Slovencev (SKS) Bernard Sadovnik je v izjavi za javnost včeraj pozval avstrijs-

Visoki predstavnik EU za BiH Valentin Inzko bi lahko že v prvi polovici junija prevzel predsedniški položaj pri Narodnem svetu koroških Slovencev



skega kanclerja Faymanna, da naj gleda dvojezičnih krajevnih tabel "v jubilejnem letu nemudoma, kot znak dobre volje in prvi korak udejanji v širokem konsenzu izdelan predlog za postavitev

141 dvojezičnih napisov". Ta predlog iz leta 2006 so po Sadovnikovih besedah podprtli tudi nekdanji deželnji glavar avstrijske Koroške Jörg Haider in vse deželnozborske stranke.

KOROŠKA

Heimatdienst tožil generalno tajnico NSKS

CELOVEC - Koroški Heimatdienst je vložil tožbo proti generalnemu sekretarki Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS) Angeliki Mlinarjevi. Kot so sporočili iz NSKS so tožbo proti Mlinarjevi v ponedeljek prejeli z deželnega sodišča. »NSKS je tožbo na seji takoj obravnaval in generalno sekretarko v polni meri podprt,« je zapisano v tiskovni izjavi NSKS, v kateri so še poudarili, da to tožbo obravnavajo kot »napad na krovno organizacijo koroških Slovencev in s tem kot direktni napad na slovensko narodno skupnost«. Mlinarjeva je »Heimatdienstu« očitala politiko genocida do koroških Slovencev v prejšnjem stoletju.

Za pravno zastopstvo je bil naprošen slovenski odvetnik Rudi Vouk, seveda pa bo Mlinarjeva zahtevala dostavljene dokumente v slovenskem jeziku, še piše v tiskovni izjavi NSKS. (I.L.)

DEŽELA FJK - Kampanja proti homofobiji

Desničarji prekrili lepake, poljubi motijo Ballamana



TRST - Predstavniki stranke La Dextra so potrdili, da so v Vidmu prekrili več lepakov z gejevskimi poljubi. Predsednik deželnega sveta Furlanije-Julijске krajine Edouard Ballaman dejana ni obsodil, saj meni, da kampanja proti homofobiji, ki so jo izvedli v Vidmu in Pordenonu, ni primerna oz. da dosega preveč ljudi. »Kampanja ne upošteva dejstva, da je več kategorij občanov. Po cesti se sprejajajo odrali, a tudi mladi in celo mladoletni. Do slednjih je sporčilo preveč agresivno,« je povzdaril Ballaman. Videmska občinska uprava je sporčila, da bo lepake spet odkrila.

Lepake s homoseksualnimi poljubi, ki so jih namestili ob 20. obletnici ustanovitve videmskega in pordenonskega krožka Arcigay in Arcilesbica, sta podprla oba le-

vosredinska župana Furio Honsell in Sergio Bolzonello, medtem ko je v desni sredini kampanja povzročila precejšnje nelagodje. Pred Ballamanom je bil do lepaku kritičen predsednik pordenonske pokrajinske uprave Alessandro Ciriani, ki je izjavil, da je »javno razkazovanje spolnih okusov neumestno«. Giacomo Deperu, podpredsednik videmskega Arcigay, je ugotavljal, da je govor »samo o poljubu, spontanem izrazu ljubezni med dvema osebama«.

Na posnetku s poljubi naletimo ob vsakem koraku, televizijske oddaje že zjutraj krasijo dekleta v »mikrokralih«, avtobusne postaje so prelepjene s podobami golijih žensk. Ljubezen med moškima ali pa med ženskama pa je za mnoge še vedno nekaj pregresnega. (af)

GORICA - Srečanje vodstva SKGZ s podpredsednikom OZP Jurijem

O položaju slovenske manjšine in posebej o špetrski dvojezični šoli

Na srečanju med predstavniki SKGZ in podpredsednikom odbora za zunanjopolitično v slovenskem državnem zboru je bil govor o aktualnem položaju slovenske manjšine v Italiji



GORICA - Slovenski poslanec Franco Juri, podpredsednik parlamentarnega odbora za zunanjopolitično (OZP) in član parlamentarne komisije za Slovenije po svetu in v zamejstvu, se je pred dnevi v Gorici srečal z deželnim vodstvom Slovenske kulturno-gospodarske zveze. Srečanja v goriškem Kulturnem domu so se udeležili tudi generalna konzulka RS v Trstu Vlasta Valenčič-Pelikan, konzulka Bojana Cipot ter predsednik in ravnatelj goriškega kulturnega središča Boris Peric in Igor Komel.

Deželni predsednik SKGZ Rudi Pavšič je predstavniku državnega zabora orisal zdajšnji položaj slovenske narodne skupnosti in njena prizadevanja za uveljavljanje zaščitnih norm. Posebej je bilo izpostavljeno vprašanje zaskrbljajoče finančne stiske, ki je zajela vrsto ustanov in organizacij. Predstavniki krovne organizacije so izrazili skrb zaradi napovedi, da bo rimska vlada v prihodnjem letu manjšini namenila veliko manj sredstev kot doslej.

Poslanca Franca Jurija je zanimal položaj dvojezične šole

v Špetru, ki se sooča z velikimi prostorskimi težavami, ki bodo, če se ne bo našlo primerne rešitve, močno ovirale nadaljnji razvoj edinega dvojezičnega šolskega centra na Videmskem. Svojo skrb za nastali položaj je podpredsednik slovenskega parlamentarnega odbora za zunanjopolitično izpostavil tudi na okrogli mizi o sodelovanju med Italijo in Slovenijo (na njej sta sodelovala še italijanska poslanca Roberto Antonione in Alessandro Maran), ki jo je priredila SKGZ.

Na srečanju so govorili tudi o potrebi po primerni prostorski rešitvi beneškega Inštituta za slovensko kulturo, ki je eden od glavnih nositeljev evropskega projekta Jezik-Lingua, ki ga krovni organizaciji (SSO in SKGZ) uresničujejo skupaj s predstavniki italijanskih organizacij v Sloveniji. Izražena je bila tudi potreba, da bi Slovenska manjšinska koordinacija SLOMAK čim prej odpravila notranje organizacijske nedorečenosti, ki že več mesecov hromijo delovanje tega pomembnega medmanjšinskega gremija.

DOBAVA IN MONTAŽA



Leseni podi
Okna in okvirji
Notranja vrata
Blindirana vhodna vrata

GIOMA - Ulica Remis, 21 - S. Vito al Torre (UD) Tel. in Faks +39 0432 997154
info@giomapavimenti.it - www.giomapavimenti.it





DAVKI - Pripravljen osnutek novega merilnika osebnih dohodkov

Poslavljaj se prikolica, prihaja mini osebno vozilo

Med novimi kriteriji za merjenje dohodka tudi vpis v center dobrega počutja in zasebno šolo

RIM - Tudi merilnik osebnega dohodka, t.i. dohodkometer, se prilaga času. V »pokoj« odhaja na primer stanovanjska prikolica, prihajajo pa novi kriteriji za merjenje dohodka državljanov, kot npr. včlanjenost v katerega od centrov dobrega počutja, lizing luksuznega avtomobila, nakup umetniških del na dražbah, zelo verjetno pa tudi vpis otrok v zasebne šole.

Italijanska davčna uprava oziroma agencija za prihodke je pripravila prilagojeno metodo izračunavanja realnih stroškov družin, pri čemer je v večji meri upoštevala tudi tipologijo družine same. Časi so hudi, obeta se močno zategovanje pasov, zato je javno mnenje še toliko bolj razburjeno ob podatkih, da številni davčni zavezanci prijavljajo, denimo, 15 tisoč evrov letnega dohodka, pa imajo v garaži luksuzen avtomobil, počitniško stanovanje ob morju in morda celo barko. Nekaj očitno ne funkcioniра, pa naj bodo komercialisti še tako spretni pri prikrivanju realnega dohodka svojih strank.

Agencija za prihodke je študijsko zasnovno novo merilnika dohodka včeraj predstavila izvedencem organizacij avtonomnega dela. Med elementi za merjenje kupne moči so v osnutku med drugim nakup mini osebnega vozila, vpis v ekskluzivne klube in šole, potovanja v tujino, sklepanje zavarovalnih polic, stroški za prestrukturiranje nepremičnin ipd. Podobnih kazalnikov bo veliko več kot doslej, sloneli pa bodo na zanesljivih in resnično plačanih stroških. Ti bodo postavljeni v korelacijo z ozemeljsko razporeditvijo družin in s tipologijo družinske enote. Če bo prišlo do opazne razlike med ocenjenimi življenjskimi stroški neke družine in tistim, kar je ta družina prijavila z davčnim obrazcem, bo davčna uprava ukrepa, davčni zavezanci pa se bo moral prilagoditi ali pa dokazati, da ima dodatne vire dohodka (kot npr. od zadetka na loteriji ali dediščine).

Na davčni upravi pričakujejo, da bo nov, strožji pristop do davčnih zavezancev učinkoval že z »ustroahanjem«, torej na psihološki ravni, in da se bo večina zavezancev prostovoljno odločila za bolj pošten odnos do svojih davčnih dolžnosti. Sicer pa bo imel nov merilnik dohodka enako vlogo kot dosedanji. Služil bo za merjenje sposobnosti osebne porabe davčnega zavezanca in če bo njegova prijava dohodkov v preveliki meri odstopala od njegovega življenjskega standarda, bo davkarja približe pobrskala po njegovem premoženju.

V nov merilnik osebnega dohodka prihajajo tudi mini avtomobili, kot je tale Toyotin blue mini car

ARHIV



FJK - Napoved Deželnih proračunov bo v znamenju varčevanja

TRST - Tudi za deželo FJK bo letos s proračunskega vidika zelo zahtevno leto. Deželna odbornica za finance Sandra Savino je v okviru priprav na deželni finančni zakon za svoje kolege v odboru pripravila pismo, s katerim jih bo pozvala k strogoosti pri proračunski uporabi. Po njenih besedah bo moral »ves odbor aktivirati preverjanja in ocene« o porabi posameznih dejavnih direkcij. Proračunske usmeritve, tako Savinova, bodo podobne lanskim, ko so zmanjšani prihodki prisili deželno upravo k 15-odstotnemu zmanjšanju javne porabe. Podatkov o gibanju proračunske porabe v prvih mesecih letosnjega leta sicer še ni, glede na splošno situacijo pa je na dlani, da bo treba omejiti porabo. Po besedah odbornice za finance je mogoče varčevanje začeti tudi z racionalizacijo deželnega upravnega aparata, zato je kot primer napovedala združitev dejavnih direkcij za premoženje in splošne službe ter za programiranje in gospodarske in finančne resurse.

V nedeljo v Trstu 13. izvedba božansko-vinskega zaliva

TRST - V nedeljo se na tržaško Pomorsko postajo vrača Golfo DiVino (v igri besed božanski ali vinski zaliv), trinajsta izvedba degustacije vin domačih in tujih proizvajalcev. Gre za klasično prireditev v organizaciji tržaškega Slow Fooda in s podporo cedajske banke Banca di Cividale, pokrovitelj letosnje izvedbe pa je Občina Trst. Vina 25 proizvajalcev iz Piemonta, Toskane, Lombardije, Južne Tirolske, Slovenije in Francije bo mogoče poskusiti v nedeljo od 16. do 21. ure, degustacijo pa bodo s svojimi gastronomskimi izdelki podprtli Branchi Prosciutti, Dok Dall'Ava, Salumificio Sfreddo in Pasticeria Pirona. Med sodelujočimi vinarji naj omenimo vrhunska vina treh slovenskih Bricev, in sicer Marjana Simčiča, družine Štekar in posestva Bjana. Za člane Slow Fooda bo prispevek za degustacijo 10, za nečlane pa 15 evrov.

Odlična furlanska vina se predstavljajo Bavarcem

VIDEM - V Muenchnu se je včeraj začela »tura furlanskih odličnosti«, projekt vihemske trgovinske zbornice in pokrajine za promocijo furlanske enogastronomije in turistične ponudbe. Že prvi dan - misija se bo končala danes - je s furlanskih proizvajalci vina navezalo stik več kot 70 bavarskih trgovcev oziroma operaterjev, ki jih zanima ne le vino, ampak tudi turistična in kulturna ponudba Furlanije. Zvečer so pobudniki projekta oziroma sodelujoči ponudili degustacijo v nekem muenchenskem hotelu, in to na način, kot so si ga zamislili v konzorciju Via dei Sapori. Danes se bo misija nadaljevala z institucionalnimi srečanjem in tehničnim seminarjem o proizvodnji in dizajnu »made in FVG«.

V Indiji eksplozija zavarovalnih polic Generali

TRST - Kot so sporočili iz družbe krilatega leva, je v Indiji prišlo do prave eksplozije povpraševanja po ponudbi zavarovalnice Future Generali, ki je mešana družba med Generali in indijsko skupino Future, ki deluje na področju velike distribucije. V fiskalnem letu 2009-2010 je družba dosegla 255-odstotno rast premij, promet v sektorju zavarovalnih polic pa je dosegel vrednost približno 94 milijonov evrov. Hkrati je bilo v tem obdobju sklenjenih več kot 335 tisoč zavarovalnih pogodb. Generali je v Indiji aktivna dve leti in prodaja svoje zavarovalne produkte v supermarketih skupine Future.

Delegacija mladih podjetnikov FJK v konzorciju CBM

TRST - Delegacija mladih članov deželne organizacije podjetnikov pod vodstvom predsednice tržaških mladih industrijev Elisabette Cividin je bila včeraj na obisku pri konzorciju za molekularno biomedicino CBM, ki ima sedež v AREA Science parku. Beseda je tekla o delovanju konzorcija in o možnostih sodelovanja med znanstvenim raziskovanjem in podjetniškim sistemom. Pri tem je bila posebna pozornost posvečena možnostim ustanavljanja novih podjetij na področju biomedicine.

Marca v Sloveniji 10,6-odstotna brezposelnost

LJUBLJANA - Stopnja registrirane brezposelnosti v Sloveniji je bila marca 10,6 odstotka, kar je 0,1 odstotne točke manj kot aprila. Število registriranih brezposelnih oseb se je znižalo za skoraj 900 na okrog 98.900, število delovno aktivnih oseb pa se je zvišalo za 0,1 odstotka na 837.000. Stopnja registrirane brezposelnosti se je marca takoj prvič po avgustu lani znova nekoliko znižala. Na državnem statističnem uradu pri tem posebej izpostavljajo, da se je stopnja registrirane brezposelnosti že drugi mesec znižala tudi v pomurski statistični regiji, v kateri je sicer najvišja.

V Bohinju prvi ekološki hotel v Sloveniji

BOHINJ - Park hotel Bohinj je uradno postal prvi ekološki hotel v Sloveniji, ki se ponaša s svetovnim certifikatom Green Globe. Certifikat je svetovno razširjen sonaravnostni certifikat, temelji pa na mednarodno sprejetih kriterijih za trajnostno sonaravno delovanje in management v turizmu. Hotel je zapisan delovanju na ravni svetovnih oklepjarstvenih standardov že od odprtja leta 2009.

Prestižno združenje Green Glob velja za najbolj ugledno znamko na področju okoljske odgovornosti in je razširjeno na 84 držav, med katere zdaj sodi tudi Slovenija. Pri kategorizaciji ekoloških hotelov komisija ocenjuje pet področij, in sicer energijo (vpliv objekta na okolje), vodo (ravnjanje z vodo, odpadna voda), odpadke (ločevanje, reciklaža), eko dejavnosti (izobraževanja, delavnice) in varovanje okolja (uporaba organskih praškov). Park hotel Bohinj s pridobitvijo Green Globe certifikata kotira zelo visoko in predstavlja enega najnaprednejših ekoloških hotelov v EU, hkrati pa postavlja temelje trajnostnega razvoja v turizmu Slovenije, so še poudarili v hotelu.

EVRO

1,2428 \$

+0,6

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

18. maja 2010

evro (povprečni tečaj)

valute	18.5.	17.5.
ameriški dolar	1,2428	1,2349
japonski jen	115,32	114,17
kitajski juan	8,4851	8,4315
ruski rubel	37,6030	37,6260
indijska rupija	56,6650	56,3360
danska krona	7,4404	7,4405
britanski funt	0,85895	0,85540
švedska krona	9,5545	9,6035
norveška krona	7,7280	7,7220
češka koruna	25,458	25,560
švicarski frank	1,4028	1,4014
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	277,38	277,82
poljski zlot	3,9990	4,0195
kanadski dolar	1,2760	1,2792
avstralski dolar	1,4178	1,4043
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,1950	4,1926
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7074	0,7074
brazilski real	2,2250	2,2313
islandska korona	290,00	290,00
turška lira	1,9080	1,9039
hrvaška kuna	7,2550	7,2530

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

18. maja 2010

1 meseč 3 meseč 6 meseč 12 mesečev

	1 meseč	3 meseč	6 meseč	12 mesečev
LIBOR (USD)	0,33775	0,44506	0,63500	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,06667	0,21667	0,30333	-
EURIBOR (EUR)	0,423	0,684	0,979	-

ZLATO

(999,99 %) za kg

-94,70

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

18. maja 2010

vrednostni papir zaključni tečaj spr. v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA	zaključni tečaj	spr. v %
GORENJE	13,13	-2,09
INTEREUROPA	4,13	+1,98
KRKA	65,86	-2,62
LUKA KOPER	19,78	-0,85
MERCATOR	159,75	-0,12
PETROL	278,38	-0,96
TELEKOM SLOVENIJE	110,85	-1,95

BORZNA KOTACIJA - DELNICE

ABANKA	zaključni tečaj	spr. v %
AERODROM LJUBLJANA	27,20	-
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	-	-
NOVA KRE BANKA MARIBOR	11,29	+0,36
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	22,00	-5,54
POZAVAROVALNICA SAVA	9,96	-0,10
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	440,00	-
SAVA	170,24	-0,55
TERME ČATEŽ	-	-</



OBČINA TRST - Razplet v zvezi s sporom o povisjanju davka na odvoz odpadkov Tarsu

Razsodba DUS FJK izničila odlok predsednika republike

Prvi primer v zgodovini - Zadovoljstvo župana Dipiazza - Odv. Carbone napoveduje priziv na Državni svet

»Magični trenutek, fantje!« Tako je tržaški župan Roberto Dipiazza včeraj popoldne na županstvu pred novinarji komentiral svojo razsodbo Deželnega upravnega sodišča Furlanije-Julijanske krajine, ki je sprejelo priziv Občine Trst proti odloku predsednika republike Giorgia Napolitana, ki je svoj čas izničil občinski sklep o povisjanju davka na odvoz odpadkov TARSU. Prvič v zgodovini se je zgodilo, da je kak sodni upravni organ izničil odlok najvišjega organa v italijanski državi, so na včerajšnjem srečanju z novinarji opozorili občinski možje, kar je tudi ugotovitev porožene strani, ki pa napoveduje nov priziv.

DUS FJK je svojo razsodbo objavilo v ponedeljek, zgodba pa se je začela pred dobrimi tremi leti: Občina Trst je namreč 18. januarja 2007 sklenila povisjanje davka TARSU za 27,3 odstotka z utemeljitvijo, da dotedanjva vsota ni zadostovala za kritje stroškov, proti temu sklepu pa je skupina občanov, ki jih je zastopal odvetnik Gianfranco Carbone, vložila izredni priziv na predsednika republike, ki je 23. junija 2009 izdal odlok, ki je izničil občinski sklep. Občina se je proti temu pritožila na DUS FJK z obrazložitvijo, da so bile storjene formalne in proceduralne napake (upoštevalo se je namreč le stališče ministrstva za okolje, medtem ko bi moralo biti upoštevano stališče ministrstva za gospodarstvo in gospodarski razvoj), in zmagal. Poleg tega je zmagal tudi proti prizivu, ki ga je na DUS FJK 34 občanov vložilo proti sklepu občinskega odbora z dne 7. avgusta 2009, ki je potrdil tarife za leti 2007 in 2008.

Poleg župana Dipiazza sta zadovoljstvo ob dvojni razsodbi izrazila tudi občinski odbornik za finance Giovanni Ravidà in funkcionar občinskih davčnih služb Vincenzo Di Maggio. Razsodba po njihovem mnenju dokazuje, da je občinska uprava ravnala legitimno, razočaran pa bodo mnogi občani, ki so jih nekateri varali z možnostjo, da bodo dobili nazaj del vsote, ki so jo bili plačali (govoriti se o 14 milijonih evrov), je bilo slišati.

Razsodba DUS FJK ni dokončna, saj je možen priziv. Tega nam je včeraj napovedalo tudi zastopnik skupine občanov odv. Gianfranco Carbone, po besedah katerega je razsodba precedens v italijanskem upravnem pravu, zato jo bo moral obvezno preuciti Državni svet, ki je v Italiji najvišji organ, pristojen za upravne spore. Priziv je možen v roku šestdesetih dni od prejema razsodbe, tako da bi Carbone morda utegnil vložiti priziv do 15. julija. (iz)

EVROPSKA KOMISIJA - Janez Potočnik prijavil Italijo in Španijo

Tudi Trst na spisku 178 italijanskih mest, ki kršijo evropsko direktivo o odpadnih vodah

Čistilno napravo pri Škednju počasi obnavljajo, dovoljenje bo zapadlo konec leta 2011



Evropska komisija je proti Italiji in Španiji predlagala začetek postopka pred Sodiščem Evropske unije, ker države po dveh svarilih še nista uskladili sistemov upravljanja odpadnih voda z evropsko direktivo iz leta 1991. Slednja je med drugim uvedla tretjo fazo predelave odpadnih voda, zadnji rok za posodobitev v mestih z več kot 15 tisoč prebivalci pa je bil 31. december 2000, sporoča Evropska komisija. Prvo svarilo sta Italija in Španija prejeli leta 2004, drugo lani, 38 španskih in kar 178 italijanskih mest pa še vedno upravlja odpadne vode »po starem«, torej nezakonito. Med kršitelji je tudi Trst s škedenjsko čistilno napravo, ki sprejema odpadek iz večjega dela mesta (170 tisoč prebivalcev), na črnem seznamu pa je še območje dolinske in miljske občine, od koder (tako kot iz tržaške industrijske cone) odtekajo vode v Žavje. Obe čistilni napravi upravlja AcegasAPS.

Evropska komisija je ugotovila, da so tovrstni sistemi najbolj pomanjkljivi v južni Italiji (74 mest na Siciliji, 32 v Kalabriji). Na severu se je najslabše odrezala Ligurija (več kot 20 občin), ob odličnih zgledih ostalih severnih dežel pa je nekaj težav v Furlaniji-Julijski krajini. Na seznamu so namreč območje med Trstom, Dolino in Miljami, pa še Tržič in Červenjam. Evropski komisar za okolje Janez Potočnik je komentiral, da nepredelane odpadne vode lahko ogrožajo zdravje občanov in so glavni vzrok za morsko onesnaženje ob obalah. »Nezaslišano je, da se osem let po roku Italija in Španija še nista prilagodili,« je dejal Potočnik, poroča italijansko predstavnštvo Evropske komisije v Milanu.

Prvo fazo obnove škedenjske čistilne naprave (**na sliki Kroma**), ki je last tržaške občine, so pod vodstvom optimalnega ozemeljskega območja (ATO, ka-

terega člani so Pokrajina Trst in vse občine v pokrajini) uresničili leta 2007. Naprava odtlej ločuje pesek in maščobe, po pospešenem naravnem postopku je del blata uporaben za kmetijstvo, preostale vode pa potujejo po sedemkilometrski podmorski cevi v morje. Prenove ni konec, po besedah tržaškega občinskega odbornika za gospodarski razvoj Paola Rovisa je celoten načrt (vključno z dejansko ukinitev naprave v Barkovljah, ki bi vede pošljala v Škednji) »težek« 50 milijonov. Dežela je pred kratkim zagotovila dobro 30 milijonov evrov iz skladu za manj razvita območja FAS. Odbornik poudarja, da naprava dela, očitno pa še ni v skladu z evropskimi določili. Dovoljenje za predelavo odpadnih voda zapade konec leta 2011. Malo verjetno je, da bi napravo začasno zaprli (to se ni zgodilo leta 2004, ko je zapadlo dovoljenje), kdaj bo naprava končno »zakonita«, pa ni znano. (af)

KULTURA DIALOGA - Posvet

Slovenci v Trstu v očeh drugih

Kako nas vidijo drugi - Slovenci v Trstu skozi pričevanja in izkušnje italijansko govorečih someščanov - to je naslov srečanja, ki ga prireja Slovenska kulturno-gospodarska zveza v sodelovanju s Skupino 85.

Srečanje bo v petek, 21. maja, ob 18. uri v Narodnem domu v Trstu, sedež univerzitetne Visoke sole za tolmače in prevajalce. Izbira datuma ni slučajna: 21. maj je namreč mednarodni dan kulturne različnosti, ki želi izpostaviti prav kulturno specifičnost kot neizpodbitno dragocenost vsake družbe. Skupina Kultura in kultura dialoga, ki deluje v okviru Slovenske kulturno-gospodarske zveze, je želela obeležiti ta datum s posebno pobudo.

Srečanje bodo oblikovali gostje, ki delujejo na različnih področjih, kot so kultura, znanost, gospodarske vede, komunikacija in niso pripadniki naše skupnosti; so pa ljudje, ki s svojo senzibilnostjo znajo vrednotiti našo jezikovno oz. kulturno specifiko in so se ji približali z veliko mero zanimalja in radovednosti.

Sodelovali bodo: Cristina Benussi, redna profesorica za italijansko moderno in sodobno književnost in dekanja Filozofske fakultete Univerze v Trstu, Michele Clara, ekonomist in funkcionar agencije UNIDO na Dunaju, Enrico Maria Milič, časnikar in antropolog, Andrea Sgarro, profesor matematike na tržaški univerzi in Patrizia Vascotto, predsednica Skupine 85 in lektorica na ljubljanski univerzi.

ŽELEZARNA - Pred tržaškim županstvom

Včeraj četrtri protest proti obratu



Krožek Miani, združenji Servola Respira in La Tua Muggia ter koordinacija odborov občanov so včeraj pozno popoldne pred tržaškim županstvom uprizorili četrtri protest zaradi nadaljevanja delovanja škedenjske železarne. Protestniki, ki jih je nago-

voril predsednik krožka Miani Maurizio Fogar (na sliki KROMA), so se posebej ogorčeni zaradi možnosti, da Dežela in državna vladata predhodno izplačajo olajšave za obratovanje elektrarne škedenjskega obrata ruskemu koncernu Severstal, ki je lastnik železarne.

UNIVERZA - Včeraj protest

Proti reformi zasedli rektorat

Približno štirideset protestnikov je včeraj zgodaj popoldne simbolično zasedlo rektorat Univerze v Trstu na koncu zborovanja proti zakonskemu osnutku o reformi univerze, ki nosi ime po ministrici za šolstvo, univerzo in raziskovanje Mariistelli Gelmini in ki je bil predstavljen v senatu. Zborovanja, ki je potekalo v zborni dvorani tržaške univerze v okviru včerajnjega vsedržavnega protesta, ki je potekal tudi na številnih drugih italijanskih univerzah (o tem poročamo tudi na drugem mestu), se je udeležilo približno petsto študentov, raziskovalcev, docentov (med njimi šest dekanov fakultet) ter predstavnikov tehničnega in upravnega osebja, ki so na koncu soglasno (z dvema vzdržanimi) izglasovali rezolucijo, v kateri se izraža velika zaskrbljenost ob odloku, zaradi katerega bo med drugim tržaško vseučilišče v prihodnjih letih izgubilo kakih sto docentov, prizadelo pa ga bo tudi precejšnje zmanjšanje denarnih prispevkov.

S to zaskrbljenostjo soglaša tudi akademski senat univerze, ki je včeraj zasedel od 15. ure popoldne do poznih večernih ur: zaskrbljenost vladi predvsem zaradi pomajkanja finančnega kritja za morebitni novi zakon, poleg tega so člani akademskega senata izrazili solidarnost zlasti raziskovalcem, ki jih bo reforma najbolj prizadela. Akademski senat bo svoje stališče obratil v dokumentu, ki bo izdelan najverjetneje že danes.

Projekt okolju prijaznih ljudskih stanovanj

Dežela Furlanija-Julijške krajine je si noči sporočila, da je podpisala pomembni programski sporazum z Občino Trst, ustanovo Ater, fakulteto za gradbeništvo in konzorcijem Area.

Sporazum, v vrednosti preko štirih milijonov evrov, predvideva inovativni načrt gradnje ljudskih stanovanj. Ustanova Ater kot znano načrtuje osemnajstideset novih stanovanj v Ulici Cesare dell'Acqua, za katera je od deželne uprave že prejela skoraj osem milijonov evrov. Nova sredstva naj bi namenili najnovnejšim tehnološkim odkritjem na področju okolju prijaznih gradenj. Pri njihovi realizaciji bodo zato sodelovali tudi univerzitetni raziskovalci in podjetja, vključena v konzorcij Area.

Bo deželna uprava okrnila zdravstvene storitve v Trstu?

Demokratska stranka vabi drevi ob 18. uri v knjigarno Minerva (Ul. San Nicolò 20) na javno srečanje o položaju zdravstvenega sistema na Tržaškem. Stranka se sprašuje, ali namenava deželni odbor pod vodstvom Renza Tonda okrniti storitve v tej pokrajini. Navzoči bodo predstavniki zdravstvenega podjetja ASSI.

Margherita Hack razkriva otrokom skrivnosti vesolja

Znana astrofizičarka Margherita Hack bo danes ob 17. uri gostja knjigarn Lovat (Drevored XX. Septembra 20, tretje nadstropje), kjer bo otrokom razlagala, »zakaj nam zvezde ne palejo na glavo«. Perché le stelle non ci cadono in testa? je namreč naslov tako srečanja kot tudi knjige za otroke, ki je izšla pri založbi Editoriale Scienza. Predavanje je namenjeno predvsem mladim pod 12. letom, vabljeni pa so vsi ljubitelji vesolja.

Večerje ni plačal

Po večerji v piceriji v Ulici Fabio Severo je 34-letni F. C. vstal in odšel, ne da bi plačal. Račun je znašal 24 evrov. Upravnik picerije je takoj zatem poklical policijo, ki je ubežnika zlotila na Trgu Libertà, v bližini železniške postaje. Med postopkom so na kvesturi ugotovili, da je imel 34-letnik večkrat opravka z organi pregonoma, tudi zaradi golufije. Prislužil si je kazensko ovadbo na prostoti.



VZPI-ANPI - Predavanje prof. Valterja Deona

Izredni duh ustavodajne skupščine

Predavatelj je podrobno analiziral zajetne akte iz obdobja sprejemanja ustave

Razmere, v katerih je ustavodajna skupščina v letu 1947 izdelala, razpravljala in odobrila italijansko ustavo se lahko danes težko ponovijo. Takrat so se temeljne listine, na kateri slona italijanska republika, lotili zelo odgovorno in ob zavesti, da pišejo zelo pomemben dokument, ki bo zaznamoval usodo države, Italijanov in njihovih potomcev. Zato je skupščina temeljito pretehtala vsak član, vsak stavek in tudi vsako besedo, ki sestavlja ustavo, ker je bila prav od teh besed odvisna usoda republike. Če je mogoče izgovorjeno besedo spremniti, drugače oblikovati in celo zanikati, je namreč pisana beseda bolj »problematična«, je osamljena in mora biti sposobna braniti se sama. Ustavodajna skupščina je v tem smislu zapisala besedo, ki se zna zelo dobro braniti in zna govoriti vsem.

To je povedal prof. Valter Deon na javnem srečanju, ki ga je priredilo pokrajinsko združenje parti-zanov Italije VZPI-ANPI v ponedeljek popoldne v dvorani Tiziana Tessitorija. Namen pobude je bilo podrobnejše govoriti o nastanku ustave po praznovanju obletnice osvoboditve in v pričakovanju na praznik republike, ki bo 2. junija. V ta namen so povabili uglednega gosta, ki ga je v imenu VZPI predstavila Marta Ivašič. Ta se je tudi toplo zahvalila svetniški skupini Mavrične levice v deželnem svetu, ki je dala na razpolago dvorano. Tessitorij je bil namreč med drugimi tudi član ustavodajne skupščine. Valter Deon, je povedala Marta Ivašič, je sodelavec zavoda IPRASE iz Trenta in visoke šole za izobraževanje profesorjev SSIS iz Rovereta. V preteklosti je bil tudi šolski ravnatelj in se danes posveča jezikovni vzgoji in didaktiki zgodovine.

Predavatelja je zbranim predstavila prof. Marta Ivašič

KROMA



Deon je na srečanju temeljito analiziral prve člene ustave z jezikovnega vidika in govoril o razlikah med to ali ono besedo v posameznih členih, o katerih je v domačem religioznem duhu zaradi dela, ki ga je opravljala, razpravljala ustavodajna skupščina. Kot je sam povedal, je predavatelj podrobno analiziral zajetne akte iz tedanjega obdobja in konkretno preštudiral 600 strani s posegi članov ustavodajne skupščine, ko so začeli razpravljati o tekstu,

ki bi kmalu postal temeljna listina italijanske republike. Ustvaril si je mnenje, da so vsi člani skupščine delali v izjemnem duhu, ki si ga lahko danes težko predstavljamo. Nedvomno je tak duh težko pričakovati v osamljeni koči v hribih, je dodal Deon. Peščica političnih pravkov je namreč v 90. letih napovedala, da se bo zaprla v kočo in polnoma spremenila ustava. Duh pa očitno ni bil pravi.

A.G.

ŠKEDENJ Občni zbor društva Ivan Grbec

Na območju, kjer živi naša manjšina, aktivno delujejo mnoga slovenska društva. Med njimi je tudi kulturno društvo Ivan Grbec iz Škedenja, ki je imelo v začetku meseca svoj redni občni zbor, na katerem je uvodoma spregovorila predsednica Lojzka Primožič.

»Na družabnem področju smo bili bolj aktivni v prvem delu sezone, saj smo imeli martinovanje, miklavževanje in silvestrovjanje, kasneje pa so se naše članice udejstvovali še na drugih področjih, na primer v kuhinji. Lahko pa rečemo, da smo z delovanjem društva zadovoljni, o čemer bomo še podrobnejše spregovorili na članskem večeru, ki bo namejen družabnemu srečanju in povrnavi članarine.«

V društvu deluje ženski zbor, ki bo letos praznoval pomembno obletnico - tridesetletnico delovanja. Marjetka Popovski, ki že nekaj časa vodi zbor, je s pevkami pripravila že vrsto nastopov. V zadnjem času pripravlja nove pesmi za nastop v Košani in na espartanskem kongresu železničarjev v Trstu, pa še na prireditvi ob predstavitvi knjige Ena duša in ena pamet, ki bo v Kopru.

V društvu še vedno deluje skupina za šivanje narodnih nošč, ki sedaj kroji in veže zimsko škedenjsko nošč. Predvidoma bo svoje delo zaključila jeseni, ko bo skupina pripravila tudi razstavo. Tekač vodi Marta Košuta.

V društvu se nadaljuje dobro obiskan tečaj joge, ob sredah pa krožek Lumiere predvaja razne filme. Dobro poteka tudi sodelovanje s slovensko šolo in vrtcem v Škedenju. Tu bo domača pevska skupina nastopila ob praznovanju tridesetletnice poimenovanja šole po Ivanu Grbcu.

»Zahvaljujem se vsem, ki so pri našem delu sodelovali, nas spodbujali in podpirali,« je zaključila svoje poročilo predsednica Lojzka Primožič.

Neva Lukeš

DSI - Ponedeljkovo srečanje

Predstavili so publikacijo Slovenija - duhovna domovina



Predstavljena knjiga je sad projekta Muzeja novejše zgodovine v Ljubljani

KROMA

Pred kratkim je pri Mladinski knjigiji v zbirki Premiki izšla publikacija Slovenija - duhovna domovina, Zgodbe političnih emigrantov. Petsto strani obsežna knjiga prinaša 21 življenjskih zgodb posameznikov ali družin, ki so takoj po drugi svetovni vojni ali kasneje zapustili domovino, morali skozi trpkе preizkušnje in v tujini začeti znova, mnogi med njimi pa so tudi v novem svetu uspeli. Gre za ustno zgodovino, ki z živo besedo protagonistov prinaša vsakdan malih ljudi v vrtcih velikih zgodovinskih dogodkov. Knjiga je sad projekta Muzeja novejše zgodovine v Ljubljani, zasnovala in uredila sta jo direktor muzeja Jože Dežman in odgovorna za ustne vire Monika Kokalj Kočevar. Na pondeljkovem večeru v Peterlinovi dvorani, ki sta ga priredila Društvo slovenskih izobražencev in Knjižnica Dušana Černeta, sta poleg njiju sodelovali še avtorica poglavja s pregledom uveljavljenih rojakov v tujini Luka Kremžar De Luisa in avtorica bibliografije Darja Urbanc. Večer je vodil časnikar Ivo Jevnikar.

V prvih petnajstih letih po vojni je iz Slovenije bežalo 60 tisoč ljudi, polovico so ujeli na poti ali na meji. Ubežniki so morali prestajati sprva večletne, kasneje večmesečne zaporne kazni. »Odšlo je ogromno osebnosti, komunizem je učinkovito orodje za ubijanje talentov,« je dejal Dežman in označil odnos do emigracije v prejšnjem režimu, ki se v dolo-

čenih odtenkih še danes vije v samostojni Sloveniji, za »uldbu-distanco.«

Prvi sklop knjige prinaša pričevanja, ki jih je v 90. letih prejšnjega stoletja zbral Anglež John Corsellis, od maja 1945 humanitarni delavec v begunkih taboriščih v Vetrinju, Lienzu in Spittalu. Corsellisove snemane intervjuje je uredila in dopolnila Monika Kokalj Kočevar (sicer je za publikacijo tudi sama zapisala nekaj intervjuev), izbrala pa je sedem zgodb, ki najbolj nazorno prikazujejo prihod v taborišče, vsakdan v njem, selitev po Avstriji iz taborišča v taborišče, problematiko odhoda od doma, žalovanje za dragimi in dozorevanje odločitve za tujino, ki je postala nova domovina.

V knjigi pa je tudi sklop življenjskih zgodb, ki jih je zapisala Irena Uršič in zadevajo usode Primorcev, ki so bežali v Cono A oz. v Italijo. »Izbira, katera osebnosti vključiti v seznam rojakov, ki so v tujini uspeli, je bila težka. Objavljeni prikaz zelo zanimivih zgodb je le ilustracija, da bi vzbudili radovednost za nadaljnje raziskovanje in da bi spoznali posemben del slovenskega narodnega telesa,« je poudarila v Argentini rojena Slovenka, danes pa Tržačanka Kremžarjeva in dodala, da je hotela z biografijami in slikami izbranih emigrantov prikazati čimveč poklicev in čimveč držav.

Kaj sestavlja obsežno bibliografijo, je opisala Darja Urbanc, ki je najprej povedala, da je leta 1945 komunistična

oblast na slovenskih tleh prepovedala vse publikacije političnih emigrantov. Zbirala jih je lahko le Narodna in univerzitetna knjižnica, vendar je bilo gradivo »D-fondak ločeno, dostop pa omejen in strogo nadzorovan. Urbančeva je pri tem omenila zbiraljško in preučevalno delo vodje knjižnice in arhiva Studia slovenica prof. Janeza Arneža in direktorja tržaške Knjižnice Dušana Černeta Marjana Pertota. Do leta 1990 sta bili edini ustanovi, ki sta se posvečali združenemu tisku, če izvzamemo dragoceno vlogo nekaterih kulturnih delavcev na Tržaškem in Radia Trst A. Raznoliko ustvarjalno delo politične emigracije, ki še danes temelji na narodni zavednosti, veri protokomunizmu in ideji o samostojni Sloveniji, se je kazalo v leposlovju, šolstvu, prosvetnem delovanju, informacijskih sredstvih in še na mnogih drugih področjih povsod po svetu, še najbolj pa v Argentini, je bilo rečeno na pondeljkovem večeru.

»Kaj takega ni bilo v zgodovini slovenskega naroda in tudi pri drugih emigrantov skupnostih ne. Novo življenje je zraslo iz trdnih vrednot narodnosti in vere, ne iz sovraštva,« je med diskusijo v svojem pričevanju poudaril pisatelj Žorko Simčič, ki je tudi sam dolga desetletja preživel v Argentini in je sklenil pogovor, da lahko emigracija daje matici veliko lekcijo glede spoštovanja vrednot in ljubezni do narodne skupnosti. (tj.)

Pravljicne urice društva Škamperle

Junak pravljicne urice, ki je bil v društvu Škamperle pri Sv. Ivanu, 17. aprila, je bilo Zrcalce, po katerem tudi nosi ime pripoved Gri-gorja Viteza in Marjana Mančka. Vanj se najprej zazre zajec, nato veverica in naposled še šoja. Seveda je vsak v zrcalu zagledal sebe in zato-rej trdil, da gre za svoj portret. Vsak je vztrajal pri svojem, dokler ni nji-hovo glasno prerekanje pritegnilo pozornost medveda. Zagrabil je za zrcalo, pogledal vanj in svojo sliko odnesel s seboj - njemu se namreč nihče ni upal upreti. V brlogu jo je ponosno pokazal svojemu malčku, ki je veselo potrdil ocetove besede in pristavil, da so najbrž očeta slikali, ko je bil še majhen medvedek.

Tudi tokrat so številni otroci napeto prisluhnili pripovedi in s svojimi vzklikami soustvarjali pravljicno zgodbo, nato pa so s pripovedovalkama Biserko in Dašo različne pri-zorke predelali v sestavljanjo in jo shranili v kuverto. Ob sami sestavljanki pa bodo seveda ohranili tudi lep spomin na to igrivo, a hkrati poučno pravljico. V društvu Škamperle pričakujejo male prijatelje še v soboto, 22. maja, ob 11.40 na Stadionu 1. maja, ko bo na vrsti se zadnjega pravljica v letošnji sezoni. (SaDu)

Sporočilo Občine Devin Nabrežina

Občina Devin Nabrežina sporoča družinam z bivališčem v občini Devin Nabrežina, ki lahko predložijo prošnjo za ekonomsko podporo pri plačevanju najemnin stanovanj javne ali zasebne lasti, z izjemo subven-cioniranih stanovanj, za leto 2009; da je treba prošnjo za dodelitev olajšave predstaviti izključno na samo za to namenjenem obrazcu, ki je priložen razpisu, in je na razpolago od 18. maja na občinski spletni strani: www.comune.duino-aurisina.it/bandi ter v Uradu za socialno službo občine Devin Nabrežina - Selsjan, Naselje sv. Mavra št. 124, uradne ure od pondeljka do petka od 9.00 do 12.00, samo ob pondeljkih in sredah od 15. do 17. ure. Rok za vložitev prošenj, izpolnjenih v celoti, za-pade 18. junija 2010 ob 12. uri.

BARKOVLJE

Praznično in slovesno

Pretekla nedelja je za barkovljansko župnijo sv. Jerneja pomenila pravi praznik. Šest mladih veroučencov je namreč prejelo sv. obhajilo. Pisana druština štirih deklek in dveh dečkov se je še pred začetkom svetega obhajila zbrala na sedežu Slovenskega kulturnega društva Barkovlje, kjer so jim spretne domačinke pomagale na-deti narodne noše. Malo pred 11. uro je druščina peš krenila proti cerkvi, kjer so prvoobhajance že čakali njihovi bližnji sorodniki.

Pri slovesni sveti maši, ki jo je daroval msgr. Franc Vončina, pomagala pa sta mu tudi bodoči mašnik Davide in mladenič Francesco, so otroci pridno sodelovali z branjem uvodov, beril in prošenj ter s prinašanjem darov. Florjan, Petra, Nika, Ruben, Giada in Emily so posebno slovesno izpovedali svojo vero in s tem obnovili krstne obljube, ki so jih nekoč v njihovem imenu izpovedali njihovi starši. Otroci so ob koncu obreda, ki ga je pod takтирko Zdenke Kavčič in ob spremljavi Tamare Ražem na orglah oplemenil otroški pevski zbor iz Bavorovice, prejeli mašno knjižico, spominčke, deležni pa so bili tudi rožnega venca in slike zadnje večerje. Uradnemu delu nedeljskega barkovljanskega praznika, kateremu je bilo k sreči naklonjeno tudi vreme, je sledila še krajsa družabnost v prostorih barkovljanskega društva, kjer je bilo mogoče okušati obilico domačih dobrot, ki so jih za to priložnost spekli starši prvoobhajancev. (sc)



SPOMINI NA LETO 1945 - Pretresljivo pričevanje Iva Kralja iz Slivnega

Dnevi osvoboditve, a tudi revolucije

20-letna Rosanda in 23-letna Vida Kralj sta bili 7. maja 1945 odpeljani z doma in usmrčeni

S pisanjem teh spominov ne nameravam gojiti sovraštva ali maščevanja. K pisanku me nagiba želja, da ljudje izvejo, kakšne krivice so se dogodile zavdi slovenski Kraljevi družini v Slivnem pri Nabrežini leta 1945, že po končani vojni.

Nekateri pravijo, da je treba pozabiti. Menim, da se lahko odpusti, pozabiti pa je nemogoče, še zlasti takih zločinov, kot jih bom opisal.

Da so bili to še hudi časi, ni potrebnega, da posebej poudarjam. Dovolj je bilo, da si zahajal v cerkev, pa si že veljal za reakcionarja in izdajalca. Toda poglejmo moj oziroma naš primer.

Kot 16-letni fant sem bil mobiliziran v partizane in sem bil dodeljen komandi mesta Sežana. Bil je 8. maj 1945, ko sem v Sežani srečal sovaščana Stanika Miliča, ki mi je povedal, da sta dan prej prišla v vas oznovca Albert Gruden (Blisk) iz Šempolaja in moj sovaščan Oskar Petelin ter odpeljala neznano kam mojo 20-letno sestro Rosando in 23-letno sosedo Vido Kralj. Slednja je bila takrat v drugo odpeljana. Že leta 1943 so jo partizani odpeljali skupaj z 19-letno Marto Terčon. Vida je morala partizanti skoraj leto dni. Marto pa so ustrelili in se še danes ne ve, kje je pokopana. Vse to zaradi nekega izmišljenega izdajstva, ki ga v resnici nikoli ni bilo!

Vendar naj se vrnem k srečanju s Stankom Miličem. Vprašal sem ga, če se je moj oče vrnil iz Nemčije, kamor so ga nacisti odpeljali kot predsednika krajevne OF. Še danes slišim, kako mi je odgovoril: »Še nihče se ni vrnil!«. Pomislil sem na dom, na mamo in 18-letno sestro Irene, ki prav gotovo ob tolkem hudem in tolkišni žalosti nista zmogli opravljati vsega potrebne dela, saj smo imeli v hlevu šest glav živine pa trte in še ostalo nujno delo na kmetiji. Sklenil sem, da prosim komandanta, če me pusti domov vsaj za dva dni. Razumel je mojo stisko in mi podpisal tridnevni dopust ter mi dal prepustnico, ki jo še danes hranim. Na njej je bilo napisano: »Se dovoli tovaršu Ivoju Kralju bivanje v Slivnem za 3 dni z radi osebne snage. Nosi orožje št. 9019.«

Nemudoma sem se odpravil domov. Komaj sem prišel, sem res najprej poskrbel, da sem se okopal, slekel sem se na štali, saj sem bil ves ušiv, kot je bilo v tistih razmerah za vojake normalno.

Kakor so se me doma razveselili, tako je bilo tudi strašno. Mama je obupano jokala in prosila, naj ji vrnejo ljubljeno hčerkko. Zame so bile to nepozabne ure žalosti in jeze. Vsa obupana mi je mama hitela praviti, kako so prišli po Rosando in kaj je rekla Petelinu. Kako ga je spomnila, da je bil oče v vojski generala Majstra, da so mu fašisti v Mayhvinjah dali piti pol litra olja, ker ni hotel s svojimi godbeniki sodelovati na proslavi pohoda na Rim (Marcia su Roma). Povedala mu je, da so očeta leta 1938 zaprli, da je bila Rosanda partizanska kurirka, da je skupaj z Desantom Fabjan nosila pakete internirancem v Gonars, in naštela mu je še veliko primerov preganjanja naše družine.

Petelin pa ji je odgovoril: »Danes ne pomaga biti Slovenec. Danes moraš biti komunist!« ter odpeljal sestro.

Zvedel sem, da bo tisti večer, ko sem prišel domov, v šoli sestanek vaškega odpora OF. Sklenil sem, da bom šel vprašat, kje sta dekle. Bil sem močno prizadet in niti na misel mi ni prišlo, da bi šel prisot ali ponizo spraševat. Slutil sem, da moram nastopiti samozavestno in odločno. Prijatelju sem dal ročno bombo in mu naročil, naj jo vrže za šolo. Potkal sem torej po partizansko. Tako jo je počilo, sem vstopil in vprašal, kdo je dal ukaz, da sta Gruden in Petelin odpeljala Rosando in Vido. Sejo je vodil predsednik J. K.. To je bil človek, ki se je večkrat v gostilni javno posmehoval na račun štirih bazoviških junakov. Tajnica pa je bila žena bivšega fašista, ki se je čez noč prelevil v komunista. Zanimivo je, da je moj oče prav tega človeka leta 1943 rešil gotove smrti na Krasu. Na zastavlje-

no vprašanje seveda ni nihče odgovoril in seja se je takoj končala. S slabim občutkom sem se vrnil domov.

Naslednji dan mi je sosedka Milena Kralj po skriveni poti prišla povedat, da je slišala, kako so se pogovarjali, da bodo ubili še mene, ker bi se sicer utegnil maščevati. Tisti večer sem se oborožen do zob spravil na streho nad »kalono«, se pravi nad vhod na dvorišče. Bil sem skrajno napet in v strahu. V temi in čisto tiho sem čakal, kaj bo. Približno ob 22. uri se je na Kržadi, kakih 30 metrov od hiše, slišalo neko potuhnjeno govorjenje. Enega sem spoznal po glasu. Ta je bolj preklinjal kot govoril. Okrog 23. ure pa je nastala velika tišina in tedaj sem se zbal, da namerovajo k nam po stranskih vratih, ki jih imamo za hlevom. Stekel sem za hlev in tam vrgel ročno bombo. Napravil sem nato kakih 50 metrov za vasjo, ko mi je nekdo zaklical: »Stoj!«. Skočil sem za vogal hiše in spustil rafal v zrak. Zbežali so, jaz pa sem se oddahnil. Moj bratranec Vanko Terčon mi je rekel, da je bil tudi on zraven in da me je tedaj »haltala« narodna zaščita. Na ogled so prišli, ker so slišali eksplozijo ročne bombe in, tako mi je povedal, da niso mene iskali. »Stoj!« pa da je zaklical Franc Berkic. Tisto noč sem samo poslušal, kajti vsaka senca se mi je zdela nevarna. Zjutraj, okrog 8. ure, sta se pojavila vojaški referent Angel Rebula in Mirko Legiša. Ta je imel za pasom obešeni dve ročni bombi, ena pa je bila brez vžigalnika. Spominjam se, da sem ga opozoril, da tista sploh ni uporabna. Govoriti je začel Angel Rebula. Zahteval je, naj jima izročim orožje. Jaz pa sem se mu upril in sem mu rekел, da tega ne name-

Rosanda (levo) in Vida Kralj na fotografiskem posnetku iz leta 1940

ravam storiti, ker imam dovoljenje, da se lahko svobodno premikam po vsem Primorju, in to oborožen ter celo s kolesom. Dodal pa sem, da jima lahko izročim staro puško, ki sem jo skrival pod lopo. Rebula je sprejel to puško in sta odšla.

Tisto popoldne sem šel nekaj kosit. Mimo sta prišla Albert Kante iz Praprota in Avgust Gruden iz Šempolaja. S Kan temej sva bila dobra znanca. Ker sta se ustavila, sem pomislil, da sta to storila, da bi se malo pogovorili. Pred približno dvajsetimi leti pa mi je Kante zaupal: »Ali veš, da sva z Grudnom imela ukaz, da te odpeljeva?« Res me je presenetil in tako sem ga vprašal, kako to, da sta me pustila. Pa mi pravi: »Ja, veš, Gruden je bil starejši in mi je namignil, da sva odšla. Rekel je, da se bova izgovorila, da te nisva našla.« K tej odločitvi pa je vsaj po moje prispevalo tudi dejstvo, da je Gruden opazil, da nosim za pasom VIS (samo-kres).

Tretji dan sem se vrnil na Komando mesta v Sežano, od koder so me poslali za stražarja v smodnišnico med Sežano in Orlekom, nazadnje pa na Padriče, kjer sem komandantru Karlu Furlanu s Prosekou vse povedal. Ta je sklenil, da gre z menoj v Slivno na odbor. Predsedniku je takole rekel: »Tovariš, če se fantu kaj zgodi, boš slano plačal!«. Tako sem, hvala Bogu, še živ.

Ko se je oče po kakih dveh mesecih vrnil iz Nemčije, je po vaščanu Andreju Miliču prosil za sestanek z oznovcem Petelinom. Ta ga je sprejel na svojem domu in mu dal neke izmišljene na-



Spomini na leto 1945



Vsa objavljena pričevanja in
več fotografij na www.primorski.eu



Ivo Kralj v partizanski uniformi leta 1945

TREBČE - SKD Primorec

Izlet v pravljično deželo Rdeči kapice

Prijeten in poučen zaključek letosnje izvedbe Clici uric, ki so potekale enkrat mesečno

V soboto, 8. maja je SKD Primorec iz Trebč organiziralo celodnevni izlet v pravljično deželo Rdeči kapice pri Uncu, kot zaključek Cici uric, ki so enkrat mesečno potekale celo šolsko leto. Izlet je bil namenjen predvsem otrokom, ki so obiskovali Cici urice ter njihovim staršem, dobrodošli pa so bili še vsi prijatelji, ki so se že zeleli pridružiti. Za izlet je bilo veliko zanimanja, saj je bilo udeležencev kar 72, tako da sta bila polna dva avtobusa.

Po krajsi vožnji so izletniki prišli v Unec, kjer jih je čakal lovec Jaka, ki jih je popeljal do Rakovega Škocjan, naravnega parka nedaleč od Uncja. Tam so odkrivali razne znamenitosti, si ogledali Veliki in Mali naravni most, spoznali, da ima reka Rak sedem različnih imen in seveda prisluhnili pravljici o Rdeči kapici. otroci so nato imeli pomembno nalogo: v gozdru poiskati Rdečo kapico, ki je baje odhajala k babici na obisk. In res, po vztrajnem klicanju, se je Rdeča kapica prikazala izza dreves in otroke povabila, naj jo pospremijo do babičine hiše. Tam jih je čakalo sladko presenečenje, saj je babica ravno spekla okusen jabolčni zavitek. Najbolj zanimivo pa je bilo seveda srečanje z (nagačenim) volkom, ki je bil prav tisti iz pravljice. Lovec ga je namreč ulovil, ko je ta poskušal pojesti babico in Rdečo kapico.

Po zanimivi izkušnji, kjer so otroci sooblikovali pravljico o Rdeči kapici, skupaj z njenimi junaki, se je



Skupinska fotografija ob koncu izleta

vesela druščina odpravila na kosilo. Dejavnosti pa ni bilo še konec: po kosilu je namreč priznani slovenski lutkar Boštjan Sever otroke navdušil z lutkovno predstavo, ki je pravljico o Rdeči kapici prikazala nekoliko drugače. Le-tej pa so sledile še ustvarjalne delevnice, pri katerih so otroci izdelovali svoje naprstne lutke, rožice iz barvanega papirja ali modelčke iz sla-

nega testa. Za pester zaključek pa je spet poskrbela Rdeča kapica, ki je otroke povabila k plesu. Vsak otrok je dobil nošo, s katero se je lahko zavrtel ob zvokih slovenskih ljudskih pesmi.

Čeprav je dan nekoliko zagrenil dež, so udeleženci vseeno uživali in se popolnoma vzivedli v pravljična dojanja.

BRALNA ZNAČKA

Danes, v petek in pondeljek več srečanj

V prihodnjih dneh bo karavana Bralne značke dosegla tudi šole in vrtce, ki delujejo v okviru Večstopenjske šole na Vrdeli. Že danes bodo na svoj račun prišli dijaki Nižje srednje šole Sv. Cirila in Metoda, ki bodo na sklepni prireditvah gostili pesnika Matjaža Pikala, ki jim bo podal svoje delo Vrtnar na jezeru. Pikalo se bo ob 9. uri na Katinar srečal z dijaki tamkajšnje podružnice, ob 11. uri pa pri Sv. Ivanu z dijaki, ki obiskujejo svetoivanski sedež.

Matjaž Pikalo bo nastopil tudi na sklepni prireditvi Bralne značke za učence osnovnih šol vrdelskega večstopenjskega zavoda - se pravi Osnovne šole Otona Župančiča od Sv. Ivana, OŠ Frana Saleškega Finžgarja iz Barkovelj in OŠ Frana Milčinskega s Katinare - ki bo v petek na Stadionu 1. maja: ob 9. uri se bo srečal z učenci prvega in drugega razreda, ob 10.30 pa z učenci, ki obiskujejo tretji, četrtni in peti razred.

V pondeljek, 24. maja, pa bo v Športno-kulturnem centru v Lonjeru zaključna prireditve predšolske Bralne značke za malčke otroške vrtcev v Barkovljah in Lonjeru, katerim se bodo pridružili še otroci, ki obiskujejo občinska otroška vrtca Oblak Niko in Dijaški dom. Ob priložnosti prejetja Bralne značke si bodo otroci ogledali sklop lutkovnih igric, ki jih bo ponudilo Kulturno društvo Lutka, ki deluje v okviru Kulturno-umeštvenškega društva Karol Pahor iz Pirana. Nastopali bodo učenci Osnovne šole Lucija.

Drugače bodo v petek zaključne prireditve v okviru Bralne značke tudi za številne druge nižje srednje šole na Tržaškem. Dijake NSŠ Srečka Kosovela z Opčin in Prosekou bo obiskal Andrej Rozman Roza, ki bo nastopil dvakrat, ob 9. uri na Prosekou in ob 11. uri na Opčinah. Na NSŠ Iga Grudna v Nabrežini bo prireditve ob 9. uri, gost pa bo Tone Partljič, ki bo potem, ob 11. uri, obiskal še dijake NSŠ Ivana Cankarja pri Sv. Jakobu, ki deluje v okviru Večstopenjske šole Sv. Jakob.



ŠOLSTVO - Predšolske bralne značke

Praznični dan v vrtcu Andreja Čoka na Opčinah



V petek, 14. maja je bilo v vrtcu Andreja Čoka vse živo, saj se je tam zbral preko sto malčkov, ki so skupaj preživel prijetno in zabavno jutro. Po skupni malici je najprej vsak vrtec simbolično predal plastične zamaške ustanovni UNITALSI. Slednja skrbi za invalide. Z zamaški, ki jih v vrtcih zbiramo že od začetka šolskega leta, bomo lahko pripomogli k nakupu priomočkov za omenjene bolnike.

Skupni dan je bil namenjen podeljevanju Predšolskih bralnih značk, saj si malčki med šolskim letom v posameznem vrtcu izbirajo slikanice, ki jim jih starši doma preberajo. Otroci narišejo najljubši dogodek ali junaka. Ob vrtniti slikanice in risbe v vrtec z veseljem obnovijo pravljico svojim prijateljem. To je vedno za vseh prijetno doživetje. Za celoletni trud so si nedvomno zaslužili nagrado: prizna-

nje, otroci zadnjega letnika pa še lesenega Ostržka.

Predodelitvijo Bralnih značk, je vsem zbranim vzgojiteljicam Rožica Nadlišek prebrala, besedila, ki jih je ustavila posebej za to priložnost. Slovesnost se je zaključila z gledališko predstavo Maček Muri, v izvedbi družinskega gledališča Kolenc, ki je poskrbelo tudi za zaključno animacijo.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 19. maja 2010
IVO

Sonce vzide ob 5.30 in zatone ob 20.34 - Dolžina dneva 15.04 - Luna vzide ob 10.42 in zatone ob 1.00.

Jutri, ČETRTEK, 20. maja 2010
BERNARD

VРЕМЕ ВЧЕРАЈ: temperatura zraka 16,5 stopinje C, zračni tlak 1014,42 mb raste, veter 5 km na uro severozahodnik, vlag 75-odstotna, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 15,4 stopinje C.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.30, 21.00 »Robin Hood«.

ARISTON - 17.00, 18.45, 21.00 »Draquila - L'Italia che trema«.

CINECITY - 16.00, 18.00, 19.00, 21.00, 22.00 »Robin Hood«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Piacere, sono un po' incinta«; 16.00, 17.30, 18.20, 20.00, 21.15, 22.10 »Prince of Persia - La sabbia del tempo«; 16.10, 18.10, 22.00 »Notte folle a Manhattan«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Draquila - L'Italia che trema«; 16.30, 19.45, 22.05 »Iron Man 2«; 16.15 »Oceani 3D«.

FELLINI - 16.30, 20.15 »Matrimoni e altri disastri«; 18.10, 22.10 »Cosa voglio di più«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 20.30 »Manolete«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30 »Puzzole alla riscossa«; 18.15, 22.15 »Agorà«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 17.00, 19.30, 22.00 »Robin Hood«; 18.15, 20.15, 22.15 »L'uomo nell'ombra«.

KOPER - KOLOSEJ - 17.20 »Bombna misija«; 20.30 »Prerok«; 16.10, 19.10, 21.50 »Robin Hood«; 16.30, 18.30 »Šola za življenjek«.

KOPER - PLANET TUŠ 15.10, 17.20 »Kako izuriti svojega zmaja 3D«; 18.30, 20.50 »Predobra zame«; 19.30, 21.50 »Spodob titanov 3D«; 16.10, 18.50, 21.30 »Iron Man 2«; 15.30, 17.25, 18.20, 20.10, 21.10 »Robin Hood«; 16.40, 19.00, 21.15 »Rezervni načrt«; 16.20 »Vsi so v redu«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Il principe di Persia«; Dvorana 2: 16.30, 18.20,

Lekarne

Od ponедeljka, 17.,

do sobote, 22. maja 2010

Običajni urnik lekarne:

od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte

tudi od 13.00 do 16.00

Trg Venezia 2 (040 308248), Naselje Sv. Sergije - Ul. Curiel 7/B (040 281256).

Bazovica - Grudnova ulica 27 (040 9221294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim recepciom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Trg Venezia 2, Naselje Sv. Sergije - Ul. Curiel 7/B, Ul. Ginnastica 6.

Bazovica - Grudnova ulica 6 (040 9221294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim recepciom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Ginnastica 6 (040 772148).
www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita. Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Šolske vesti

UČENCI IN UČITELJICE OŠ ALBERTA SIRKA

vabimo na otvoritev razstave, ki bo v petek, 21. maja, ob 19. uri v šolskih prostorih. Urnik razstave: sobota, 22. maja, 17.00-19.00; nedelja, 23. maja, 10.00-12.00 in 17.00-19.00.

UČENCI, UČITELJI IN STARŠI COŠ I.GRBEC-M.G. STEPANČIČ

vabijo na prireditev ob 30-letnici poimenovanja škedenjske osnovne šole po Ivanu Grbci, ki bo v petek, 21. maja, ob 17. uri na šolskem dvorišču. Vabljeni vsi bišvi učenci. V primeru slabega vremena bo prireditev potekala v ponedeljek, 24. maja.

ZDURŽENJE STARŠEV N.S.Š. SV. CIRILA

IN METODA organizira naslednje poletne tabore: Gozdarsko-lesarski »Mojster Miha« v Postojni od 13. do 18. junija (od 9. do 13. leta); Pohodniški »Živijovo Kekec!« v Kranjski Gori od 20. do 25. junija (od 7. do 11. leta); Naravoslovni »Netopir« v Narinu od 27. junija do 2. julija (od 8. do 13. leta); Jezikoslovni »Krpanova kobila« v Sevnem od 4. do 9. julija (od 10. do 17. leta) slovenščina in jahanje; Kulinarčni »Mizica pogrni se!« v Sevnem od 4. do 9. julija (od 10. do 17. leta); Biološki »Morska zvezda« v Piranu od 11. do 16. julija (od 4. razreda dalje); Kemskijski »Čarobni napoju« v Ljubljani od 18. do 23. julija (od 3. razreda dalje); Morski »Z vetrom« v Portorožu od 25. do 30. julija (od 7. leta dalje); Angleški »Jezikajte!« v Postojni od 22. do 27. avgusta (od 8. do 17. leta); Delevnico »Mišk@« v Trstu od 30. avgusta do 3. septembra (od 2. razreda dalje) računalnik, sah in fotografija. Za dodatne informacije in prijave sem Vam na razpolago do 10. junija na tel.št. 320-2717508 (Tanja) in po e-pošti: zscirilometod@gmail.com.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE

obvešča kandidate, ki so že pogojno vključeni v višje permanente lestvice in bodo do 30. junija dosegli predvideno habilitacijo za poučevanje, naj na osnovi M.O. št. 39 z dne 22. aprila, do 30. junija vložijo prošnjo za polnopravno vključitev v zgoraj omenjene lestvice. Tudi kandidati, ki so že polnopravno vključeni v omenjene lestvice in ki so dosegli naslov za poučevanje učencev/dijakov s posebnimi potrebami, morajo predstaviti prošnjo za vključitev v odgovarjajoče sezone. Prošnjo, katere obrazci so na razpolago na tajništvih posameznih šol, morajo naslovti na Urad za slovenske šole v Ul. S. Martiri št. 3, v Trstu. Urad je na razpolago za morebitna pojasnila.

Čestitke

Danes naša MAMA rojstni dan slavi. Vse najboljše, mnogo sreče in zvrhan koš poljubčkov ji pošiljajo Nastja, Naomi in Elia.

Izleti

50-LETNIKI IZ BREGA, TRSTA IN KRASA

zbudite se! V soboto, 19. junija, organiziramo celodnevni izlet v Savinjsko dolino. Za informacije in vpisovanje po-klicite na tel. št. 040-226517 (Nives) ali 040-226687 (Marinka) najkasneje do četrtek, 20. maja.

KRUT vabi na predstavitev 7-dnevnega septembarskega potovanja v Uzbekistan, v četrtek, 20. maja, ob 18. uri na sedežu v Ul. Cicerone 8/B. Med drugim bodo v glavnih obrisih s sliko in besedo predstavljene tradicije in bogata zgodovinska zapuščina v Khivi, Buhari in Samarkandu. Lepo vabljeni člani in prijatelji!

SPDT sporoča, da se bo vpisovanje za izlet v Črno goro vršilo v sledenih datumih: v ponedeljek, 24. in v četrtek, 27. maja, od 19. do 21. ure na društvenem sedežu v Boljuncu, v torek, 25. maja, od 10. do 12. ure na sedežu društva v Ul. Sv. Frančiška 20 v Trstu. Za informacije lahko pokličete Marinko Pertot na tel. štev. 040-413025 ali 328-4717974, ali Franca tel. štev. 338-4913458.

PARTIZANSKI KLUB BOLJUNEC prire-

di v nedeljo, 6. junija, izlet v Kobarid in okolico. Po kosišu glasba in ples. Odhod ob 8. uri z glavnega trga v Boljuncu. Za vpisovanje in podrobnejše informacije: v klubu ali na tel. št. 040-228050.

AŠD SK BRDINA Pozor, pozor!!! AŠD SK Brdina organizira 26. in 27. junija, dvo-dnevni izlet v »Mirabilandio«. Vpisovanje je možno ob ponedeljkih na sedežu društva, Repentabrska ul. 38, od 20. do 21. ure. Informacije: Sabina 348-8012454, www.skbrdina.org, info@skbrdina.org.

KRUT prireja 7-dnevno potovanje od 24. septembra do 1. oktobra v Uzbekistan po Poti svile v spoznavanju starodavnih tradicij ter zgodovinskih in arhitektурnih zanimivosti v Khivi, Buhari in Samarkandu. Program, dodatne informacije in vpisovanje na društvenem sedežu, Ul. Cicerone 8/b, tel. št. 040-360072.

OSMICA je odprta pri Piščancih. Silvana Ferluga vabi na domačo kapljico.

OSMICO sta odprla Ivan in Sonja v Samaroci št. 53. Tel. št.: 040-229586 in 340-146178.

OSMICO so odprli pri Cesarjevih, Salež 24.

Nudimo domačo kapljico in prigrizek.

Toplo vabljeni! Tel. 040-2296058.

OSMICO sta odprla Corrado in Roberta, na cesti za Slivno. Tel. 338-3515876.

OSMICO sta odprla Paolo in Robi Ferfolgia, Medjavas 6. Točita belo in črno vi-

no ter nudita domač prigrizek. Tel. 040-208726.

ROBERTO ŠAVRON je odprl osmico v Zgoniku št. 34! Pričakuje vas ob ko-

zarčku pristnega vina in domačem pri-

grizku! Tel. št. 347-2511947.

V RUPI je Salomon odprl osmico. Toplo vabljeni!

ZORAN ima odprto osmico v Ricmanjih.

PRODAM HIŠO z vrtom v Podlonjerju. Tel.: 040-54026.

PRODAM KRAŠKI PORTAL - tel. št. 334-

6475337. **PRODAM PROFESIONALNO MOTOR-NO ŽAGO** 58 cc, rezilo dolgo 50 cm, v odličnem stanju in z vsemi pripomočki, cena 200,00 evrov. Poklicati na tel. št. 333 - 2892869 po 18. uru.

PRODAM avtomobil volvo S80, 2,4, letnik 2000, sive barve, 160.000 prevoženih kilometrov. Cena 1.700 evrov. Klicati v večernih urah na tel. št. 348-8585098.

PRODAM ekstračiško oljčno olje, cena po dogovoru. Telefonirati v večernih urah na tel. št.: 348-5913172.

PRODAM stanovanje v Nabrežini, 50 kv.m., s skupnim vrtom. Tel. 349-4975968.

SKUTER honda SH150, letnik 2005, črne barve, s pr

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Peter Quilter
Dueti
Režija: Matjaž Latin

DUETI

danes, 19. maja ob 20.30

jutri, 20. maja ob 19.30
v soboto, 22. maja ob 20.30
v nedeljo, 23. maja ob 16.00

v Mali dvorani SSG

Vse predstave bodo opremljene z italijanskimi nadnapisi

Zaradi omejenega števila sedežev je rezervacija obvezna tudi za abonente na št. 800214302 ali 040 362542.

Preprodaja vstopnic pri blagajni SSG vsak delavnik od 10. do 17. ure in uro in pol pred pričetkom predstave.

Ženski pevski zbor **Prosek-Kontovel**

Moški pevski zbor **Vasilij Mirk Godbeno društvo Prosek**

vabijo na pomladanski koncert

danes, 19. maja, ob 20.30 v društveni dvorani na Kontovelu

pa na temo: »Razmislek o nekdajnih in novih mamilih«. Vstop prost. Obvezna je rezervacija na tel. št. 040-280533 ali 339-7809778.

JUS BANI vladno vabi na občni zbor, ki bo v petek, 21. maja, ob 20. uri v zadržnih prostorih Bani, s sledenim dnevnim redom: predsedniško poročilo; poročilo nadzornega odbora; odobritev poročil; volitve; razno.

SKD IGO GRUDEN prireja v maju tečaj Nordijske hoje. Srečanja bodo potekala v petek, 21. in petek, 28. maja, od 18.30 do 19.45. Zbirališče pred društrom v Nabrežini. Tečaj bo vodila Jasmina Zvokelj. V primeru dejja je tečaj prenesen na soboto ob 9. uri ali na naslednji teden. Za info v vpis 040-200620 ali 349-6483822 (Mileva).

SKD PRIMOREC vabi v petek, 21. maja, ob 18. uri v Ljudski dom v Trebče na otvoritev razstave izdelkov otrok, ki so obiskovali letošnje Cici urice.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA v sodelovanju z Skupino 85 vabi ob mednarodnem dnevu kulturne različnosti na javno prepletanje mnenj na temo »Kako nas vidijo drugi - Slovenci v Trstu skozi pričevanja in izkušnje italijansko govorečih someščanov« v petek, 21. maja, ob 18. uri, Narodni dom v Trstu, Ul. F. Filzi 14.

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE vabi na zaključno pravljicno uro z zabavnim kvizom o vseh do sedaj prebranih pravljicah v soboto, 22. maja, ob 11.40 v društvene prostore na stadion 1. Maj. Srečanje je primerno za otroke iz vrtca in 1. razreda osnovne šole, ki so obiskovali pravljicne urice.

SKD VIGRED vabi učence osnovne in niže srednje šole na delavnico z Biserko Cesar na temo »Afrika«, ki bo v Štalci v Šempolaju v soboto, 22. maja, od 16.30 do 18.30.

V SOBOTO, 22. MAJA, bo na Montuzzi že tradicionalno binkoštno bdenje skupaj z g. nadškofom Giampaolom Crepalidjem. Organizirata ga škofijski komisiji za slovensko in italijansko mladino. Vabljeni je mladina po 14 letu in tudi ostali. Slovenska mladina se bo zbrala v Marijinem domu na ulici Risorta ob 20 uri. Po kratki pripravi se bomo napolili na Montuzzo, kjer se srečamo pred cerkvenimi vrati z italijansko mladino in nato bomo v cerkvi nadaljevali enourno bdenje v molitvi in petju. Po bdenju bo sledilo romanje k Lurški Mariji na Ferlighi, za vse ki to želijo.

ŽUPNIJA BOLJUNEC vabi v nedeljo, 23. maja, popoldne, na sprehod po dolini Glinščice, kjer bo ob 17. uri sv. maša v Marijini cerkvici na Pečah ter prenos Marijine podobe iz župnijske cerkve v Boljuncu v cerkev na Peče.

ASD MLADINA - Smučarski odsek vabi člane na zaključno nagrajevanje 5. Primorskega smučarskega pokala 2010 (3. čezmnejnega) v nedeljo, 23. maja, ob 16. uri v parku Ljudskega doma (Bita) v Križu. Nagrajevanju bo sledila družabnost.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽEN-CEV IN KNJIŽNICA DUŠANA ČERNETA vabi v ponedeljek, 24. maja, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 v Trstu na večer o pisatelju, časnikarju in borcu za neodvisno ter demokratično Slovenijo Francu Jezi ob izidu izbora njegovih kratek zgodb »Zakasnela pomlad«. Spregovorili bodo urednica knjige Vojka Havlas, župan Občine Hajdina Radoslav Simonič, pisatelj Boris Pahor, raziskovalec bližnje slovenske preteklosti Igor Omerza ter časnikarja Marko Tavčar in Ivo Jevnikar. KDČ bo razstavila Jezova knjižna dela. Začetek ob 20.30.

OBČINSKA KNJIŽNICA NADE PERTOT iz Nabrežine obvešča cenjene bralce, da bo v tednu od 24. do 28. maja delovala samo v utrjnih urah med 9. in 12. uro. Opravljemo se za nevšečnost.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV sklicuje 44. redni občni zbor v torek, 25. maja, ob 19.30 v prvem in ob 20.

uri v drugem sklicanju na sedežu SKRD Jezero, Ul. Roma 24, Doberdob (GO). **DRAMSKA SKUPINA** iz tržaškega predmesta išče moškega člena za novo veliko igro. Klicati med 13. in 15. uro na tel. št. 349-1942928.

SKD PRIMOREC vabi na ogled enodenjanke »Nič ni tako kot zgleda« (napisala in zrežiral Tatjana Malalan) v četrtek, 27. maja, ob 20.30 v Ljudski dom v Trebče. Nastopata Tatjana Malalan in Irene Pahor, članici SKD Tabor.

POKAŽI, KAJ ZNAŠ - je naslov večera skritih talentov, ki ga prireja SKD Barčevje. Vabimo k sodelovanju izključno nepoznane pevce, glasbenike, soliste, recitatorje, glumače, posnemovalce-imitorje, pesnike, plesalce itd., ki bi se radi, morda prvič, predstavili občinstvu. Podrobnejše informacije in prijave do nedelje, 30. maja, na tel. št. 040-415797 ob uri obedov ali po elektronski pošti: clara.bevi@alice.it.

JADRALNI KLUB ČUPA organizira za srednjoseolč tečaje jadranja na deski in na jadrnicah O'Pen Bic. Tečaji bodo celotedenki od 13. do 18. ure. Vršili se bodo v sledenih izmenah: 28. junija do 2. julija ter od 19. do 23. julija. Za vpisovanja in informacije vam je na razpolago tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9. do 12. ure in ob sobotah od 16. do 18. ure na našem sedežu v Seslanskem zalivu; tel./fax 040-299858; e-mail: info@yccupa.org; www.yccupa.org.

ASD CHEERDANCE MILLENIUM vabi otroke in mladinke/ce (8-15 let) na najboljši cheerleading/cheerdance kamp v okolici »FCC Tabor Alpe Adria«, ki bo potekal od 2. do 5. avgusta, v Piranu v spremstvu društvenih trenerjev in voditeljev. Kamp bodo vodili ameriški inštruktorji zveze FCC, namenjen pa je začetnikom in nadaljevcem. Vprašanja in prijave spremjamamo do 2. junija na info@cheerdancemillenium.com ali 349-7597763 Nastja.

ZSKD IN JSKD razpisujeta 6. mednarodni mladinski glasbeni laboratorijski Intercamp 2010 namenjen godbenikom od 9. do 20. leta starosti. Letos bo godbeniški laboratorijski potekal v Kopru od 11. do 17. julija. Rok prijave zapade 8. junija. Razpisne pogoje in prijavno dobite na spletni strani www.zskd.org ali na uradih ZSKD.

POLETNE DELAVNICE v organizaciji SKD Primorec namenjene otrokom, ki obiskujejo vrtec in prve tri razrede osnovne šole se bodo odvijale v 5-tedenskih izmenah od 28. junija do 30. julija, od 8. do 16. ure v Ljudskem domu v Trebčah. Zaradi omejenega števila mest poklicite čimprej na 347-8386109 (Biserka). V četrtek, 10. junija, bo ob 18. uri v Ljudskem domu v Trebčah informativni sestanek s sprejemanjem definitivnih vpisov.

POLETNI CENTER PIKAPOLONICA v priredbi Šč Melanie Klein in slovenske prosvete bo potekal od 5. julija do 27. avgusta v prostorih otroškega vrtca A. Čok na Opčinah. Središče je namenjeno otrokom od 3. do 10. leta starosti. Vpisovanje je možno po spletu do 12. junija in v uradu, v Ul. Cicerone 8, vsak soboto med 10. in 12. uro do 19. junija. Število mest je omejeno. Vse podrobne informacije so na razpolago na spletni strani www.melanieklein.org, tel. 328-4559414.

JADRALNI KLUB ČUPA organizira v poletnih mesecih štiri 10- dnevne jadralne tečaje na jadrnicah tipa Optimist. Tečaji so namenjeni otrokom, ki so rojeni od leta 1998 do 2003 in znajo plavati. Tečajniki imajo poskrbljeno jadrnico, rešilni jopič, kosilo, zavarovanje in vpis v F.I.V. Tečaji se odvijajo od ponedeljka do petka od 9. do 17. ure, od 14. do 25. junija; od 21. junija do 2. julija; od 5. do 16. julija; od 19. do 30. julija. Za vpisovanja in informacije vam je na razpolago tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9. do 12. ure in sobotah od 16. do 18. ure na našem sedežu v Seslanskem zalivu; tel./fax 040-299858; e-mail: info@yccupa.org; www.yccupa.org.

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM S. KOSOVEL organizira: 1. Poletni center za otroke od 1. do 3. in od 3. do 6. leta starosti, ki bo v prostorih Dijaškega doma od 5. julija do 6. avgusta; 2. Poletni center za otroke od 6. do 12. leta starosti, ki bo v prostorih Dijaškega doma od 14. junija do 30. julija. Zainteresirani si lahko poljubno izberejo teden bivanja v centru; 3. Kolonijo pri morju - Špadiči, ki bo od 24. do 31. julija. Za informacije in vpis se lahko javite v pisarni Doma od 8.30 do 16.30 od po-

nedeljka do petka ali tel. 040-573141. Pobuda, izvedena s prispevkom Pohorja, izvedena s prispevkom Pohorja na podlagi Deželnega zakona št. 10/88, ki ureja predvpiše na področju posegov v korist mladoletnih brez primerne oskrbe.

AŠD SK BRDINA sklicuje redni občni zbor v četrtek, 17. junija, ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v zgornjih prostorih »Dom Brdina« Proseča ul. 109, Općine.

JADRALNI KLUB ČUPA organizira v poletnih mesecih tečaje windsurfa za odrasle in otroke, ki so že dopolnili 11. leto starosti. Tečaji se bodo vršili ob vikendih, v treh izmenah: junija: 18., 19., 20., 26., 27.; julija: 9., 10., 11., 17., 18.; julija: 23., 24., 25., 31. 1. avgusta. Ob petkih zvečer ob 19. uri teorija, sobota in nedelja na morju od 10. do 16. ure. Možne so individualne ure windsurfa in podgovoru organiziramo tečaje tudi v drugih terminih. Za vpisovanja in informacije vam je na razpolago tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9. do 12. ure in ob sobotah od 16. do 18. ure na našem sedežu v Seslanskem zalivu; tel./fax 040-299858; info@yccupa.org; www.yccupa.org.

SKLAD MITJA ČUK obvešča, da bo letosno poletno središče »Kratkohlačnik 2010« v otroškem vrtcu M. Štoka na Proseku od 5. do 30. julija, od 8. do 16. ure. Informacije in vpis do 25. junija v utrjnih urah na Skladu Mitja Čuk - Proseča ul. 131, tel. 040-212289. **ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV** razpisuje Mednarodni natečaj poezije »Sledi-Tracce« 2010, namenjen vrednotenju regionalnih, manjšinskih in večinskih jezikov ter spodbujanju sodelovanja med raznimi regionalnimi skupinami. Tema natečaja je prosta. Dela morajo dospeti do 31. avgusta 2010. Razpis je na razpolago na spletni strani www.zskd.org ali na uradih ZSKD.

ZADRUGA NAŠ KRAS IN GORIŠKI MUZEJ KROMBERK vabi v petek, 28. maja, ob 20. uri v Kraško hišo v Repen na odprtje razstave »Skriti obrazci Aleksandrije« - slovenske šolske sestre in aleksandrinke. O razstavi bo sprengovorila avtorica, etnologinja mag. Inga Brezigar. Na večeru bo sodelovala Dramska skupina Društva žena iz Prvačine, na ogled pa bo dokumentarec Vesne Humar in Iva Sakside »Aleksandrija, ki odkaj«.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV, Narodna in študijska knjižnica in partnerske organizacije vabi na pomladanski koncert, ki bo danes, 19. maja, ob 20.30 v društveni dvorani na Kontovelu. Izkušček koncerta bomo prispevali v dobrodelne namene.

CO 1. MAJ 1945 IN LOJZETA KOKO-RAVCA - GORAZDA vabi na fotografsko razstavo Biserke Cesar »Afriški pogledi otrok« na šoli v Zgoniku. Urnik razstave: med tednom, od 10. do 16. ure, do 21. maja.

DPZ KRAŠKI SLAVČEK IN ZBOR JACOBUS GALLUS vabi na koncert v petek, 21. maja, ob 20.45 v domu A. Širkca v Križu.

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM vabi na praznovanje materinskega dne, ki bo v petek, 21. maja, ob 20.30 v Finžgarjevem domu. Nastopajo otroški ansambel »U'penska mularja« (vodi Aljoša Saksida) ter otroška igralska skupina »Tamara Petarjas« (vodi Julija Berdon) z veseloga Lučke Susi »Torta za mama št. 2«. Vabljeni vse!

MLADINSKI DOM BOLJUNEC vabi na ponovitev mladinske predstave »Dogodivščine v slaćilnici« v izvedbi Mlajše igralske skupine Slovenskega kulturnega kluba v petek, 21. maja, ob 20.30 v prostorih Mladinskega Krožka Dolina.

Od bližje bomo spoznali mlado in zelo nadarjeno avtorico in režiserko Patrizijo Jurinčič. Lepo vabljeni.

OBČINA REPENTABOR vabi na občinski praznik in Repen (pod prireditvom šotorom): v petek, 21. maja, »Med kamnom in vodo naravoslovna pot za učence osnovnih šol«, 9.00-10.00 zbirališče pri bivši restavraciji Volnik, 11.00-12.00 prihod na repenski trg, vsaka skupina se premika samostojno, na vsaki točki bo prisoten vodič; v soboto, 22. maja, ob 18. uri odprtje kioskov, ob 19. uri v Kraški hiši v Repnu uradna otvoritev občinskega praznika, sodeluje Moški pevski zbor Kraški dom, otvoritev razstave »Nekoč je bila meja«, 20.00-24.00 ples z ansamblom Modri val; v nedeljo, 23. maja, obuditev praznovanja binkošt, ob 10. uri slovesna sv. maša na Tabru, ob 17. uri odprtje kioskov, ob 17.30 koncert godbe na piha na Nabrežina, ob 18.30 povorka repentabrskih fantov ob spremljavi godbe na piha, prihod povorce na trg in ples, ki ga otvoriti repentabrska mladina, 19.00-23.00 ples z ansamblom Kraški kvintet & Braco Koren. V galeriji kraške hiše bo odprtta razstava »Nekoč je bila meja«, v petek, 21. maja ob 9.00-12.00; v so-

boto, 22. maja, od 18.00-22.00; v nedeljo, 23. maja, 10.00-12.00 in 15.00-22.00. Na repenskem trgu možnost jahanja konj s spremstvom od 15. do 30. maja dnevi tradicionalne kraške kuhinje v sodelovanju z domačimi gostilnari: Restavracija Carso-Kras, Gostilna Pod Tabrom, Hotel-restavracija Križman, Restavracija Furlan.

ODBOR ZA PROSLAVO BAZOVISKEH JUNAKOV prireja v nedeljo, 12. septembra, ob 80. obletnici ustrelitve bazoviskih junakov, proslavo na Bazoviski gmajni. Ob priliku bo nastopal pričočnostni zbor pod vodstvom Alekandre Pertot sestavljen iz višješolcev in mladih pevcev do tridesetega leta starosti. V petek, 21. maja, bo ob 20. uri na sedežu Glasbene matice v Trstu (Ul. Montorsino 2) informativni sestanek, sledila bo prva vaja. Za informacije in prijave poklicite na ZSKD, tel. št. 040-635626.

LJUBITELJI ZBOROVSKEGA PETJA vladno vabi na vobleni v soboto, 22. maja, v cerkev na Proseku, kjer bo nastopal MPZ Notranjska, pod vodstvom zborovodja Janeza Gostiša. Pričetek ob 19. uri.

LOVSKI PEVSKI ZBOR DOBERDOB prireja slavnostni koncert ob 25-letnici delovanja, ki bo v soboto, 22. maja, v športno-kulturnem središču v Zgoniku ob 18. uri. Večer, ki bo potekal v sklopu 12. srečanja lovskih zborov 4 dr



RIM - Razstava Edwarda Hopperja

Poseben, slikarski izsek Amerike 20. stoletja

Hopper, eden največjih ameriških slikarjev 20. stoletja, je na slike prenašal vsakdanost

Ko vidiš plakate, s katerimi je prekrit Rim - gre za manjše formate na križiščih, na hrbtnih straneh oznaku avtobusnih postaj in sploh na manjših reklamnih prostorih v mestu - misliš, da gre za reklamo kakršne nepremičninske družbe. Dve hiši - pravzaprav dvojček - očitno nekje na periferiji, spodaj pa napis Edward Hopper, ki bi lahko bil tudi ime nepremičninske družbe.

Dejansko ni tako. Le dejstvoma, da glavnina ljudi Hopperja ne pozna, in da je prizor na sliki pravzaprav podoba našega vsakdana, še zlasti, če se ji ne približaš in ugotoviš, da ne gre za fotografijo, je treba pripisati ta vtis.

Zmota naj ne preseneča. Hopper je eden največjih ameriških slikarjev 20. stoletja in znan je po tem, da je slikal vsakdanost. Na njegovih slikah boste zaman iskali znane ameriške motive, pa tudi znanih osebnosti in veliko. Tudi pejsaže boste s težavo našli, čeprav jih je nekaj le naslikal. Ampak tudi v tem primeru gre za ameriško pokrajino, za obdelana polja, ne pa za prizore, na katerih bi ti zastalo oko. Hopper je slikal hiše, tovarne, železnice, avtomobile, bencinske črpalke, prizore iz mest; ampak vse je vsakdanje, anonimno. Po njegovih slikah so povzemali svoje zamisli številni drugi ustvarjalci, vse do Wima Wendersa in Alfreda Hitchcocka, ki je za film Psycho leta 1960 dobesedno »preiral« Hopperjevo sliko Hiša ob železnici iz leta 1936.

Velika Hopperjeva razstava je na ogled v galeriji rimskega Museo di Roma v središčni Via del Corso. Že prej je bila odprta v Miljanu, kjer je doživila izreden uspeh. Razstavljeni dela prihajajo v glavnem iz ZDA, iz več muzejev, kar pomeni, da gre za enkratno priložnost spoznavanja umetnika, ki je živel v drugačnem svetu in je zato slikal drugače. V času, ko so se v Evropi zvrstile različne slikarske tehnike in smo od impresionizma prešli vse do Picassa, je ostal Hopper zvest svojemu figurativnemu uprizarjanju ameriške družbe, družbe navadnih ljudi, s svojim vsakdanom. (bbr)

Desno plakat, spodaj pa Hopperjevo delo



di, navadnih, rekli bi celo nezanimivih krajev, vsakdanjih prizorov življenja na mestu in v podeželju; vse to je delal v času, ko so nebotičniki, velemesta, veliki dosežki ameriškega 20. stoletja, navdihovali druge slikarje na ameriški celini. Tudi tri njegova potovanja v Pariz - vsa tri v prvem desetletju 20. stoletja, kasneje Hopper v Evropo ni prišel več - niso imela nanj velikega vpliva, čeprav se je takrat seznanil z Manetom. Ampak njegove slike ne odražajo tega evropskega obdobja.

Rimska razstava je skrbno pripravljena, zanimiva tudi za ljubitelja, ki ne pozna Hopperja; gre za nekakšen izsek Amerike 20. stoletja v očeh umetnika, ki je predvsem opazoval, kaj se je dogajalo za bleščicimi kulismi, v senci Amerike, ki jo je zunanjji svet spoznal kot dominantno državo v svetu. In morda je prav v tem največji šarm Hopperja in seveda tudi rimske razstave: ugotovitev, da so za bleščicami vselej tudi navadni ljudje s svojim vsakdanom. (bbr)



GORIŠKA IN CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA - Novo

Joža Lovrenčič: »Ves vaš ljubeči očka«

»Ves vaš ljubeči očka« - Pisma hčerki Nini je naslov novi knjige, ki je izšla pri Goriški Mohorjevi družbi v sodelovanju s Celjsko Mohorjevo družbo. Gre za objavo pisem, ki jih je Joža Lovrenčič pisal hčerki Nini.

Joža Lovrenčič, pesnik, pisatelj in prevajalec, je poznan predvsem po delih iz primorskega, še zlasti goriškega kulturnega prostora (Sholar iz Trente, Gorske pravljice, Tri božje poti, biografiski roman o Valetinu Staniču Češovškom gospod, avtobiografska povest Med Scilo in Karibdo, prevod Collodijskega Ostržka). Rodil se je 2. marca 1890 v vasi Kred pri Kobaridu. Srednjo šolo je obiskoval v Gorici, nato pa je študiral v Gradcu. Leta 1944 je bil v Gorici ravnatelj slovenske gimnazije, ki jo je dovoljila nemška oblast. Ob koncu druge svetovne vojne pa se je z družino zatočil na avstrijsko Koroško in bil od tam vrnjen že s prvim transportom 27.5.1945. Nastanil se je v Ljubljani, kjer je tudi umrl 11.12.1952. S hčerkino Nino ga je živiljenjska usoda za vedno ločila že na Koroškem. Nina je kot begunka živila z možem slavistom Radom Lenčkom najprej v Gorici in nato v Trstu. Meja je bila zanjo in za oceta ne-prehodna in jima je preprečevala ne-posredne osebne stike.

Pisma, ki jih je v teh letih oče pisal ljubljeni hčerkki, časovno so zameje-



na med letoma 1946 in 1952, je za objavo pripravila dr. Rozina Švent. Skupno gre za 87 pisem, vključno z razglednicami, karticami in dopisnicami, ki jih dr. Šventova opremila s komentarjem. Ta pisma bi lahko poimenovali tudi »izpovedna proza« ali »literarni pogovor«, ki so bili v tistem času pač edini možni način komuniciranja med njima.

»Ves Vaš ljubeči očka« - stavki, ki zaključuje skoraj vsako očetovo pismo hčerki Nini, ni le neka fraza, temveč izpričuje resnično veliko ljubezen, ki je že od rojstva naprej povezovala »Očka in ljubljenko Nino«.

LJUBLJANA - Založba Litera

V zbirkvi svetovne sodobne proze Babilon pet novih del

Pri založbi Litera je izšlo pet novih del v zbirki svetovne sodobne proze Babilon. Zbirko so dopolnili čitalnika z izborom odlomkov iz del Georges Pereca, Daniel Stein, prevajalec Ljudmila Ulicke, Lepa služba Davida Lodgea, Pri Dveh Ptih Na Vodi Flanna O'Brien in Bojevnica izpod peresa Maxine Hong Kingston. Pri Dveh Ptih Na Vodi je večplasten in »fabulativno kompleksen« roman, je na novinarski konferenci povedal prevajalec Andrej Skubic. Zgodba govori o človeku, ki piše roman, ki govorí o človeku, ki piše roman, v katerega vključi like iz različnih literarnih del. Ker ti z njegovim početjem niso zadovoljni, se odločijo, da ga uničijo.

Bojevnica, ki nosi podnaslov Spomin na deklištvu med duhovni, ni niti zbirka zgodb niti klasičen roman, meni prevajalka Miriam Drev. Prav tako pri tem delu »ne gre za jezikovne specialitete«, ampak bolj za čustveno izjemno intenzivno knjigo. Alenka Koron, ki je napisala spremne besedo, je o avtorici povedala, da je politično angažirana in da je »ženska, ki se bori za pravice, za emancipacijo«, vendar v tem svojem boju deluje bolj na umetniškem kot teoretskem področju.

Lepa služba Davida Lodgea prepleta akademski svet, v katerem živi glavna junakinja, s svetom tovarni in produkcijo, kamor je prisiljena iti vsaj enkrat na teden, da vidi, kaj je pravo ustvarja-

nje. Zgodba se odvija ob trčenju njenega sveta s svetom direktorja tovarne. Urednica zbirke Babilon Petra Vidali je dejala, da je knjiga »sijajna parafraza katerega izmed romanov iz viktorijanskega obdobja«. Delo je prevedla Ivana Williams.

Naslednja v vrsti izdanih knjig je Daniel Stein, prevajalec, delo ruske pisateljice Ljudmila Ulicke. Zgodba se dogaja na več koncih sveta v obdobjih med in po II. svetovni vojni, obravnavata zahodno vprašanje o dobrem in kreposti. Prevajalka Lijana Dejak pravi, da gre za nekakšne kolazi iz osebne zgodbe, rekonstruirane iz pisem, dnevnikov, posnetkov ter uradnih zaznamkov in dokumentov. Namesto spremne besede pa je v knjigi objavljen intervju, ki ga je z Ulicko opravila Delova dopisnica iz Moskve Polona Frelih.

Nazadnje sta prevajalki Suzana Koncut in Nadja Dobnik predstavili še Čitanico Georges Pereca, ki predstavlja raznovrsten pogled na avtorjevo ustvarjanje. Kot je pojasnila Koncutova, je Perez eden tistih, ki vsako knjigo preizkušajo nekaj novega. Ilustrativno in dobro se ji zdi tudi, da se čitalka začne z odlomkom iz dela Izgin, v katerem niti enkrat ni uporabljen črka »e«, čeprav je to najpogostejša črka v francoščini. Dobnikova je izpostavila, kako natančno in »matematično« so sestavljena njegova dela, kljub temu, da so na prvi pogled norčava in zabavljaska. (STA)

SNG NOVA GORICA

Slovenska praizvedba Otoka sužnjev

V jubilejni, 40. sezoni Slovenskega narodnega gledališča Nova Gorica, je mesto zadnje premiere v četrtek, 20. maja, namenjeno slovenski praizvedbi Otoka sužnjev francoskega avtorja Pierra Carleta de Marivauxa. Baročna igra prevzgoje gospode je aktualna še danes, saj želi spremeniti tako družbeni red kot odnos do sočloveka. Marivaux velja za inovativnega dramatika in mojstra francoske komedije. Za njegova besedila, v katerih se je ukvarjal predvsem z odkrivanjem in zanikanjem ljubezni, so značilni pronicljivo opazovanje in pretanjeni opisi; njegovega nagnjenja k podrobni analizi se je prijel vzdevek »marivaudage«. Djavseto stoletje je obdušilo zanimanje za Marivauxove komedije in postavilo avtorja na eminenten položaj v zgodovini francoske literature 18. stoletja.

Danes za večino Marivauxovih iger velja prepričanje, da kažejo živahnost, raznovrstnost situacij in značajev in moderno privlačnost, kar vse jih povzdužuje nad dela njegovih sodobnikov. Moderni kritiki poudarjajo, da njegove komedije odpirajo univerzalne teme, kakršni sta človeška goljufost in iskrenost.

V delu Otok sužnjev avtor prikazuje fantazijski svet, v katerem so morali brodolomci na otoku zamenjati svoje vloge - gospodarji so postali sužnji, slednji pa njihovi gospodarji. Te odnose je, kot je na današnjih novinarski konferenci povedala umetniški vodja SNG Nova Gorica Ira Ratej, mogoče prenesti tudi v sodoben čas in predstava je zato »v tem podivljanju svetu pravi komad v pravem trenutku«.

»Antagonistična izhodišča za zgodbo z Otoka sužnjev so skrajno prepoznavna in družbeno nadvse konkretna. Saj je zmeraj isto: oblast je zagotovilo privilegijev, ti pa so fantastični objekt želje vseh, ki jih niso deležni. Edina zagata oblastnega razreda izvira iz neprijetnega dejstva, da je sestavljen iz ljudi, ki morajo tako ali drugače vzpostaviti odnose z drugimi ljudmi - znotraj svoje kaste in s tistimi, ki so zunaj nje. Ti odnosi so napolnjeni z iluzijami in živijo ob njih, «je o Marivauxovem delu zapisal Primož Vitez.

Novogoriški gledališčniki so se tokrat tretjič v štiridesetih letih odločili za Marivauxovo delo. Za prevod slovenske praizvedbe je poskrbel Desa Puc, režiser predstave je Zvone Šedlbauer, svetovalka za jezik Alida Bevk, scenografka Špela Puc, kostumografka Bjanka Adžić Ursulov, avtorica glasbena opreme Darja Hlavka in oblikovalec luči Samo Oblokar. Gledališko delo, ki je brez odmorov in traja uro in 20 minut, bodo oblikovali igralci Kristijan Guček, Peter Harl, Arna Hadžialjević, Helena Peršuh in Iztok Mlakar, sodelovali pa bodo tudi Damir Ipavec, Damijan Klanjšček, Staško Marinčič, Jure Modic in Dean Petrovič.

Pol ure pred premiero bodo v avli novogoriške gledališke stavbe odprli razstavo o avtorju in njegovih delih na novogoriškem odru. (STA)



POLITIKA - Vlada pripravlja finančni manever za dvoletje 2011-2012

Tremonti: Nižanje plač parlamentarcev bo le aperitiv

Manever naj bi bil težak 25 do 28 milijard evrov - Opozicija zahteva večjo prozornost

BRUSELJ, RIM - Vlada intenzivno pripravlja manever za stabilizacijo javnih financ v dvoletju 2011-2012 v skladu s priporočili Evropske unije. Zadevni dekret bo vlada predvidoma odobrila na začetku prihodnjega meseca, manever pa bo »težak« 25 do 28 milijard evrov.

O tem je včeraj govoril gospodarski minister Giulio Tremonti ob koncu zasedanja finančnih ministrov EU v Bruslju. Povedal je, da je EU pozvala Italijo, naj uredi svoje račune, že decembra. »To name ravamo zdaj tudi narediti, niso pa nas potem vprašali nič drugega,« je dejal. Minister je zagotovil, da ni na obzorju višanja davkov, kakor tudi ne spreverjanja pokojninskega sistema, saj je po njegovih besedah italijanski pokojninski sistem »najtrdnejši v Evropi«. »Zaskrbljeni morajo biti le lažni invalidi in davčni utajevalci,« je pristavil z njemu značilno izrazno barvitostjo.

Tremonti je pojasnil, da bo vlada predvsem krčila javne izdatke, vendar ne na način, da bi bile prizadete pravice ali socialne potrebe prebivalcev. Klestili naj bi neprodiktivne izdatke, vključno stroške politike. »Slišal sem, da bi lahko krčili plače parlamentarcev za 5 odstotkov. Gre mi na smeh. Zame je to le aperitiv,« je še povedal gospodarski minister, ki se sicer ni hotel spuščati v večje podrobnosti, češ da se bo danes o tem pogovoril s pre-

mierjem Silviom Berlusconijem in da se mora posvetovati še z drugimi člani vlade.

Med redkimi, ki so nekaj več povedali o manevru, je zdravstveni minister Ferruccio Fazio, ki je menil, da se zdravstvo ne bo mogloogniti krčenju, saj odtehta 80 odstotkov deželnih proračunov. Po njegovih besedah, naj bi varčevanje na tem področju krilo približno 10 odstotkov finančnega manevra.

Kaj več o snujočih se vladnih ukrepih bi hotela vedeti tudi opozicija. »Včasih imam vtis, da bi morali imeti tajne službe, da bi kaj več vedeli o gospodarskem stanju in o vladnih ukrepih,« je dejal voditelj Demokratske stranke Pier Luigi Bersani. Povedal je, da vlada lahko pričakuje konstruktiven doprinos opoziciji le v primeru, če se sama obnasa prozorno. Sicer pa je izrazil bojazen, da vlada spet misli na kak odstop ali pa da bi z bolj ali manj simboličnim krčenjem stroškov politike »poslala« socialno težko prebavljive ukrepe.

Tudi voditelj Italije vrednot Antonio Di Pietro je izrazil zaskrbljenost. Kot je dejal, ne bi se čudil, če bi največje breme za finančno krizo naposled nosili delavci in upokojenci. Predstavniki Ljudstva svobode in Severne lige pa so zavrnili vnaprejšnje kritike opozicije in jo pozvali k odgovornemu zadržanju v teh nelahkih časih.



Gospodarski minister Giulio Tremonti v Bruslju

ANS

JAVNO MNENJE - Ipr Marketing

Berlusconijeva priljubljenost kopni

RIM - Zaupanje v premierja Silvia Berlusconija in v njegovo vlado vidno kopni. Tako ugotavlja zadnja mesečna javnomnenjska raziskava, ki jo je opravila agencija Ipr Marketing za spletno izdajo dnevnika La Repubblica.

Berlusconijeva priljubljenost je v zadnjem mesecu padla za 3 točke. Po podatkih agencije Ipr Marketing namreč le 41 odstotkov Italijanov zelo ali precej zaupa v premierja, medtem ko jih je pred mesecem dni 44 odstotkov. Malo ali nič pa v Berlusconiha zaupa 55 odstotkov Italijanov, medtem ko so 4 odstotki brez mnenja.

Zaupanje v Berlusconijevu vladu je v zadnjem mesecu prav tako padlo za 3 odstotke, in sicer z 38 na 35 odstotkov, kar je negativni rekord.

Najbolj priljubljeni ministri so minister za delo Maurizio Sacconi, pravosodni minister Angelino Alfano in notranji minister Roberto Maroni, najmanj pa ministrica za okolje Stefania



SILVIO
BERLUSCONI

ANS

Prestigiacomo, minister za odnose s parlamentom Raffaele Fitto in ministrica za turizem Michela Vittoria Brambilla. Sicer pa noben minister ni v zadnjem mesecu pridobil v zaupaju Italijanov.

Zanimivo pa je, da so v priljubljenosti nazadovale vse parlamentarne stranke (Ljudstvo svobode, Demokratska stranka, UDC, Severna liga), in sicer za 2 točki, razen Di Pietrove Italije vrednot, ki ohranja stopnjo priljubljenosti izpred meseca dni.

UNIVERZA - Nasprotovanje reformi

Protest po vsej državi, Gelminijeva ne popušča

RIM, MILAN - Zakonski osnutek o reformi univerze, o katerem se te dni razpravlja v italijanskem senatu, predstavlja grožnjo za prihodnost univerz in posledično za razvoj Italije. V to so prepričani raziskovalci, docenti, študentje in predstavniki upravnega osebja, ki od ponedeljka uprizarjajo proteste po vsej državi proti osnutku, ki nosi ime po ministrici za šolstvo, univerzo in raziskovanje Mariastelli Gelmini. Nasprotniki reforme, ki so včeraj simbolično zasedli vrsto rektorov, opozarjajo predvsem na položaj, v katerem so se oz. se bodo znali univerze zaradi že izvedenega in napovedanega krčenja finančnih sredstev, pa tudi krčenja števila docentov: v prihodnje, opozarjajo protestniki, bo namreč vedno manj rednih docentov in vedno več prekernih delavcev, ki bodo opravljali delo docentov, ki pa jim ne bo priznano kot tak. Že danes raziskovalci opravljajo kar štirideset odstotkov dela docentov, čeprav nimajo tega statusa. Po mnenju protestnikov in sindikatov je cilj reforme (pravzaprav protireforme) vreči s tečajev sistem



MARIASTELLA
GELMINI

ANS

javne univerze, s tem da se skromna sredstva namenijo le nekaterim »odličnim« univerzam, vlogo ostalih pa se zmanjša.

Ministrice Gelminijeva pa je odločena nadaljevati po svoji poti, saj po njenem mnenju bo reforma odpravila portret denarja in privilegije, preoblikovala bo vodenje univerz, odprla bo vrata mladim in nagrajevala zaslужne. Gelminijeva tudi trdi, da večina študentov soglaša z njo. V tem prepričanju jo utrjuje zmaga list, ki so blizu desni sredini, na nekdavnih volitvah za obnovo Vseslovenskega sveta univerzitetnih študentov.

SLOVESNOST - Ob 193-letnici zaporniške policije

Napolitano pozval vlado, naj uredi zaporniški sistem

RIM - Zaporniški sistem zahteva nujno in takojšnjo preureditev. Tako je povedal predsednik republike Giorgio Napolitano, ko se je včeraj udeležil slovesnosti ob 193. obletni ustanovitve zaporniške policije. »Neobhodno potrebno je sprejeti normativne in organizacijske ukrepe za rešitev že dobro znanih težav, s katerimi se spopada zaporniški sistem,« je dejal, pri čemer se je nanašal zlasti na kronično prostorsko stisko v italijanskih zaporih, pa tudi na kronično pomanjkanje osebja.

Pravosodni minister Angelino Alfano je v svojem pričoštvenem nagovoru zagotovil, da si vlada prizadeva najti ustrezne rešitve. Najprej je seveda potrdil, da je prostorska stiska izredno huda. V zaporih je ta čas 67.593 ljudi, medtem ko po zakonu njihovo število ne bi smelo presegati 44.218 enot. Prav zaradi tega je zaporniški sistem pod komisarsko upravo.

Ob tem pa je Alfano povedal, da se razmere vendarle postopoma izboljšujejo. Najprej zato, ker število novih zapornikov ne narašča več tako zelo kot v preteklih letih. Po drugi strani pa tudi zato, ker je stekla gradnja novih zaporov oz. širitev že obstoječih. Tako se je zmogljivost zaporov v zadnjih dveh letih povečala za 2.223 enot.

Pravosodni minister je tudi povedal, da je predviden izreden sprejem v službo 2 tisoč novih zaporniških policajev prav zato, da bi lahko krili večje potrebe in zmogljivosti italijanskega zaporniškega sistema.



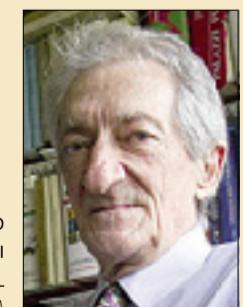
Napolitano in Alfano na včerajšnji slovesnosti

GENOVA - Star je bil 79 let

Odšel je književnik Edoardo Sanguineti

GENOVA - Bil je literat in kulturnik »na 360 stopinj«: pesnik, pisatelj, avtor gledaliških iger, kritik, univerzitetni profesor, odličen poznavalec največjega italijanskega pesnika, Danteja Alighierija, a tudi verjetno najvidnejši predstavnik nove italijanske avantgarde, ki je nase opozorila s pesniško zbirko I nuovissimi (1961), nato pa ustanovila skupino Gruppo '63. Ravno s to skupino je ostalo neizbrisno povezano ime Edoarda Sanguinetija.

Sanguineti je včeraj umrl v Genovi v devetinsemdesetem letu starosti. Sodstvo je uvelodlo preiskavo, kar je tovrstnih primerih praks: Sanguineti je namreč umrl v operacijski sobi, le nekaj minut potem, ko je prestal operacijo zaradi anevrizma. Direkcija bolnice Villa Scassi je pesniško truplo dallo na razpolago sodnem oblastem: sodnik naj bi v prihodnjih urah presodil, ali je potrebna biopsija. Edoardova žena Luciana, ki je z njim prezivila sedežnepetdeset let, je že izrazila upanje, da



EDOARDO
SANGUINETI

ANS

ta ne bo potrebna.

Edoardo Sanguineti se je rodil 9. decembra 1930 v Genovi, diplomiral pa na univerzi v Turinu z diplomsko nalogo o Danteju. Italijansko literaturo je poučeval na univerzah v Salernu in Genovi, štiri leta pa je sedel tudi v italijanskem parlamentu (kot neodvisen kandidat, izvoljen na listi KPI). Bil je prevajalec iz klasičnih jezikov, eseist, z Luco Ronconijem avtor gledališke predstave znamenitega Orlando Furiosa. Predvsem pa provokativni pesnik.

Posmrtni ostanki padlih v Afganistanu danes v Italiji

HERAT, RIM - Danes bodo prispele v Italijo posmrtni ostanki 33-letnega načrtnika Massimiliana Ramaduja in 25-letnega desetarja Luigia Pascazia, ki sta v ponedeljek umrli v bombnem napadu v bližini Herata v Afganistanu. Njun pogreb bo jutri.

Medtem je včeraj obrambni minister Ignazio La Russa v poslanski zbornici potrdil, da se Italija ne namerava umakniti iz dežele pod Hindukušem in da namerava v skladu s sprejetimi obvezami še povečati število svojih vojakov v njej s sedanjih 3.250 na približno 4 tisoč. La Russa je odločno zavrnil kritike na račun mednarodne vojaške odprave v Afganistanu, pri čemer je se je zapletel v polemiko zlasti z voditeljem Italije vrednot Antoniom di Pietrom.

Michele Santoro ne bo več uslužbenec RAI

RIM - Televizijski novinar Michele Santoro, znan kot voditelj oddaje Annozelo, ne bo več uslužbenec RAI. Zadevni sklep je včeraj sprejel upravni svet državne radiotelevizije na predlog generalnega direktorja Maura Massija. Kaže, da sta se Masi in Santoro o tem predhodno dogovorila. Santoro naj bi tudi v prihodnje vodil televizijske oddaje RAI, vendar kot zunanj so-delavec. Sicer pa podrobnosti dogovora niso znane. Santoro bo predvdom v prihodnjih dneh pojasnil zadevo na tiskovni konferenci. Upoštevajoč polemike, ki jih je včerat dvingnil s svojimi oddajami, so prvi hip mnogi mislili, da gre za enostranski ukrep RAI, kar pa očitno ne drži.

112.000 kandidatov za 534 delovnih mest

NEAPELJ - Na razpis za razdelitev 534 delovnih mest v občinski upravi, ki ga je v začetku tedna objavila uprava v Neapelju, se je prijavilo kar 112.572 kandidatov, večinoma mladih brezposelnih oz. slabo plačanih. Največje zanimanje vlada za službo redarja, saj se je za to delovno mesto prijavilo slabih 43 odstotkov vseh kandidatov. Povprečen kandidat, ki se je pripravil na razpis, je sicer visoko izobražen, star med 20 in 30 let, doma pa je v Kampaniji. Naval na razpis je eden izmed kandidatov pojasnil z besedami, »da je to priložnost, ki je ne gre zamuditi.« Tistih 534 srečnevez, ki jih bodo ob izteku razpisa 4. junija vzeli v službo, bo najprej dobilo šestmesečno zaposlitev za določen čas, nato pa se jim obeta zaposlitev za nedoločen čas. Razpis je komentiral tudi minister za javno upravo Renato Brunetta, ki je poudaril, da nikakor ne bo šlo za zaposlanje po prijateljskih zvezah.



SOVODNJE - Opozicija ni prejela od uprave zahtevanih pojasnil

»Podatki podjetja IRIS netočni in odpirajo finančne probleme«

Klemše opozarja na posiljke odpadkov z do kilograma enako težo in na negospodaren sistem odvažanja

Dokumentacija podjetja IRIS s podatki o ravnjanju s sovodenjskimi odpadki je pri opoziciji v občinskem svetu vzbudila tolikšne dvome v njihovo verodostojnost, da so od županje zahtevali, da zadevo preveri in razčisti. Ker niso prejeli zahtevanih dogovorov, so svoje ugotovitev včeraj posredovali javnosti. »Že dalj časa opozicijski svetniki pozorno spremljamo dogajanje na področju ravnjanja z odpadki, to pa zato, ker ugotavljamo, da količina proizvedenih odpadkov nepravno narašča, obenem seveda naraščajo tudi stroški,« je v imenu svetnikov liste Skupaj za Sovodnje in stranke Slovenske skupnosti (SSk) povedal Vlado Klemše. Ob njem so bili še načelnik svetniške skupine Walter Devetak, svetnik SSK Kristian Tommasi in pokrajinski tajnik stranke Julijan Čavdek.

Klemše je najprej postregel s podatkom, da je občinska uprava letos povisala davek TARSU za 26 odstotkov, »ta odstotek pa se bistveno poveča, ker občani plačajo še dva dodatka, t.i. pokrajinski dodatni davek v višini 5 odstotkov in še 10-odstotni davek, ki je bil uveden pred leti.« Dodal je, da so klub večkratnim zahtevam - od lanskega julija daje - po natančnih podatkih o mesečno odpeljanjih in predelanih odpadkih prejemali od IRIS-a na občino le splošna poročila. Po zadnjem pisnem vprašanju z dne 16. marca pa je podjetje ustreglo zahteve in posredovalo glavnino dokumentacije za leto 2009. Med prebiranjem podatkov, ki naj bi pojasnili, zakaj je količina sovodenjskih odpadkov lani narasla, »pa smo postali pozorni na vrsto nejasnosti, ki upravičeno vzbujajo dvome v verodostojnost podatkov,« je opozoril Klemše: »Ugotovili smo, da je bilo v tržaško sežigalnico lani odpeljanih 50 kamionov oziroma tovorov sovodenjskih odpadkov, kar petina - torej deset - posiljk je imela do kilograma enako težo. Čudežno naključje, toda v čudeže ne verjamem. Tudi ni jasno, še manj pa logično, kako je mogoče, da so istega dne in v dveh različnih občinah, različnih tudi po številu prebivalcev, odpeljali povsem enako količino materiala, namenjenega reciklirjanju. Skregano z osnovnimi vodili gospodarjenja pa je dejstvo, da se z istim tovornjakom in v isto posiljko zbirajo odpadki za recikliranje iz celo sedmih občin, ki so med seboj oddaljene tudi deset in več kilometrov. To se je na primer pripetilo 14. avgusta lani, ko so v isti posiljki odpeljali skupno 5.560 kilogramov papirja in kartona iz Krmina, Doberdoba, Fa-

SOVODNJE - Odziv županje na izjave opozicije

»Ni razloga, da bi podvomili v verodostojnost podatkov«

»Z upravo družbe IRIS smo lani vzpostavili dobre in konkretnе odnose, ki so že priveli do rezultatov v korist naših občanov. Kar koli smo jih vprašali, so nam vedno ustregli, tudi na zahtevo dokumentacije o odpadkih. Niam zato razloga, da bi podvomila v verodostojnost njihovih podatkov. Če bomo ocenili, da so dvomi ali priponome utemeljeni, bomo seveda pri IRIS-u preverili. Trenutno pa je občinska uprava osredotočena na reševanje cele vrste problemov, ki imajo prednost.« Tako županja Alenka Floreni komentira pobudo opozicije v sovodenjskem občinskem svetu, ki družbi IRIS očita, da nima realnih podatkov o sovodenjskih odpadkih, občinski upravi

pa, da zadeve ni preverila in razčistila.

»O povisanju davka za odpadke naj povem, da je bil očitno ta v Sovodnjah pretirano nizek, če je sedaj kljub povisi še vedno med najnižjimi v primerjavi z okoliškimi občinami,« opozarja županja in dodaja: »Župani sosednjih občin vprašanja o verodostojnosti podatkov niso odprli. Na podlagi dobrega sodelovanja z IRIS-om bom vsekakor zadevo preverila, čeprav še daleč ni največji problem za našo občino. Prav je, da ljudje vedo, da rešujemo sproti veliko zadev. Neprestano delamo na vprašanju avtoceste, za katero se bodo v kratkem začela dela, ravno tako intenzivno delamo za sanacijo odlagališča na Malnišču, na priprava

vah za nujni poseg na osnovni šoli na Vrhu, za ureditev odpakovanja grezničnih voda, kosa ceste in javne razsvetljave na Vrhu, za ureditev jarkov iz časov prve svetovne vojne in okviru medobčinske zveze ASTER, veliko delamo na tem, da bomo v občini končno prišli do hitre internetne povezave, lotiti pa se moramo tudi nekaterih sprememb v regulacijskem načrtu, da ne omenjam vprašanja zbirnega centra za odpadke, ki ga Gorica načrtuje na meji z našo občino. Glede priporabe, da z IRIS-om nismo še podpisali pogodbe o ravnjanju z odpadki, naj povem, da bomo do pogodbe prišli ravno na podlagi odprtega sočasnja in dialoga, ki smo ga vzpostavili s podjetjem.«



Predstavniki sovodenjske opozicije Devetak, Klemše in Tommasi, ob njih tajnik SSK Čavdek

re, Gradička, Mariana, Ronk in Sovodenj. Ob vsaki občini je označen odstotek tovora, vendar ni razumljivo, kako se ugotavlja teža in določa odstotek materiala, zbranega v posameznih občinah in poslanega v predelavo z eno samo posiljko, kakor izhaja iz potrdil o tehtanju. Precej nejasnosti je tudi glede odLAGanja in predaje v nadaljnjo obdelavo različnih vrst odpadkov iz pokrajinskega zbirnega centra pri Moraru. V tem pogledu je pomemljiv podatek z dne 4. decembra lani, ko

je specializirano podjetje prevzelo 700 kilogramov svinčenih akumulatorjev, ki naj bi jih pobrali v cestnih kontejnerjih v občini Sovodnje. Takih kontejnerjev v naši občini ni.«

Klemše je pripomnil, da vprašanja, ki jih postavlja občinski upravi in posredno družbi IRIS, »ne zadevajo samo pregledno in jasnega vpogleda v delovanje službe za ravnjanje z odpadki, ampak se dotikajo tudi finančnega poslovanja. Vemo, da stane sežig tone odpadkov v tržaški sežigalnici okrog 120

evrov in je vsak kilogram "dragocen". Anomalije in teži posiljk, namenjenih v Trst, torej upravičeno vzbujajo dvome.« Goriška pokrajina s finančnim prispevkom podpira občine, ki dosegajo dobre rezultate na področju sortiranja. Kaj pa, če se ti prispevki podlejujejo na osnovi netočnih podatkov?« se javno sprašuje Klemše in nalaga občinski upravi tudi odgovornost, da po petih letih od vstopa v družbo IRIS še vedno ni podpisala z njo pogodbe o ravnjanju z odpadki.

ROMJAN

Na spletu italijanski starši »rasisti«

Italijanski starši, ki so za svoje otroke za prihodnje šolsko leto zahvalili prostore šolskega poslopja v Romjanu, v katerih so letos slovenski učenci, so bili ostro kritizirani na spletni strani www.agoravox. »Po buda nekaterih ronških staršev je etnocentrična in rasistična,« je zapisal neznanec, ki je v članku citiral odlokne iz italijanskih časopisov, v katerih starši italijanskih otrok razlagajo, zakaj naj bi imeli pravico do dodatnih učilnic. Na spletni strani so tako objavljene izjave italijanskih staršev, ki opozarjajo, da v Romjanu ima svoje prostore tudi slovenska osnovna šola, zaradi katere naj bi bila v poslopu prostorska stiska vse bolj pereča. Neznani pisec sporočila omenja tudi, da so se pri svojih zahtevah italijanski starši sklicevali tudi na domnevno kulturno, zgodovinsko, versko in etnično pripadnost šole Brumati, ki bi jo občina moral vzeti v poštev pri odmerjanju šolskih prostorov. »Kam naj pošljemo slovenske otroke? Nimajo istih pravic do šolanja in do šolskih prostorov kot njihovi italijanski sovraštniki? Ne, bi verjetno odgovorili nekateri italijanski starši,« poudarja pisec sporočila in opozarja, da so italijanski starši zadevo izkoristili v propagandne namene, njihovo razlikovanje med pravicami slovenskih in italijanskih otrok do učilnic pa je po njegovih besedah nedvomno izraz najbolj podlega rasizmu.

Na pisanje na spletni strani so se že odzvali tudi italijanski starši, ki najprej poudarjajo, da bi se moral pisec podpisati. Poleg tega se branijo, da niso nikakor rasisti in da jim je zgolj pri srcu prihodnost šole v Romjanu. Po njihovih besedah je bilo o šolskem poslopu vse preveč govorjenja in obljud, pri čemer poudarjajo, da občinski upravitelji niso poskrbeli za rešitev prostorskst. Italijanski starši iz Romjana zaradi tega obnavljajo svoje kritike na račun zavodnega sveta, ki je po njihovih besedah veliko pozornost namenjal podaljšanemu urniku, čeprav zanj ni bilo dovolj vpisanih, namesto, da bi poskrbel za reševanje težav zaradi pomanjkanja prostorov. (dr)

GORICA - Dela na Trgovskem domu

Delavci so se povzpeli do strešnega napušča



Med delom na Trgovskem domu

BUMBACA

Včeraj so se končno lotili nujnih del na Trgovskem domu. Že pred nekaj meseci se je s strešnega napušča zrušil omet in zgrmel na pločnik, vseskozi pa je bila nevarnost dodatnega rušenja. Zaradi tega je občina zagradila pločnik vzdolž poslopa in one-mogočila prehod pešcem, oviran pa je bil tudi promet, saj pregrade zasedajo rob cestišča.

Vreme je nekaj časa preprečevalo poseg, včeraj pa so se delavci povzpeli s pomočjo žerjava najprej do napušča nad zadnjim nadstropjem, nato pa še povsod tja, kjer je bilo potrebno zavarovati omet. Dela na Trgovskem domu opravlja podjetje PM Service po naročilu uprave državne posesti, ki je lastnika poslopa, so pojasnili na občini, kjer so hkrati potrdili, da s posegom nikakor ni bilo več mogoče odlasati, saj bo od petka do nedelje tamkajšnji del goriškega korza prizorišče odmevnega festivala èStoria. Ta bo predvidoma tudi letos priklical v Gorico več deset tisoč gostov, mesto pa ima ves interes, da se jim predstavi s čim lepšim obličjem. Trgovski dom sodi namreč med najbolj razpoznavne goriške palače in je hkrati mednarodno znan dosežek arhitekta Maksia Fabiani. Zato čaka ne samo na nujno potrebljivo vzdrževanje, a tudi na nove vsebine, ki bodo spoštujive do njegove zgodovinske in arhitektonске vrednosti.

Odkritje table
v Ulici Tomizza



Tomizza dobil ulico v Tržiču

V Tržiču so včeraj poimenovali po istrskem pisatelju Fuliju Tomizziju ulico v mestnem raju-nu San Polo. Za poimenovanje se je zavzel kulturno društvo Istrija, na včerajšnji svečanosti pa sta bili prisotni tudi Tomizzovi vdova in hči. »Tomizza bi si mogoče zasluzil bolj središčno ulico, toda s poimenovanjem smo hoteli opozoriti tudi na pomembni obletnici, ki ju letos obhajamo. Tomizza se je namreč rodil matanko pred 75 leti, pred 50 leti pa je izšel roman Materada, s katerim je zaslovel,« je med včerajšnjo svečanost-

jo povedala tržiška občinska odbornica za kulturno Paola Benes in poudarila, da Tomizza mora biti za zgled Tržičanom, saj si je v svojem življenju vedno prizadeval za dialog in sožitje. V imenu društva Istrija sta spregovorila predsednik Livio Dorigo in odbornik Fabio Scropetta, vsem prisotnim pa se je za poimenovanje zahvalila Tomizzova vdova Laura Levi, ki je poudarila, da njen mož je bil velik zagovornik povezovanja, zaradi česar se je vedno boril proti predsednikom.

V občinski knjižnici bodo v petek, 21. maja, ob 17.45 predstavili Tomizzovo knjigo »La scorta di Bird«, ki je izšla posthumno.



GORICA-VILEŠ - S pospešenim ritmom potekajo priprave na prekvalifikacijo hitre ceste v avtocesto

Konec junija začetek gradnje v Štandrežu in Sovodnjah

Gradbeno podjetje hoče urediti gradbišče najprej na goriški strani zaradi večje količine materiala, ki ga bodo izkopali



Delavec podjetja Autovie venete razkazuje predsedniku deželne vlade Renzo Tondi tulec granate iz prve svetovne vojne, ki so ga izkopali za vleblegovnico Smart v Štandrežu

BUMBACA

Temeljni kamen za novo avtocesto so 12. decembra položili v Vilešu, z njo dejansko gradnjo pa bodo konec junija začeli v Gorici.

»Z izvajalcem del, konzorcijem FVG Cinque, se dogovarjam, da bi z gradnjo nove avtoceste Gorica-Vileš začeli na goriški strani. Za spremembo začetnih načrtov se odločamo zaradi večje količine materiala, ki ga bo gradbeno podjetje izkopalo pri Štandrežu in v Sovodnjah. Ves material bodo zatem morali s tovornjaki prepeljati proti Vilešu, kjer ga bodo potrebovali za ureditev novega cestišča. Ker hočemo čim bolj omejiti prevažanje izkopane zemlje in gramoza s tovornjaki, bomo z gradnjo avtoceste pričeli na goriški strani,« razlagata inženir Luca Vittori, direktor gradbišča nove avtoceste, ki je včeraj v Vilešu s predsednikom deželne vlade Renzom Tondom in z deželnim odbornikom za promet Riccardom Riccardijem predstavil dosedanje priprave na začetek gradnje, hkrati pa je pojasnil, kako bodo gradbena dela potekala v prihodnjih mesecih.

»Najvažnejši objekti, ki jih bomo uresničili, so novo krožišče v Štandrežu, predor v Sovodnjah, most čez Sočo, izhod pri Gradišču in cestinska postaja pri Vilešu, ki bo premaknjena za približno petsto metrov v smeri Gorice,« pojasnjuje Vittori in poudarja, da se pravkar zaključujejo čiščenje rastlinja in iskanje vojnih ostalin, med katerim so našli kar nekaj delcev neeksplodiranih bomb in granat. Eno izmed teh so odkopali tudi pri vleblegovnici Smart v Štandrežu. »V teku je tudi premestitev cevi plinovoda družbe SNAM, tako da je že skoraj vse nared za ureditev gradbišča in za začetek gradbenih del. Če bo vse šlo po predvidenem planu, se bo gradnja avtoceste pričela pred koncem junija, pri čemer bomo z delom začeli na odsekui med mejnim prehodom pri Štandrežu in mostom čez Sočo pri Sovodnjah,« razlagata Vittori, ki priznava, da bo gradnja avtoceste zelo obremenilna za Sovodnje. »Nogometnega igrišča se ne bomo dotikali, ker bomo cestišče širili na nasprotno stran. Predor sredi vasi bomo podvajili, njegova dolžina pa bo ostala nespremenjena. Med gradbenimi deli bomo poskrbeli, da bo pokrajinska cesta št. 8 z obvozi prevozna med celotnim posgom, ki bo za Sovodnje trajal predvsem doma leta dni, mogoče kak mesec več,« pravi Vittori in pojasnjuje, da je goriška občina vložila zahtevo po uresničitvi podvoza za pešce in kolesarje pri Štandrežu. »Podvoz zaenkrat ni vključen v de-

finitivni načrt, vsekakor pa je med predlogi, ki naj bi jih naknadno sprejeli in tu di uresničili,« pravi Vittori.

Včerajšnjega srečanja v Vilešu in ogleda gradbišča za premestitev cevi plinovoda družbe SNAM so se udeležili tudi župani občin, po območju katerih bo speljana nova avtocesta. Med najbolj zaskrbljenimi zaradi skorajšnjega začetka gradbenih del sta bila sovodenjska županja Alenka Florenin in župan iz Fare Alessandro Fabbro, saj bo v njunih občinah poseg povzročil največ težav. Floreninova se je ob robu srečanja pogovorila z odbornikom Riccardijem, ki ji je zagotovil, da naj bi v roku desetih dni obiskal Sovodnje. Med srečanjem bo z županjem vzel v pretres še odprte vozle, predvsem pa se bosta pogovorila o ukrepih za omiljenje nevšečnosti, ki jih bodo imeli Sovodenjci. Riccardiju se je priporočil tudi Fabbro, saj bo nova avtocesta dobesedno speljana čez streho nekaterih hiš v Fari. (dr)

»Gradnja nove avtoceste med Gorico in Vilešem je najpomembnejše javno delo v zadnjih dvajsetih letih.« Tako je včeraj v Vilešu poudaril predsednik deželne vlade Renzo Tondo, ki je pojasnil, da bo nova avtocesta stala 180 milijonom evrov, dograjena pa bo do druge polovice leta 2012.

»Avtocesto bomo uspeli zgraditi, ker smo deželni upravitelji pozorni na vsak evro. Ko sem leta 2002 zapustil deželilo, je imela 700 milijonov evrov dolga. Z mojimi predhodniki se je do leta 2008 dolg povisal na 1.600 milijonov evrov, po mojem prihodu pa smo z nečloveškim naporom uspeli dolg znižati na 1.300 milijonov evrov,« je pojasnil Tondo, ki je poudaril, da je gradnja avtoceste pomembna priložnost za številna mala in srednja podjetja iz vse Furlanije-Julijskih krajine. »Gre za veliko gospodarsko priložnost, ki jo mora spremljati velika civilna odgovornost. Vsi, ki bodo sodelovali pri gradnji, se morajo zavedati, da dajejo svoj doprinos k modernizaciji deželje,« je poudaril Tondo, deželni odbornik Riccardo Riccardi pa je opozoril, da evropska investicijska banka je odobrila finančni postopek za začetek gradnje, kar potrjuje, da so sredstva za prekvalifikacijo hitre ceste na razpolago.

Včerajšnjega srečanja v Vilešu se je udeležil tudi Giorgio Santuz, predsednik družbe Autovie venete, ki se mu 10. junija izteče mandat. »Zapuščam zdravo in konkurenčno podjetje,« je poudaril Santuz, ki ga bo na mestu predsednika nasledil Emilio Terpin. (dr)



Premešanje cevi plinovoda pri Vilešu

BUMBACA

TRŽIČ - Pred ladjedelnico Srbski delavec se je priklenil k vhodu in zahteval plačilo

Delavec srbskega rodu se je včeraj priklenil na vhod ladjedelnice Fincantieri v Tržiču, zato da bi zahteval plačilo, ki naj mu ga bi bilo dolžno podjetje Tecnolifting. 54-letni V.D., ki že petnajst živi v Tržiču z ženo in hčerkjo, je včeraj pojasnil, da mu delodajalec ni izplačal denarja, ki ga je zaslužil s trdim delom. Po drugi strani je delodajalec pojasnil, da so večkrat priskočili na pomoč srbskemu delavcu, ki naj ne bi še poravnal svojega dolga do podjetja. Pred ladjedelnico je včeraj posredovala tudi policija, ki je srbskega delavca prepričala, da zaključi svoj protest. 54-letnik je to tudi storil in se nato s policiisti odpravil na komisariat, kjer je agentom pojasnil celotno zadevo. V.D. je sicer napovedal, da se bo še enkrat priklenil k vhodu ladjedelnice, če delodajalec ne bo ustregel njegovim zahtevam.



K vhodu priklenjeni srbski delavec

ALTRAN

NOVA GORICA - Raziskava o igrah na srečo

Med dijaki patološki igralci

Vsaj petkrat več kot med splošno populacijo - »Bolj kot je igra tveganja, večja je njena popularnost med dijaki, kar je nevarna pot v odvisnost«

»Rezultati so šokantni, med goriškimi dijaki je petkrat več patoloških igralcev na srečo kot med splošno populacijo! Patologija pa ni nekaj, kar mine, problem namreč ostane in ko bodo ti ljudje starejši, bodo, če se ne bodo ustrezno zdravili, lahko ogroženi vse življenje,« opozarja Matej Makarovič, predstojnik Centra za raziskovanje družbenih tveganj na Fakulteti za uporabne družbene študije (FUDŠ) v Novi Gorici. Fakulteta je v letošnjem letu izvedla prvo slovensko sistematično raziskavo o igrah na srečo med dijaki višjih letnikov, v kateri je bilo zajetih več kot tisoč dijakov iz Goriške in Dolenjske.

Raziskava je pokazala, da mladi v večji meri posegajo po tistih vrstah iger na srečo, ki so hkrati najbolj tveganje: to so »žive« igre na srečo, ki se odvijajo v igralnicah, na avtomatih v igralnih saloni, sem sodijo tudi športne stave in igre na srečo preko interneta. Po vsem tem krepko, tudi dvajsetkrat, prednjačijo pred celotno slovensko populacijo, kjer je na drugi strani več uporabnikov manj tveganih iger na srečo, kot je lotterija. »Bolj kot je igra tveganja, večja je njena popu-

larnost med dijaki, kar je nevarna pot v odvisnost,« svari Makarovič. Sicer pa je raziskava odkrila še druge zaskrbljujoče podatke: med Goriškimi dijaki jih je 14 odstotkov že imelo težave s policijo, kar 81 odstotkov pa med prostim časom uživa droge, alkohol ali pa igra igre na srečo. Za Goriško pa je, v primerjavi z Dolensko, značilno, da je ozaveščenost o nevarnostih iger na srečo večja. Kar 30 odstotkov goriških dijakov je, denimo, že bi na predavanjih o igrah na srečo.

Alarmantni pa so tudi podatki o neposrednih izkušnjah, ki jih imajo dijaki z igrami na srečo kot so igranje internetnih iger na srečo, kart in biljarda za denar, športni stav in igranja na elektronski ruleti. Pri naštem goriški dijaki tudi dvajsetkrat prednjačijo pred celotno slovensko populacijo. Pri tem jih največkrat voli želja po zabavi in sprostivosti, želja po dobitku je še na drugem mestu.

»Tisti, ki komaj dopolnijo 18 let in mlajši, katerim v igralnici še ni dovoljeno, se »znajdejo« drugače: možnosti za igranje na srečo poštejo na drugačne načine. Igrajo med seboj za denar, na primer. Najbolj zaskrbljujoče pa je, da igra-

jo internetne igre na srečo - takih je kar 17 odstotkov, medtem ko po internetnih igerah na srečo posega le odstotek splošne slovenske populacije. Gre za zaskrbljujoče razlike, sploh v luči bodočnosti!« svari soavtorica raziskave Tamara Bešnjak. Na mesec dijaki za igre na srečo porabijo med pet in deset evrov, tisti, ki imajo s tem že večje težave, pa tudi nekaj deset evrov. »Mladi, ki že kažejo, da imajo težave z igrami na srečo, danes še nimajo veliko finančnih sredstev za to. Zaskrbljujoče je to, kaj bo z njimi v bočnosti,« svari Mirna Macur iz FUDŠ, ki dodaja, da se med osebam, ki so patološki igralci na srečo, le trije odstotki odločijo za zdravljenje, še večja težava pa je do tega pripraviti dijake. Macurjeva opozarja še na pomanjkanje terapevtov v Sloveniji, ki bi se ukvarjali s takšno obliko zavojenosti ter na pomanjkanje drugih oblik pomoći.

Novogoriška fakulteta za uporabne družbene študije je sicer že leta 2008 izvedla prvo in doslej edino slovensko nacionalno raziskavo o pogostosti problemov z igrami na srečo med polnoletnim slovenskim prebivalstvom. Z uporabo

mednarodno uveljavljenega testa »South Oaks Gambling Screen« (SOGS) so ugotovili, da ima pol odstotka prebivalstva hude probleme z igrami na srečo oziroma jih lahko štejemo za patološke igralce. Vendar pa je ta anketa, pa tudi vse do sedanje raziskovanje na tem področju, izpustila večji del dijaške populacije, ki so se ji zato posebej posvetili tokrat. »Naši prvi rezultati kažejo, da ne brez razloga, saj so številke o pogostosti igranja, pa tudi o navzočnosti znakov odvisnosti od iger na srečo dramatično visoke in zato zahtevajo posebno pozornost,« poudarja Makarovič, ki je kritičen tudi do osnutka strategije razvoja iger na srečo v Sloveniji, javna razprava o njej se je zaključila ravno na dan, ko so na FUDŠ predstavili rezultate ankete med dijaki. »Strategija razvoja igralništva, kot jo je zasnovala vlada, se ukvarja predvsem s finančno-ekonomskimi vidiki igralništva, vprašanji privatizacije, davkov ... Zanemarljiva pozornost pa je posvečena področju družbene odgovornosti pri igerah na srečo, kar je obžalovanja vredno,« poudarja Makarovič.

Katja Munih



NOVA GORICA - Vulkanski prah nad Goriško predvsem s kratkoročnimi posledicami

Povečana stopnja onesnaženosti zraku zaradi prometa iz Padske nižine in tržiške elektrarne

Podnebne spremembe so dejstvo sedanjosti in še večja grožnja prihodnosti, opazajo na slovenski agenciji za okolje. V Novi Gorici so zato teži posvetili javno srečanje in nanj povabili strokovnjake, ki so z različnih vidikov osvetlili problematiko podnebnih sprememb. Nanje seveda ni imeno niti lokalno okolje, za Goriško je, na primer, značilen porast temperatur, poletna preseganja dovoljene koncentracije ozona in prisotnost trdnih prašnih delcev v zraku. Na zadnjih dve dejstvi v veliki meri vpliva tudi gost promet v Italiji, pojasnjuje strokovnjak. Podnebne spremembe pa nimajo vpliva le na okolje, temveč tudi na zdravje ljudi.

Prilagoditev podnebnim spremembam so nekaj nujnega, sa na strokovnem srečanju ugotavljali razpravljavci. V luči preprečevanja velikih sprememb pa je treba delovati tudi na lokalni ravni. Zaradi podnebnih sprememb, ki jih je človeštvo pospešeno povzročilo v zadnjih 25 letih, je veliko s tem povezanih težav tudi na Goriškem. Tu-



MARKO VUDRAG
FOTO K.M.

di tu beležijo vedno višje temperature zraka, toplotni valovi pa v poletnih mesecih v kombinaciji z izpušnimi plini, ki nastajajo v prometu, privedejo do povečanih koncentracij ozona. »Na povečano stopnjo onesnaženosti zraka z ozonom na Goriškem v veliki meri, poleg lokalnega, vpliva tudi promet iz Padske nižine, pa tudi tržiška termoelektrarna in tako dalje,« opozarja Marko Vudrag, strokovni direktor novogoriškega Zavoda za zdravstveno varstvo. Tudi pojav

trdnih prašnih delcev je posledica gostega prometa, predvsem tovornega. Trdi prašni delci so težava predvsem v urbanih sredinah, saj tisti delci, ki so manjši od 10 mikrometrov, zaidejo naravnost v dihalo. »Glede prometa bo nujno nekaj narediti, ga preusmeriti na železnico in podobno. V Novi Gorici je po odprtju solkanske obvoznice nekako bolje, smo pa na splošno v Evropi priča enormnemu povečanju tovornega prometa, zlasti v zadnjih petih letih,« svari Marko Vudrag. Zaradi podnebnih sprememb so bili na Goriškem tudi že priča tako sušam kot poplavam in velikim nalinom s točo, pa tudi dolgoročne napovedi niso nič kaj ugodne, opozarja sogovornik. Rešitev vidi v dobrem medsektorjem povezovanju, v izdatnejšem finančiranju preventivnih dejanj oziroma prerazporeditvi sredstev v ta namen, skratka v lokalnem delovanju za globalne spremembe.

Glede na to, da je merilna postaja Univerze v Novi Gorici na Otlici sredi aprila nad

Goriško zaznala vulkanski prah, ki se je zadrževal le polpetri kilometer nad tlemi, pa smo sogovornika vprašali, ali predstavlja ta pojav nevarnost za omenjeno območje. »Kratkoročne posledice so bile, vulkanski prah zadržuje sončno svetlobo, tudi umazanja je prišla z njim. Vendar izbruh islandskega vulkana ni imel toliksnega vpliva nad tem območjem,« pojasnjuje Vudrag. Vulkanski prah pa lahko vpliva tudi na pitno vodo in na okolje nasploh. Nataša Šimac, specjalistka javnega zdravja pojasnjuje: »Vplivi so različni, predvsem se kažejo motnosti vode, znižanjem pH vrednosti in povečanjem nekaterih kemičnih elementov, ki so sestavni del vulkanskega prahu. Ob doseganjih izbruhovih vulkanov je pepel povzročil tudi povišanje koncentracij fluora. Te so zaznali pri govedu, ki se je paslo na pašnikih, ki so bili prekriti s pepelom.« Sicer pa podatkov o tem, kako oziroma če sploh, je vulkanski pepel vplival na okolje na Goriškem, še ni. (km)

Proti privatizaciji vode

V hotelu Palace v Gorici bo jutri ob 18. uri na pobudo Demokratske stranke srečanje o vodi kot javni dobrini, ki je ne gre privatizirati. Spregovorili bodo deželní svetnik Giorgio Brandolin, Massimo Moretto iz združenja CVI in deželní koordinator foruma DS za okolje in energijo Federico Portelli.

Prenova 18 objektov

V tržiškem Kinemaxu bo danes ob 17. uri srečanje, med katerim bo pokrajinska odbornica Sara Vito predstavila pokrajinski načrt za obnovo 18 športnih objektov. Obnovitveni posegi so skupno vredni 8.400.000 evrov.

Posel za 60 milijonov evrov

Šempetska Iskra Avtoelektrika je s kupcem Deutz AG iz Nemčije podaljšala obstoječo pogodbo za dobave alternatorjev in zagnjalnikov za nadaljnji dve leti. Pogodba, ki je prvotno veljala do konca leta 2011, je tako podaljšana do konca leta 2013 in predvideva približno 60 milijonov evrov prihodkov v naslednjih štirih letih. (km)

Plačila izvidov tudi na banki

Zaradi izpopolnjevanja osebj in bodo v prihodnjih dneh okanca za plačila zdravniških izvidov in tržiški in goriški bolnišnici odprieta s spremenjenimi urnikom. Izvide je vsekakor mogoče plačati tudi na bankah (IBAN: IT 56 S 02008 12401 000040468251) in v poštnih uradilih (račun št. 10077493); na pologu mora biti zapisan vzrok plačila.

Dnevniški zapisi msgr. Klince

Goriška Mohorjeva družba prireja drevi ob 20. uri v dvorani župnijske cerkve Kristusa Odrešenika v Novi Gorici predstavitev knjige »Msgr. Rudolf Klinec. Dnevniški zapisi 1943-1945«; prisotna bosta urednika Peter Černic in Renato Podbersič ml.

Goriški shod Fiatov 500

V Gorici bo v nedeljo, 23. maja, bo v Goriški potekalo srečanje lastnikov avtomobilov tipa Fiat 500. Ob 8.30 se bo zbrali pred hotutom Internazionale, od koder se bodo odpovedali na vožnjo po Brdih. Popoldne bo pred hotutom tekmovanje v spretnostni vožnji.

GORICA - Na pobudo atletskega kluba

Čezmejna atletika

Jutri kros z otroki iz Gorice, Solkana in Kanala - Julija na vrsti slovenski in italijanski atleti

Ob telovadnicu v dolini Korna v Gorici bo jutri potekala športna prireditev »Atletica in piazza«, na kateri bo v krosu svoje moči merilo šesto osmovošolcev iz raznih krajev goriške pokrajine ter iz Kanala in Solkana. Mlajši otroci bodo tekli na razdalji 600 metrov, starejši pa bodo pretekli 750 metrov. Zmagovalce bodo nagradili v soboto, 22. maja, med festivalom èstoria v ljudskem vrtu v Gorici, kjer bo okrogla miza posvečena Linu Berrutiju in njegovi zmagi na olimpijskih igrah v Rimu.

Prireditev prireja goriški atletski klub Atletica Gorizia, ki želi približati čim več mladih kraljic športa, predstavili pa so jo včeraj na goriškem županstvu. Podpredsednik kluba Maurizio Pecorari je poudaril, da je goriška atletika vsekakor na dobrem nivoju, v prihodnjih letih pa želijo nadaljevati z delom, ki ga je zastavil

pred kratkim preminuli predsednik Bruno Leon. Njemu in spomin prirejajo tudi jutrišnjo prireditev in še dva športna dogodka, ki bosta potekala v prihodnjih mesecih. 8. junija bodo nagradili dijake, ki izstopajo tako v športu kot v šoli, sredi julija pa bo potekal miting Bruno Marchi, na katerem bodo tekmovali atleti iz Italije, Slovenije in drugih držav. Miting bo letos potekal v sodelovanju s slovensko atletsko zvezo, ki ga je vključila v niz osmih atletskih tekmovanj, zato pa bo še bolj pomemben, kot v prejšnjih letih. Za organizacijo tekme v Gorici se odločili, ker pravkar prenavljajo atletski štadion v Novi Gorici, zato pa novogoriški atleti letos trenirajo na Rojcah. Za gostoljubnost se je včeraj goriški občini zahvalil Vojko Orel, predsednik novogoriške Sportne zveze, ki se je spomnil na Leona; izpostavil je številne pobude, ki so jih izpeljali skupaj z njim.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
ALESANI, UL. Carducci 40, tel. 0481-530268.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), UL. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V ŠKOCJANU
RAMPINO, Trg Venezia 15, tel. 0481-76039.

DEŽURNA LEKARNA V ROMANSU
DEL TORRE, UL. Latina 77, tel. 0481-90026.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
ALLA SALUTE, UL. Cosulich 117, tel. 0481-711315.

Prireditve

V KNJIGARNI UBIK na Korzu Verdi 119 v Gorici (tel. 0481-538090) bo v četrtek, 20. maja, ob 19. uri Pietro Neglie predstavil svojo knjigo »La stagione del disegno«.

NA DVORIŠČU PALAČE ALVAREZ v Ul. Diaz 5 v Gorici prirejata goriška pokrajina in združenje SOS Rosa niz srečanje na temo nasilja nad ženskami: v petek, 21. maja, med 17. in 19. uro bo psihoterapevt Marina Valcarenghi iz Milana predstavila knjigo »Ho paura di me. Il comportamento sessuale violento«.

TRŽIŠKI KULTURNI KONZORCIJ prireja v okviru niza »Esercizi di memoria« srečanje s tržaškim pisateljem Borisom Pahorjem, ki bo potekalo v petek, 21. maja, ob 18. uri v vili Vicentini Miniussi v Ronkah. S Pahorjem se bo pogovarjala Tatjana Rojc.

Osmice

BERTO TONKIĆ je odpril osmico. Toči belo in črno vino ter nudi domač prigripek.

PRI CIRILI v Doberdobu je odprto ob petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78268.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.50 - 20.30 »Robin Hood«.

Dvorana 2: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Prince of Persia: Le sabbie del tempo«.

Dvorana 3: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Gli amori folli«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.50 - 20.30 »Robin Hood«.

Dvorana 2: 18.00 »Oceanis« (Digital 3D);

20.10 - 22.00 »Notte folle a Manhattan«.

Dvorana 3: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Prince of Persia: Le sabbie del tempo«.

Dvorana 4: 17.40 - 20.00 - 22.00 »Piacere, sono un po' incinta«.

Dvorana 5: 17.30 »Puzzole alla riscossa«;

19.50 - 22.00 »Departures«.

Mali oglasi

PRODAJAM en listek za koncert skupine AC/DC, ki bo danes v Vidmu; informacije po tel. 0039-347-1072598 (Jari).

UNIVERZITETNA ŠTUDENTKA išče katero koli zaposlitev med poletnimi počitnicami; tel. 340-0030154.

V SREDO, 12. MAJA, med 13.30 in 14.30 je neznan vozilo trčilo v moj avtomobil citroën saxo plave barve, ki je bil parkiran za kvesturo na parkirišču pred goriško stolnico. Lepo prosim morebitne očividce, naj pokličijo na tel. 347-2105720 za kakršno koli informacijo.

Koncerti

SNOVANJA 2010: v petek, 21. maja, ob

21. uri bo v Enoteki v Krminu koncert

»Noche de musica y vino«; nastopali

bodo kitarista Martina Gereon in Fran-

ko Reja, harfistka Tatjana Donis, na tol-

kalih bo zaigral Francesco Gavosto, ple-

sale bodo Kristina Di Dio, Raffaella Pe-

tronio in Irene Sambo; vstop prost.

LOVSKI PEVSKI ZBOR DOBERDOB pri-

reja slavnostni koncert ob 25-letnici de-

Obvestila

AKŠD VIPAVA v sodelovanju z ZSŠDI-

jem organizira na sedežu društva na Pe-

čki kotalkarski kamp za otroke od 3. do

11. leta starosti med 14. in 18. ter med

21. in 25. junijem; informacije in prija-

ve po tel. 333-9353134 ali 0481-33029

(Elena).

FEIGLOVA KNJIŽNICA v Gorici je odprta

vsak delavnik od 10. do 18. ure.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SOVODNJAH

je odprta ob pondeljkih in sredah med

10. in 12. uro ter med 15. in 18. uro, ob

petkih med 10. in 12. uro.

POLETNO SREDIŠČE SREČANJA 2010

bo potekalo od 14. junija do 30. julija v

Zavodu Sv. Družine v Ul. Don Bosco 66

v Gorici; informacije in vpisovanje

vsak dan med 8.30 in 10.30 ter od 19.

ure dalje po tel. 335-5952551 (Damijana Češčut).

SP



OGLEDALO

Tanka a pomembna meja med osebnim in skupinskim

ACE MERMOLJA



Ko slovenske organizacije v Italiji ali stranke načrtujejo, propagirajo, priporočajo določeno narodno politiko, bi morale biti pazljive na večkrat tanko mejo, ki ločuje pravice in dostenjstvo posameznika od skupinskih pravic, ki ne smejo nadkriti individualnih.

Tako krščanstvo v svoji začetni ali, z lačnega vidika, avtentično nenasilni obliki, kot razsvetljenstvo in poudarek na razumu postavlja v središče vrednot človeka, njegovo svobodo in odgovornost. Razлага trditve bi zahtevala obširnejšo razpravo, ki jo bom morda opravil kdaj drugič. Vsekakor ostaja človek središče vrednot ter aktor demokratičnih odnosov in pravnega reda.

Ker je človek po naravi družbeno bitje, živi v skupini in s skupino soustvarja določeno kulturno in politiko. Zato je vrsta družbenih, kulturnih in drugih značilnosti, pravic in dolžnosti skupinskih. Ena izmed takšnih skupin je narod, ki se je v moderni obliki uveljavil z romantiko, to je v obširnem miselnem, umetniškem in političnem gibanjem, ki je bilo hkrati individualno in skupinsko. Romantika je sinonim za izražanje najintimejših čustev, obenem pa je bila bistvena za oblikovanje modernih narodov in nacionalnih držav. Ni slučajno, da je obdobje sovpadalo z industrializacijo in nastopom znanosti in tehnologije. Tudi tu bi lahko podal stvari bolj razčlenjeno ter imenoval francosko revolucijo, predromantiko in romantiko, odnos, ki so ga imeli znameniti utemeljitelji romantike, kot je bil Goethe, do francoske revolucije ter nadalje bi lahko razlikoval nemški in francoski model naroda, ki sta kmalu eden drugega kontaminirala. Vse te razlage pa bi potrdile, da se je prav v romantiki izrazito prikazalo trenje med osebo in družbo, med subjektom in skupinskim objektom, med idealom človeka in večkrat kruto družbeno stvarnostjo. Bolečina romantične je zrastla iz tega ne-sklopa, ki ga je v bistvu ustvarjalo samo romantično gibanje z utemeljevanjem nacije kot vseobsegajočega skupinskega modela življenja.

Pretehtano razmerje med osebnim in skupinskim ostaja aktualno tudi v primeru, ko v demokratični družbi govorimo o narodu, o narodnih manjšinah in podobnem (npr. o jezikovnih skupinah). Spreminjati znanstveno genetsko raziskavo v politično oceno, kaj so v resnici Rezijani, nas spominja na nacistične bioloske in genetske poskuse, da bi utemeljili čisto arijsko raso. V uničevalnih taboriščih so nemški znanstveniki na krut način podredili znanost politiki. Gre za skrajno neetično početje. Prav tako je neetično in za današnje čase že kar naročno s pomočjo DNK dokazovati avtohtonost neke skupine in slednjo, v našem primeru Rezijane, ločevati od sosesčine ali pripadnosti določeni narodni skupini (slovenski), ki je kulturno-politični in ne genetski pojavi. Vsaka zaprta in izolirana skupnost na svetu bo pokazala posebne značilnosti in razlike v primerjavi z odprtimi skupinami, kjer ne prihaja do potomstva med sorodniki. To je seveda eklatantan, neliberalen in nedemokratičen pristop določene politične skupine do neke krajevne skupnosti. Vladajoča politična elita vsiljuje krajevni skupnosti kulturno-politične značilnosti, ki naj bi bile biološko utemeljene. Kdor to počne, verjetno ne ve, kaj dela, saj razpolaga s tehniko, nima pa neke osnovne humanistične ali krščanske izobrazbe. Gre v bistvu za sodobno poganskog ignoranco, ki nam bo prinesla še veliko zla.

Nasilju skupine nad posameznikom ali nad manjšo skupnostjo se moramo seveda izogniti vsi, tudi Slovenci v Italiji in tisti, ki vodijo ali vodimo njihove organizacije. Področje zna biti občutljivo. Podal bi nekaj primerov, ko lahko pride do mejne točke.

Povsem jasno je, da je dolžnost voditeljev slovenskih organizacij ta, da se borijo za narodne pravice: osebne in skupinske. Pravilno je, da spodbujajo člane skupine, naj se doseženih pravic poslužujejo, pri tem pa ne bi smeli vstopati v območje, ki je osebno in intimno človeško. Izpostavil bom nekaj občutljivih primerov in pri tem »uporabil« tudi samega sebe.

Ko kot pokrajinski predsednik tržaške SKGZ zagovarjam potrebo, naj se Slovenci poslužujemo obstoječih pravic, mi kdo prišepne, da sem kot tisti zdravnik, ki kadi in piše, patientom pa razlagam o nevarnosti kajenja in pitja. V bistvu izpade kot neverodostenjen in to predvsem v očeh zasvojenca. Kaj sta moj tobak in kajenje? To je moje uradno ime Francesco. Moral bi biti France, a ob mojem prihodu v Italijo to ni bilo dovoljeno in sem postal in ostal Francesco. V prvih otroških letih sem ime Francesco izgovarjal kot Ace in ta Ace se me je oprijel kot drugo ime. Moj pa je postal tudi Francesco, saj smo z družino živel sredi mesta in v hiši so

bili Italijani iz Gorice in iz juga Italije ter Furlanija. Zanje in za moje prve prijatelje sem bil seveda Francesco ali Franco, kar sem ostal tudi pozneje. To se je ponovilo, ko smo se preselili v U. Palladio, kjer so živele (v okolici) italijanske, furlanske in nekatere slovenske družine.

Slovenci smo živel razpršeno in se med sabo nismo poznali, kot npr. na vasi. Med Italijani so bili ponovno precej južnjakov, saj je Gorica doživela dvojno priseljevanje: iz Istre in z juga Italije, od koder so prihajali uradniki, vojaki, policisti in tudi višji funkcionarji. Ne bi nadaljeval z osebno zgodbo, vendar je izvorno italijansko ime Francesco postal del mojega življenja in to mimo prepovedi, zakonov, etničnih sporov itd. Morebitna sprememba imena bi bila zame sprememba nečesa, ki ni le uradno, ampak tudi zgodovinsko in intimno moje. Mi lahko funkcije v slovenskih organizacijah vsiljujejo spremembo, ker bi bila npr. politično oportuna? Menim, da je tu prehod meje med osebnim in skupinskim, med osebno pravico in skupinsko impozicijo. Če ostanem pri imenih, brez vsakega problema sprejemamo številne Samanthe, Elijabete, Karin vse tja do Ingemanov in Kevinov. Je morda angloški izbor imen boljši od italijanskega? Menim, da ni. Ob vsem tem in s svojo hipotetično »dvojnostjo« zagovarjam spremembo poitalijančenih imen in priimkov v izvirnike, dvojezične izkaznice, dvojezične davčne obrazce, rabo slovenščine povsod, kjer je to mogočno itd. Tega se tudi sam držim. Pri imenu pa ne gre za nemarnost, ampak za neko mojo čisto osebno zgodbo. Osebna imena in nazivi ostajajo vedno občutljive točke. Mnogi Slovenci so nosilci zgodb, ki potrebujejo pozoren pristop in posluh do osebe. So v človeku stvari, ki niso v dometu skupinske zavesti ali zavednosti. Do teh problemov ne more biti pristop ideološki, ampak človeški.

Lahko bi, kot primer trditve, segel še v globljo intimo in opozoril na problem, o katerem malo razpravljamo. Kot pacient sem se skoraj pet let moral ukvarjati s posebno psihoterapijo. Ni sem bil edini Slovenec v »rökah« psihoterapeutov. Začetki so bili težavni tudi zaradi jezika. V bistvu mi je bilo skoraj nemogoče izpovedati določene stvari v knjižini italijanščini. Ne vem zakaj, mi je postal vse lažje v nekem goriško-tržaškem narečju, skratka, v jezikovni mešanici. Ko pa sem se navadil določene gorovice, bi mi bilo npr. danes težko preskočiti na slovenščino, ki ni bil jezik moje osebno-terapevtske izpovedi. Ni to absurd? Pa še pesnik naj bi bil, čeprav je pesem neka druga izpoved in ne terapija, ki potrebuje enostaven in zelo konkreten, včasih brutalen, jezik. Pozneje sem o jezikovnem aspektu psihoterapije bral nekaj zanimivih razprav, ki so potrdile omenjene težave. To seveda nima nič opraviti s sedanjimi zakoni. Razumem pa, kaj je pomenila fašistična prisila, da slovenski ali slovensko-narečni (Benečija) vernik izpoveduje duhovniku svoje grehe v knjižni italijanščini. Ta vernik se ni mogel resnično izpovedati.

Zakaj povezujem osebno ime s psihoterapevtsko stvarnostjo? To počnem, ker gre za občutljiva področja, za osebne izkušnje, ki so me mimo vsake literature prepričale, kako je v jezikovno, kulturno in narodno mešanem prostoru težko zabijati trdne količke, ograje, identitete in neke skupinsko-narodne dolžnosti. Osebna sloboda in odgovornost ostajata osnova, ki je skupinska zavest ne sme podrejeti. Politično ni učinkovito, če želimo pridobivati ali prepričati ljudi z načeli, ki izzvenijo kot grožnja duši. Berlusconi uči, kako je prišel do ljudi s sladkostjo svoje TV-kulture.

Narodno zavedni in »kleni« Slovenci bi morali pomisliti na tiste, ki jih je bilo preprosto strah izpovedovati svoj izvor: zaradi dela, zaradi bočnosti otrok, ker so se bali, da bi z izpostavljanjem narodnosti izgubili v življenju določene možnosti. Skratka, uspešno uveljavljanje pravic ne sme zapostaviti osebnih, psiholoških, dživiljskih elementov, ki so v ljudeh. Med sabo smo različni in groza me je misli, da bi v 21. stoletju še sanjali o homogeni skupini, kjer so ljudje podrejeni nekemu skupinskemu duhu ali vodji. Osebno me moti, ko se nekdo vmeša v moje intimne izbire ali pa me zaradi njih celo žali. Zato tega nočenja storiti sam do drugih. So stvari, ki jih želim razčistiti sam s sabo in v tej luči priznavam, da lahko tudi z drugimi določene probleme rešujemo v spoštljivem dialogu. Če so potem nekateri brez dvomov in z jasnim prepričanjem, je to njihova stvar. Politika, ki želi širiti svoje ideje in svoj konsenz pa se nikoli ne sme zadovoljiti s prepričevanjem prepričanih. Sodobniki pa se branimo, če nekaj doživljamo kot impozicijo, o tem ni dvoma.

ODPRTA TRIBUNA

Ali smo se Slovenci sploh sposobni naučiti kaj iz zgodovine

Kulturno društvo Ribiški muzej Tržaškega primorja je izdalо svojo četrto knjigo iz zbirke Morje (založba Libris) z naslovom Tržaško morje, kraška obala, mesto in vasi, s podnaslovom Prezrti del zgodovine Slovencev. Mislim, da bo bralcem in predvsem našim predstavnikom koristno prebrati si premislek, ki ga je za to priliko napisal avtor knjige Vabilo vsem Slovencem v premislek.

Drage Slovenke in Slovenci, ob izidu moje knjige, ki obravnava prezrti del naše zgodovine o morju in obali Tržaškega záliva, vas želim prepričati, da zgodovina vedno nekaj nauči pod pogojem, da jo poznamo in iz nje izvlečemo neke zaključke, ki nas potem usmerjajo, kako naprej ali vsaj, da ne ponovimo narejenih napak. V tej knjigi razlagam, kako smo izgubili po več kot tisočih letih naše pristvo morju in našo obalo med Trstom in Devinom.

Na eni strani prizorišča so naši zahodni sosedje z dobro izdelano strategijo, da nas odrinejo od morja in se polastijo našega ozemlja, kar so tudi dosegli po več kot sto letih nenehnega vztrajanja. Izvajali so jo nasilno, ilegalno, z zviačami, lažnimi obljubami in nespoštovanjem podpisanih dogovorov vsi sloji nihovih družbe, ne glede na politično barvo in ideološka prepiranja: Katoliki, Judje, laiki, liberalci, socialisti, fašisti, komunisti in ostali. Na drugi strani pa vidimo nas, naivne, pohlevne, verujoče v pravico, v stalni obrambi. Toda kar je najslabše, vedno skregane med sabo, brez skupnega prepričljivega močnega nastopa. S pomočjo naše neenotnosti so sosedji uspe-

li v svojem načrtu po logiki »divide et impera«.

Zaradi tega pozivam Slovence v Italiji naj se končno in čim prej združijo v enotni tabor z močnim skupnim telesom, ki bi nas ščitil in zahteval spoštovanje naših pravic tudi na mednarodnih forumih s pomočjo slovenske države. Pluralnost nazorov naše družbe seveda mora ostati in naj se izvaja v političnih strankah, toda, kar se tiče jezika, kulture, športa, naših ustanov in narodnostnih vprašanj moramo vleči voz vsi v eno smer pod navodili skupnega predstavninstva, ki bi obenem bil tudi edini sogovornik z oblastmi za reševanje vseh problemov. Le tako lahko pokažemo svojo držo in odločnost in nas bodo spoštovali. Tako kot sedaj nastopamo nas ne, in se namreč ali manj odkrito posmehujejo. Slovenskim državljanom pa toplo priporočam, naj podprejo arbitražni sporazum s Hrvaško, ki garantira Sloveniji dostop brez omejitev do mednarodnih voda in s tem nemoteno delovanje Luke Koper. Današnji »status quo« zna biti poguben, ker naša vzhodna sosedja upočasni ali blokira pomorski promet pod kakršnokoli pretveto kontrole vseh ladji, ki plujejo v njihovih vodah, kar jim današnje stanje omogoča.

Črpajmo torej ideje in smernice za našo bodočnost iz naše bogate, toda na žalost malo pozname obmorske zgodovine in z optimizmom ter z glavo pokonci ovrednotimo našo pomorsko kulturno dediščino in čuvajmo naše dragoceno morje, ki je bilo in bo vedno na prepihu.

Predsednik KD Ribiški muzej Franco Cossutta

SEŽANA - Nekoč center družabnega življenja v mestu Ali bodo nekdaj znameniti hotel Triglav enostavno porušili?

V veljavnem ureditvenem načrtu rušitve niso dopustne

SEŽANA - Na vstopu v Sežano z vzhodne strani stoji na desni strani Partizanske ceste nekdaj znameniti hotel Triglav. Je v lasti družbe Hoteli, turizem, gostinstvo (HTG) in ker ga ta ni ustrezno vzdrževala, je propadel. Pred petimi leti je HTG zamenjal lastnika. Ta pa želi kompleks deloma porušiti in vanj postaviti nove vsebine - stanovanja, varovana stanovanja in manjše lokale za storitvene dejavnosti, med katere je v delu, ki meji na Trg 28. avgusta (nekdanja avtobusna postaja), umeščen tudi turistično informacijski center. »Namen HTG je ohraniti kamnoseške elemente zgradbe, ki pa je zaradi previških stroškov prenove ne nameravamo ohranjati v celoti. Poleg tega izračuni kažejo na neupravičenost ponovne vzpostavitve hotelske dejavnosti,« načrtne pojasnjuje izvršni direktor družbe Franc Musar. Za naložbo so zagotovili več kot tri milijone evrov.

V Civilni iniciativi Kras (CIK) so ogorčeni in menijo, da ne bi bilo niti v javnem interesu niti v interesu lokalnega razvoja, da bi objekt porušili. Zato pozivajo sedanje lastnike in občino, da »prepoznote ta sežanski zgradbi in ga ne zavrhnete, temveč uporabite sebi in Krasu v prid.«

Hotel Triglav, izvorno imenovan All the corone (Pri treh kronah), je dal zgraditi vitez Giovanni Scaramanga v začetku 19. stoletja na mestu nekdanje furmanske gostilne, ki je stala ob cesarski cesti proti Trstu. Krasil ga je vrt s kostanjami, kjer so se poleti radi zadrževali gostje. Leta 1905 je bil v njem nastanjen avstrijski generalni štab s prestolonaslednikom Francem Ferdinandom. V hotelu so med prvo svetovno vojno poddelili častno občanstvo Sežane komandantu Soške fronte feldmaršalu Svetozaru Borojeviću. V njem je imel začasni sedež svojega štaba tudi nadvojvoda Karel I. Habsburški, zadnji avstrijski cesar in ogrski kralj. Hotel Triglav je postal glavni turistični objekt v Sežani tudi med obema vojnama. Po drugi svetovni vojni je bil sicer nacionaliziran, vendar je bil vseeno dobro obiskan, dokler ni po izgraditvi hotela Tabor in motela Kompas začel izgubljati svoj sjaj.

Vprašanje v zvezi z rušitvijo smo poslali na občino Sežana. Odgovorili so, da »na območju nekdanjega hotela Triglav še vedno velja ureditveni načrt iz leta 2002, ki predvideva rekonstrukcijo, spremembe namembnosti in dozidave, rušitve objektov pa niso dopustne.«

Lani je bil na pobudo ministrstva za kulturo (MK), potem pa tudi na pobudo lastnika odprt postopek priprave občinskega podrobnega prostorskoga načrta (OPPN), pri tem pa je ministrstvo za okolje in prostor (MOP) naložilo občini, da naroči izdelavo celovite presoje vplivov na okolje »zaradi verjetnosti, da bo izvedba pla-

na pomembno vplivala na kulturno (Botanični park, Vila Mirasasso, spomenik NOB, cerkev sv. Martina) in naselbinsko dediščino.«

»Za občino pomeni priprava prostorskoga akta zahtevno naložo, vendar naj bi ravno postopek OPPN odgovoril tudi na vprašanja o tem, kakšna bo konkretna rešitev urejanja. Objekt je bil v preteklosti večkrat dozidan in spremenjen, zato mnenja o tem, da je kompleks Triglava vrednota, niso enotna.«

Pred dobrima dvema mesecema je bil kompleks Triglav predstavljen kot del varovane naselbinske kulturne dediščine, obvestila o vpisu v register kot profane stavbe dediščine s strani ustanov, ki so posredovalo strokovne usmeritve (Zavod za varstvo kulturne dediščine - ZVKD - Nova Gorica) pa na občino še niso prejeli. Po prepirjanju občine je odločitev o rušenju objektov tako v pristojnosti MK. »Glede na stanje objekta, ki predstavlja eno največjih sramot v mestu Sežana, občina pričakuje, da bodo pristojne službe sprejele odločitev, ki bo omogočila odpravo sedanega nemogočega in deloma že nevarnega stanja. Občina je kot pripravljavec prostorskoga ureditvenega odprtja za vse možne rešitve, več kot dobrodošlo je seveda, da civilna družba ponudi konkretna predloge za urejanje, v katerih se bodo nashi tudi lastniki.«

V CIK tako predlagajo, da se stavbo in kostanjev v celoti prenove po kulturno-varstvenih smernicah in hotel uredi za zahtevnejše domače in tujne goste, ki pridejo na Kras zaradi njegove ohranjene naravne in kulturne dediščine. V stavbi se lahko vzpostavi »hotel s tradicijo«, blagovno znamko pa se lahko gradi na zgodovini, povezani z okoliškimi kraji, pomenom cesarske ceste, Južne železnice in Soške fronte. »Obudi naj se vsebine in dogodek - koncerte, vrtne zabave, plese in druge družabne dogodek - in se jih poveže



KOLESARSTVO - Dirka po Italiji

Zasijalo je sonce, a še vedno le za tujce

Na etapi s ciljem v Bitontu drugič najhitrejši Američan Ferrar - Danes najdaljša etapa



Zmagovalec včerajšnje etape Tyler Farrar

ANSA

BITONTO - Nad kolesarsko dirko po Italiji je končno zasijalo sonce, vendar to še naprej ne velja za Italijane. Tudi včerajšnja ravninska etapa od Avellina do Bitonta se je namreč končala z zmago tujca, tokrat je bil v sprintu glavnine najhitrejši Američan Tyler Farrar, že drugič po uspehu v drugi etapi v Utrechtu. Za Giro, ki je sicer ena velikih mednarodnih dirk, a vedno predvsem italijanski, povzroča takšna prevlada tujih kolesarjev kar nekaj glavobola za organizatorje in sponzorje, saj zanimanje zanj upada, če vemo, da je uprava moštva Collago CSF Inox, ki ima letos povsem italijansko moštvo, pred začetkom dirke odkrito razlagalo, da se je tujim kolesarjem odpovedalo, ker jim v domovini ne prinašajo nobene medijske vidljivosti. Skratka, razen če se ne imenuje Armstrong ...

»Imam najmočnejo ekipo, ki mi izredno pomaga, zato mi je lažje zmagovati. Fantom zelo zaupam,« je dejal Farrar in dodal: »Zadnji kilometr je bil precej ne-

varen s številnimi zavoji in ozko cesto. Imel sem dober položaj pred zaključnim delom, ujem sem še zadnji vlak za zmago. Manjši vzpon tik pred ciljno črto mi je bil pisan na kožo, zmago sem želel prepustiti ekipnemu kolegu Julianu Deanu, a sem nato s koticom očesa opazil Sabatinija in sem zato znova močnejše pritisnil, da sem ekipi pripeljal zmago,« je povedel Farrer, ki je z zmago zadržal tudi majico vodilnega v točkovnem seštevku.

Dolgo časa je item v ospredju narekoval trio ubežnikov - Britanc Charles Wegelius, Francoz Hubert Dupont in Italijan Dario Cataldo so se kmalu odlepili od zasledovalcev ter si pri tem nabrali že skoraj osem minut prednosti, vendar jih je glavnina še pravočasno ujela.

Današnja etapa od Lucera do L'Aquile, kjer se bo kolesarska karavana srečala tudi s posledicami uničujočega lanskega potresa, bo najdaljša na letošnji dirki, meri namreč kar 262 kilometrov, zadnji del

dirke pa je v znamenju vzpona. Giro se vse kakor že vrača proti severu, sobota in nedelja pa bosta v znamenju prvih zahtevnih gorskih preizkušenj. V soboto se bodo kolesarji povzpeli na Monte Grappa, v nedeljo pa na Zoncolan. Takrat bodo morda do izraza prišli tudi italijanski kolesarji, ki sicer na skupnem vrstnem redu zasedajo visoka mesta, saj jih je šest v prvi deseterici.

Vrstni red 10. etape (Avellino - Bitonto, 230 km): 1. Tyler Farrar (ZDA) 5:49:14; 2. Fabio Sabatini (Ita); 3. Julian Dean (NZL); 4. Robert McEwen (Avs); 5. Robert Forster (Nem). **Skupno:** 1. Aleksander Vinokurov (Kaz) 38:59:00; 2. Cadel Evans (Avs) +1:12; 3. Vincenzo Nibali (Ita) 1:33; 4. Ivan Basso (Ita) 1:51; 5. Marco Pinotti (Ita) 2:17; 6. Richie Porte (Avs) 2:26; 7. Vladimir Karpets (Rus) 2:34; 8. Stefano Garzelli (Ita) 2:47; 9. Damiano Cunego (Ita) 3:08; 10. Michele Scarponi (Ita) 3:09 .. 100. Gorazd Štangelj (Slo) 53:37.

NOGOMET Mourinho: »V Italiji nisem srečen«

MILAN - »Finale Lige prvakov je pomembnejše od finala svetovnega prvenstva, ker so igralci boljši od igralcov državnih reprezentanc in tudi igra je kvalitetnejša,« je pred sobotnim dvobojem v Madridu proti Bayernu zatrdir Interjev trener Jose' Mourinho. O svoji prihodnosti bo odločil v dveh, treh dneh po finalu, vendar je potrdil, da v Italiji ni srečen in se ne čuti cenjenega. »Ne gre za denar, sja me je celo sram koliko zaslужim, tudi v Interju so razmere fantastične,« je poudaril Mourinho, ki ga skoraj vsi že vidijo v vlogi trenerja Real Madrida.

BARCELONA - Španski prvak je potrdili, da je z Arsenalom in Valenciom začel pogajanja o nakupu španskih reprezentantov Cesca Fabregasa in Davida Villa.

B-LIGA - Izidi zaostale tekme 40. kroga: Padova - Ascoli 3:1. Športni sodnik je igralca Triestine Cottafava kaznoval s prepovedjo igranja za en krog.

IZPADLI - S tekmo zadnjega kroga se je v ligi za obstanek končalo svetovno prvenstvo svetovne skupine v Nemčiji za štiri ekipe. V nižjo ligo - divizijo B, se selita reprezentanci Italije in Kazahstana.

TENIS Kavčič, prvi Slovenec na Roland Garrosu



LJUBLJANA - Konec tedna se bo na teniških igriščih Roland Garrosa v Parizu začel drugi letoski turnir za grand slam. Slovenija bo imela prvič v zgodovini svojega predstavnika v glavnem turnirju, 23-letnega Ljubljjančana Blaža Kavčiča. Medtem ko je Kavčič konec marca letos postavil nov mejnik v slovenskem moškem tenisu, z uvrstitvijo na 96. mesto lestvice ATP, so nastopi deklet na velikih turnirjih v zadnjem desetletju že stalnica. Polona Hercog bo zigrala v glavnem turnirju, ker ji to omogoča 55. mesto na lestvici WTA, Katarina Srebotnik pa je v glavnem turnirju uvrščena, ker ima po skoraj enoletni odsotnosti možnost izbire osmih turnirjev brez kvalifikacij.

»Moram priznati, da mi je močno odleglo, ko sem dosegel cilj, uvrstitev med prvih sto igralcev na svetu, ki sem si ga zadal, ko sem začel poklicno kariero. Zame je to velik dosežek, ki pa me hrati zavezuje k še napornejšemu delu. Moj cilj je uvrstitev v tretji krog, jasno pa je, da bo veliko odvisno od zreba. Želim si premagljivega tekmeča, čeprav se tudi spektakla proti na primer Rafaelu Nadalu ne bi branil. A naj bo to še v tretjem krogu,« je povedal Kavčič.

Jubljlančan doslej še ni nastopil v Parizu, čeprav ima izkušnje iz vseh preostalih treh turnirjev za grand slam. V Wimbledonu in na odprtrem prvenstvu ZDA je nastopil v kvalifikacijah, letos pa je v Melbourne doživel tudi krstni nastop na glavnem turnirju, potem ko je uspešno prestal kvalifikacije.

SP V JAR 2010 Slovenska izbrana vrsta najprej v Mariboru, od 23. maja pa v Brunecku



Lippi izločil Grossa in Candrevo

RIM - Selektor italijanske nogometne reprezentance Marcello Lippi je iz začasnega seznama udeležencev svetovnega prvenstva v Južni Afriki izločil Juventusova igralca Fabia Grossa in Antonia Candrevo. Seznam »azzurrov« šteje zdaj 28 imen, do 1. junija ga mora selektor skrčiti na triindvajset.

Ballack bo tožil Boatenga

BERLIN - Zvezdnik Chelseaja Michael Ballack se še ni spriznjal s tem, da zaradi poškodb ne bo nastopil na skorajnjem svetovnem prvenstvu v nogometu. Nemec je prek svojega pravnega zastopnika Michaela Beckerja sporočil, da pripravlja tožbo proti večinu Portsmoutha Kevinu-Princeu Boatengu, ki ga je poškodoval v finalu pokala FA. Odvetnik nemškega reprezentanta meni, da je Boateng na sobotni finalni tekmi pokala FA na Wembleyju proti Portsmouthu namerno poškodoval njegovo stranko.

33-letni Ballack bo zaradi strogih vezi v desnom gležnju počival osem tednov. S Sicilije, kjer se uri nemška izbrana vrsta, je dejal, da je vedno zelo jezen in razočaran, a hkrati pripomnil, da želi čim prej pozabiti ta dogodek.

JADRANJE - Jessica Watson je v 210 dneh sama objadrala svet

Nisem heroj, sem navadno dekle, ki verjam v svoje sanje

Tisti, ki jo pozna, pravi, da se ji na obrazu poznajo boji z vetrom in morjem, z nevihtami in neštetimi okvarami, predvsem pa z osamljenostjo in hudobnimi jezikmi. Ne glede na to pa ji obraz žari od sreče, saj je po sedmih mesecih trdega dela končno uresničila svoje sanje. Govorimo o šestnajstletni Avstralki Jessica Watson, ki je na svoji rožnati Ella's Pink Lady objadrala svet popolnoma sama, brez postankov in brez pomoči in tako podrla rekord, ki ga je pred njo postavil njen sodržavljana Jesse Martin, ko je bil star 18 let.

Mlada Avstralka se je takorekoč rodila na jadrni, saj sta oba njena starša ljubitelja jadranja. Ljubezen do tega športa in do velikih izizzov jo je spravila na tečaj za skipperja, nato pa se je odločila, da se poda v to nepozabno avanturo. Marsikdo je označil njenne starše za neodgovorne, ker so jo podpirali v tej njeni odločitvi. Marsikdo je trdil, da ji nikakor ne bo uspel. Jessica pa se ni hotela vdati, niti potem ko se je nesrečno zaletela v 63.000 tonski tanker. To se je zgodilo še pred uradnim začetkom rekordne plovbe, ko je deklo plulo iz mesta Brisbane proti Sydneju. Nesreča se je zgodila ponoči, medtem ko je deklo spalo. Zlomljen jambor in neštete gorovice, da je očitno, da ni sposobna,« je niso prepričale, da bi opustila zastavljen iziv.

Jessica se je 210 dni uspešno bojevala z nevihtami, oceanskimi tokovi, 12-metrskimi valovi in močnim vetrom. 18. oktobra lani je iz Sydneya odjadrala s



Jessica Watson med prihodom v Sydney Harbour

ANSA

svojo desetmetrsko jadrni (S&S 34) preko Tihega oceana do Južne Amerike, kjer jo je čakal slovit rt Horn, ki straši marsikaterega jadralca. Jessica je v svojem blogu priznala, da so bile tisto najtežje ure, ki so jo tudi moralno precej potrle. Telefonski klici in sporocila prijateljev in staršev so ji pomagali, da je prebrodila najhujše trenutke in pogumno odjadrala proti severu. Pravila, ki se jih je Jessica mogla držati, da ji bodo uradno priznali rekordni podvig, namreč pravijo, da je treba vsaj enkrat zapluti preko ekuatorja. Nato se je spet spustila na jug in objadrala afriški Rt dobrega upanja. Od tam je jadrala proti svoji domovini Avstraliji, kamor je prispeла 10. aprila

letos. Čakala jo je še en mesec dolga plovba po južni avstralski obali in mimo Tasmanije nazaj v Sydney.

Pogumna Jessica je po 23.000 navtičnih miljah dolgem potovanju prijadrala v slikoviti Sydney Harbour pred nekaj dnevi - ravno v času, da je lahko praznovala svoj 17. rojstni dan v objemu staršev in prijateljev. Na praznovanju njenega prihoda ji je med tisočimi ljudmi ploskal tudi avstralski premier, ki jo je označil za narodnega heroja. Šestnajstletica pa se nikakor ne strinja z njim: »Nisem heroj, sem popolnoma navadno dekle, ki verjam v svoje sanje in trdo dela, da bi jih uresničila.«

Jasna Tuta



UMETNOSTNO KOTALKANJE - Po nastopu na Nemškem pokalu v Freiburgu

Vsak bi rad še letos dosegel kaj več

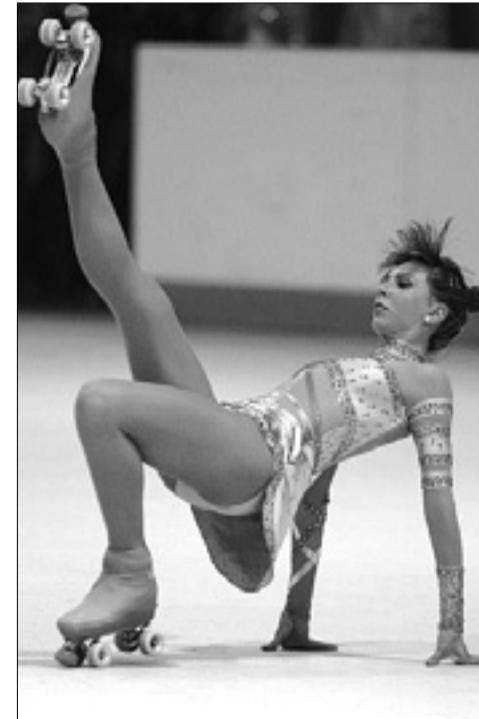
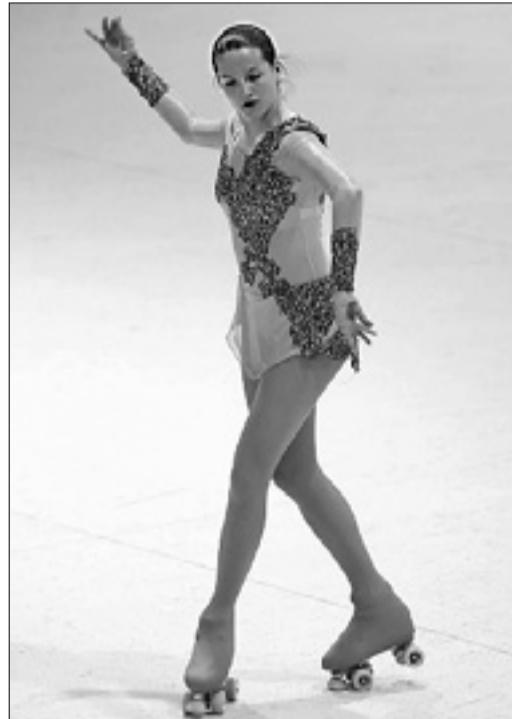
Nastopili so slovenski kotalkarji: Tržačanki Martina Pecchiar, Francesca Roncelli in Luca Raccaro iz Krmina

Prejšnji teden so v nemškem Freiburgu priredili tradicionalni Nemški pokal, na katerem so nastopili tudi tri slovenski kotalkarji: Tržačanki Martina Pecchiar in Francesca Roncelli ter kotalkar iz Krmina Luca Raccaro. V treh starostnih kategorijah je nastopilo 112 kotalkarjev iz devetih evropskih držav, Brazilije ZDA in Tajske.

Najboljši rezultat je dosegla **Martina Pecchiar**, članica Jollya. Med štirinajstimi mladinkami je osvojila prvo mesto v prostem programu: »S končnim rezultatom sem zelo zadovoljna, saj sem letos še prestopila starostno kategorijo in sem tekmovala tudi proti dve leti starejšim kotalkaricam,« je pojasnila Martina, dijakinja tretjega razreda znanstvenega licaja F. Prešeren v Trstu, ki v Nemčiji ni nastopala v obveznih likih, ampak izključno v prostem programu. Zbrala je 348,100 točk, dvajset več od drugouvršcene Italijanke Valentine Mariotti. Martina, ki bo oktobra dopolnila 17 let, je nastopila z novim kratkim programom, dolgi pa je bil enak lanskemu. »Oba nastopa sta bila dovršena, skorajda brez napak. Njen pristop je bil zelo preprljiv in odločen, zasluženo je torej stopila na najvišjo stopničko,« je komentar podal trener Mojmir Kokorovec, ki je spremjal reprezentante v Nemčiji. Konkurenca je bila povprečna: nekateri tekmovalci sodijo med boljše v Evropi, ni pa bilo vseh najboljših kotalkaric.

Martina bo zdaj naprej redno trenirala vsak dan: v začetku junija bo nastopila na državnem prvenstvu v obveznih likih, julija pa na državnem prvenstvu v prostem programu. Pri napovedih je slovenska kotalkarica zelo previdna: »Če mi bo uspela uvrstitev med prve tri, bi lahko nastopila tudi na svetovnem prvenstvu med mladinkami.«

Ker tekmujejo letos kotalkarice od letnika 1991 do 1993 v isti kategoriji (izključno letos zaradi preureditive starostnih kategorij), Martina pa še prvo leto med



Z leve: Martina Pecchiar in Francesca Roncelli, zgoraj Luca Raccaro

PECCHIAR, KROMA

mladinkami, je napoved rezultata težavnje: »Letos sploh ne poznam svojih nasprotnic. Kdo bo letos imel pravico do nastopa na svetovnem oziroma evropskem prvenstvu, bo seveda določil selektor Antonio Merlo.«

V kategoriji članic je nastopila **Francesca Roncelli** (Gioni), ki je osvojila končno drugo mesto. Svetovna prvakinja Debora Sbei je bila premično prva, tretje mesto pa je pripadlo Slovenki Luciji Mlinarič. Roncellijeva je bila po nastopu zadovoljna: »Glede na to, da nisem še v najboljši formi, je končni izid dober. Nastop je bil sicer povprečen. Veseli pa me, da sem premagala Lucijo Mlinarič in Italijanko Analiso Grazioli, ki sta bili na lanskem evropskem prvenstvu boljši od mene.« Tržačka Slovenka se je letos preselila v Neapelj, kjer obiskuje podiplomski študij

arhitektурne smeri »Teritorialno, urbanistično in okoljsko planiranje«. »Letos je več študija, manj pa treniranja. Resno bom s treningi začela zdaj pred državnim prvenstvom. Težko se bom prebila med potnike za svetovno prvenstvo, računam pa na nastop na evropskem prvenstvu,« je pojasnila Francesca, ki tačas trenira v Neaplju.

Razen svetovne prvakinje Debore Sbei tudi med članicami niso nastopile najboljše. Trener Kokorovec je pojasnil, da je Sbejeva nastopila s krepko lažjim programom kot na svetovnem prvenstvu (kjer je premagala Tanjo Romano), nastop Francesce Roncelli je bil dober, vendar je tudi on, prav tako kot tekmovalka, potrdil, da zna Francesca kotalkati tudi dosti bolje.

Po dveletnem prisilnem mirovanju zaradi mišične poškodbe se je na mednarodna prizorišče vrnil tudi **Luca Raccaro** iz Krmina. Slovenski tekmovalec (obiskoval je slovensko osnovno šolo v Krminu) živi zdaj med tednom v Trstu, kjer obiskuje fakulteto za fiziko in trenira na Pikelcu s trenerjem Mojmirjem Kokorovcem, ob vikendih pa se vrača domov, kjer trenira s klubskim trenerjem Borisom Mazzierom. »Letos sem spet začel redno trenirati in forma se počasi izboljuje. Škoda, da sem si pred mesecem dni zvili glezenj, ki me še boli. V Nemčiji sem zato moral nastopiti s pomočjo protibolečinskih tablet,« je dejal Luca, ki je bil leta 2005 mladinski svetovni prvak. Želi si, da bi se v kratkem spet vrnil med najboljše kotalkarje. Letos najbrž še ne, računa pa, da se bo udeležil evropskega prvenstva. 22-letnik je bil v Nemčiji peti v konkurenči šestih kotalkarjev. (V.S.)

TENIS - Gaja Sestri Pugliotto 1. v FJK

Gaja je konec tedna osvojila še en deželnini mladinski teniški naslov. Poleg dvojice Corbo/Furlan med under 14 sta se uveljavili tudi dvanajstletni sestri Alessia in Nicol Pugliotto, ki sicer z učiteljem Ervinom Hafnerjem trenirata pretežno v Kopru. V finalu za naslov sta na Padričah premagali vrstnici ekipe Città di Udine. Zmagi s 6:3, 6:0 in 6:0, 6:0 kažeta, da gibčni sestri, ki vračata čisto vsako žogo, v FJK nista imeli enakovrednih tekmic.

Manj uspešna je bila ekipa šestnajstletnic. Po porazu v zaoštali tekmi proti TC Llbera so Ginevra Zalaschi, Caterina Berlot, Nicoletta Pirina in Kostanca Vajtho končali prvenstvo le z eno osvojeno zmago.

Začeli sta se tudi še dve deželnini članski ligi. V ženski D1-ligi je Gaja v postavi Cirila Devetti in Jessica Varljen z 2:1 premagala TC Pordenone.

Tekme v moški D2-ligi med Gajo in TC Maniago pa niso odigrali zaradi razmočenih igrišč.

ODOBJKA Tržaška etapa na mivki bo v Ankaranu

V nedeljo bo tržaška obojkarska zveza FIPAV organizirala etapo deželnega prvenstva v obojki na mivki za kategorijo do 18 do 20 let. Zanimivo je, da bo tekmovanje potekalo pri Sv. Kariterini v Ankaranu.

UNDER 12 - NA TRŽAŠKEM

Skupina zmagovalcev

Coselli Blu - Kontovel 2:1 (25:9, 23:25, 25:15)

KONTOVEL: Barnaba, Bezin, Brunetti, Franzella, Ferfoglia, Mattesich, Pagan, Ukmari, Zaccaria. Trener: Nicolo Starc.

Kontovelke so izgubile, čeprav bi lahko s prepričljivejšo igro in odločnejšim nastopom iztrzile kaj več. Prvouvrščeni Coselli Blu je bil boljši in je predvajal tudi taktično boljšo igro, vendar so kontovelke v drugem nizu dokazale, da so bile nasprotnice premagljive. Tudi v tretjem nizu so gostje vodile vse do 12:11, nato so nasprotnice dosegle tri zaporene točke, kontovelke pa so popolnoma popustile.

Vrstni red: Coselli Blu 11, Svevo Olympia 4, Oma in Kontovel 3 (Svevo Olympia in Oma s tekmo manj).

Tolažilna skupina

Breg - Azzurra 0:3 (9:25, 9:25, 13:25)

BREG: Camassa, Debernardi, Maver, Cej, Zahar, Racman, Jež, Muiesan, Coren, Meneghetti, Paoli. Trener: Daniela Zeriali

Klub dobremu in borbenemu nastopu so Brežanke gladko izgubile proti Azzurri. Nekajkrat se jim je zataknilo v sprejemu, sicer pa prevečkrat pošljajo žogo čez mrežo že s prvim dotikom, namesto da bi lepo gradile igro.

Vrstni red: Bruner in Azzurra 6, Breg 3, Coselli Giallo 0.

Na Goriškem

Olympia Corsi Adriano - Capriva 2:0 (25:7, 25:14)

Olympia Corsi Adriano - Grado 0:2 (19:25, 15:25)

OLYMPIA: Lupoli, Komjanc, Lavencic, Pisk, Persoglia, M. in T. Pahor, Sfiligoi, Lorenzoni, Hlede. Trener: Andrej Vogrič

Olympia je konec tedna nastopila na polfinalnem troboju mešanega pokrajinskega prvenstva za dvanajstletnike. Po lahki zmagi proti šibkejšim nasprotnicam iz Koprivnice so Gorčani na žalost izgubili v odločilnih tekmi za preboj v finale. Začeli so sicer dobro, nato pa je ekipa iz Gradeža začela zelo dobro servirati in braniti ter spravila v težave Vogričeve varovance. Grado je Olympia dohitel pri 18. točki in nato brez težav slavil, gladko pa je osvojil tudi drugi set, v katerem je naša ekipa veliko grešila. Res škoda, saj so Gorčani na koncu izgubili v odločilnih tekmi za preboj v finale. Začeli so sicer dobro, nato pa je ekipa iz Gradeža začela zelo dobro servirati in braniti ter spravila v težave Vogričeve varovance. Grado je Olympia dohitel pri 18. točki in nato brez težav slavil, gladko pa je osvojil tudi drugi set, v katerem je naša ekipa veliko grešila. Res škoda, saj so Gorčani na koncu izgubili v odločilnih tekmi za preboj v finale.

Ostali izid: Grado - Capriva 2:0. **Vrstni red:** Grado 4, Olympia Corsi Adriano 2, Capriva 0.



Na ženskem turnirju BK Mak najuspešnejše balinarke iz Solkana

V soboto se je odvijal 8. ženski mednarodni balinarski turnir v organizaciji štandrežkega balinarskega kluba Mak. Udeleženec je uvodoma pozdravil tajnik Maka Marko Zavadlav, nato pa predsednik rajonskega sveta, ki vsako leto podpira to pobudo, Marian Bresc ter goriški tajnik ZSSDI Igor Tomasetig, medtem ko se je sodnik Emil Tomšič med drugim ganjeno spomnil preminulih stebrov društva Franja Devetak, Danila Clainscecha in Daria Nanuta, katerim bo posvečen 20. moški mednarodni turnir, ki bo prihodnjo soboto. Zaradi slabega vremena se je turnir odvijal na pokritem balinarskem igrišču v Gradišču. Čeprav se Makova ženska ekipa zaradi zdravstvenih težav igralki ni udeležila turnirjev, ki so jih prirejale druge ekipe, je priložnostno nastopila in dosegla uvrstitev na 5. mesto. Na najvišjo stopničko se je prebil Solskanec pred Medano, Kanalom in Vrtojbo, za Makom pa Društvo upokojencev iz Gorice, Prvacina, Nova Gorica, Renče, Viča in Ajdovščino. V bližnjem krogu je zmagala igralka iz Vrtojbe. Po turnirju so domačini za vse pripravili kosilo. (Jari)

ŠOLSKI ŠPORT - Odbojka za višješolke

Dekleta »Prešerna« na 2. mestu v deželi

Na deželnem finalu Dijaškega prvenstva v Vidmu je obojkarcicam tržaškega licaja Franceta Prešerna le za las spodeljela osvojitev naslova deželnih prvakinj. Potem ko so v polfinalu z 1:2 (21:25, 25:14, 11:15) premagale predstavnika goriške pokrajine, so v finalu z enakim izidom 1:2 (10:25, 25:22, 7:15) klonile pred »kolegicami« zavoda ITI iz videmške pokrajine.

V polfinalu so igralke našega liceja dobro začele, nato popustile, po izenačeni končni pa uvodni set prepustile Goričankam. To jih ni potrlo, saj so v drugem setu spet igrale bolj organizirano in gladko zmagale. Prepričljivo so vodile tudi v 3. setu (11:6), nato se pustile ujeti pri 11. točki, končno pa nanizale štiri zaporedne točke in se z zmago uvrstile v popoldanski finale. Finalno tekmo so začele zelo slabo, zlasti v sprejemu in servisu, tako da so Videmčanke gladko prevladale. Vse drugače je Prešeren igral v drugem setu. Visoko je povedel (13:6), nato se skoraj pustil ujeti (22:21), na koncu pa bil spet prisebejši in je izsilil igranje 3. seta, v katerem pa je igralkam po slabem začetku upadel pogum in se niso več pobrale.

Dekleta so bila na finalni tekmi premo samozavestne, vseeno pa sem z njihovim nastopom, kot tudi s celotnim potekom šolskega prvenstva, zelo zadovoljna, saj so se potrudile in se med sabo zelo dobro razumele. Prav lepa skupina,« je povevala prof. Martina Milič, ki jih je spremjal na barve liceja Prešeren so braniče Mateja Bruss, Janja Hautschild, Katerina Pučnik, Tamara Pertot, Niko Klobas, Urška Vidoni, Janika Škerl, Martina Jerzel, Nina Bemb, Anna Paoli, Ivana Fragiocomo. Trener: Martina Milič.

Med moškimi je deželni prvak licej Buonarotti iz Tržiča.



EU - Finančni ministri potrdili do 440 milijard evrov potencialnih medvladnih posojil

Korak naprej k stabilizaciji evropskega finančnega sistema

Grčija je včeraj prejela prvi obrok posojila držav območja evra

BRUSELJ - Finančni ministri EU so včeraj v Bruslu potrdili oblikovanje posebnega instrumenta za finančno stabilizacijo, ki predvideva do 440 milijard evrov potencialnih medvladnih posojil državam v težavah. S tem je bil storjen pomemben korak k stabilizaciji evropskega finančnega sistema, ki bo omogočil jasen, odločen in hiter odziv evropskih držav, zlasti članic območja evra, na morebitno novo finančno krizo.

Instrument do 440 milijard evrov medvladnih posojil držav v območju evra je začasen, trajal bo tri leta in plasiral posojila na podlagi odločitve Evropskega sveta ter pod zelo ostriми pogoji, ki veljajo za ukrepe Mednarodnega denarnega sklada (IMF). Udeležba posameznih držav bo v višini njihovega deleža v Evropski centralni banki, ki pa bo lahko povečan za dodatnih 20 odstotkov, če katera od držav ali več držav ne bi zmoglo nositi tega bremena.

Mehanizem do 440 milijard evrov medvladnih posojil je sicer le del svežnja ukrepov za stabilnost evra. Drugi element je mehanizem 60 milijard posojil iz proračuna EU v okviru nadgrajenega obstoječega mehanizma plačilnobilančne podpore državam brez evra. Predvidenih pa je tudi do 250 milijard evrov posojil IMF.

Velika razprava je v poneljek na evroskupini potekala tudi glede dodatnih ukrepov za zmanjšanje primanjkljajev, ki jih bosta izvedli Portugalska in Španija, dve najbolj kritični državi za Grčijo. Ti ukrepi so bili sicer kot v primeru Grčije pogoj za odločitev o zagonu mehanizma posojil za zagotovitev finančne stabilnosti. Na koncu je evroskupina ocenila, da so ti ukrepi pomirni in zadovoljivi.

Grčija je sicer včeraj prejela prvi obrok posojila držav območja evra v višini 14,5 milijarde evrov, so potrdili na grškem finančnem ministrstvu. Prvi obrok vključuje bilateralna posojila desetih držav v območju evra. V prvem obroku po navedbah grškega finančnega ministrstva sodelujejo Nemčija s 4,4 milijarde evri posojil, Francija s 3,3 milijarde evrov, Italija z 2,9 milijarde evrov, Španija z 1,9 milijarde evrov, Nizozemska z 932 milijoni evrov, Avstrija s 454 milijoni evrov, Portugalska s 409 milijoni evrov, Luksemburg s 40,8 milijona evrov, Ciper z 32 milijoni evrov in Malta s 14,7 milijoni evrov.

Sicer pa so finančni ministri EU včeraj v Bruslu kljub nasprotovanju Ve-

like Britanije pozvali k dogovoru o novih, strogih pravilih za upravljanje hedge skladov in drugih investicijskih skladov. Nova pravila naj bi preprečila tveganja, povezana s temi skladki, ki so leta 2008 po mnenju mnogih bistveno prispevala k izbruhu svetovne finančne krize.

Poleg tega so finančni ministri EU Evropsko komisijo pozvali, naj "dodatno prevetri" predlog proračuna EU za leto 2011. Novi britanski finančni minister iz vrst torijcev George Osborne pa je pozval celo k popolni zamrznitvi proračuna za prihodnje leto.

V primerjavi z letošnjim proračunom je komisija predlagala 0,8-odstotno povečanje sredstev za obveznosti ali odobrene pravice za porabo, ki bi tako doseglo 142,6 milijarde evrov ali 1,15 odstotka bruto domačega proizvoda (BDP). Predlagala je tudi 5,9-odstotno zvišanje sredstev za dejanska plačila, torej odobrite plačil končnim prejemnikom sredstev, in sicer na 130,1 milijarde evrov. (STA)



Evropski komisar Olli Rehn in španska finančna ministrica Elena Salgado ANSA

AFGANISTAN - Odgovornost prevzeli talibani

Samomorilski napad v Kabulu terjal številne žrtve



Prizorišče napada

ANSAT

KABUL - V samomorilskem napadu z avtomobilom bombo je bilo včeraj v Kabulu po zadnjih podatkih ubitih 18 ljudi, med njimi šest pripadnikov Natovih sil Isaf, več ljudi, med njimi tudi Nato-vi vojaki, je bilo ranjenih. Napad je bil uperen proti Natovim silam, odgovornost zanj pa so prevzeli talibani.

Kot so sporočile Natove sile, je šest tujih vojakov umrlo, ko je blizu Isafovega konvoja samomorilski napadalec razstrelil avtomobil bombo. Državljanstvo vojakov niso razkrili. Italijanski veleposlanik v afganistanski prestolnici Claudio Glaentjer je predmet povedal, da je bil tarča napada konvoj ameriških sil. Dodal je, da je bil napad odgovor na ofenzivo mednarodnih sil, ki trenutno poteka v provinci Helmand, in na priprave na podobno ofenzivo v provinci Kandahar.

Napad je medtem obsodil generalni sekretar zavezništva Anders Fogh Rasmussen. Dodal je, da Nato ostaja zavezani misiji zaščite afganistanskega ljudstva in krepitev sposobnosti Afganistana za spopad s terorizmom. Odgovornost za napad so prevzeli talibani. Kot je za AFP povedal njihov predstavnik Zabibula Mudžahid, je bil napad uperen proti "Natovim zavojevcem".

Talibani so sicer 10. maja napovedali, da bodo sprožili novo kampanjo napadov po vsej državi, ki bodo v prvi vrsti upereni proti diplomatom, afganistanskim poslancem, tujcem, ki sklepajo posle v državi, in mednarodnim silam.

Avtomobil bombo je razneslo med jutranjo prometno konico v bližini nekega naborniškega centra in bolnišnice na zahodu Kabula. Nedaleč od kraja eksplozije je tudi ameriška univerza v Afganistanu. (STA)

PORUGALSKA - Parlament ga je odobril februarja

Predsednik »z odporom« razglasil zakon, ki uvaja poroke istospolnih partnerjev



ANÍBAL CAVACO SILVA

ANSAT

di Cavaco, ter druge konservativne stranke so glasovale proti. Aprila je zakon odobrilo tudi portugalsko ustavno sodišče. Nasprotniki porok istospolnih partnerjev so sicer zahtevali referendum in zanj zbrali 90.000 podpisov.

Na Portugalskem, kjer se 90 odstotkov prebivalcev izreka za katoličane, je bila homoseksualnost še do leta 1992 kazniva. Socratesova socialistična vlada se je že pred zakonom o istospolnih porokah zoperstavila Cerkvi, ko je leta 2007 sprejela zakon, ki dopušča splav, leto kasneje pa zakon, ki dopušča ločitev, tudi če je eden izmed partnerjev nasprotni.

Poroke istospolnih partnerjev so v Evropi dovoljene tudi v Belgiji, na Nizozemskem, v Španiji, na Švedskem in Norveškem. Prav tako so mogoče v Kanadi in Južnoafriški republiki ter v petih zveznih ameriških državah in v Washingtonu, navaja ameriška tiskovna agencija AP. (STA)

cev". Pri tem je stranke v parlamentu kritizirale, ker si niso dovolj prizadevale "za rešitev, ki bi bila za večino Portugalcev spremjemljiveša".

Zakon, ki uvaja civilne poroke istospolnih partnerjev, a hkrati izključuje možnost posvojitve otrok, je parlament v Lizboni sprejel februarja. Predlog je pripravila Socialistična stranka (PS) premiera Josefa Socratesa, podprt pa so ga vse levosmerjene stranke.

Konservativna Socialdemokratska stranka (PSD), katere član je tu-

pojstvo. Poroke istospolnih partnerjev so v Evropi dovoljene tudi v Belgiji, na Nizozemskem, v Španiji, na Švedskem in Norveškem. Prav tako so mogoče v Kanadi in Južnoafriški republiki ter v petih zveznih ameriških državah in v Washingtonu, navaja ameriška tiskovna agencija AP. (STA)

JEDRSKI PROGRAM - Po Clintonovi

Stalne članice VSZN za sankcije proti Iranu

WASHINGTON - Ameriška državna sekretarka Hillary Clinton je včeraj dejala, da so ZDA skupaj z ostalimi stalnimi članicami v Varnostnem svetu ZN uspele doseči dogovor o uvedbi novih sankcij proti Iranu zaradi spornega jedrskega programa. Osnutek resolucije, ki uvaja nove sankcije, naj bi države svetu predložile že včeraj, o njem pa naj bi razpravljali v torek.

Kot je pojasnila Clintonova, so se z uvedbo novih sankcij proti Iranu strinjale tako Velika Britanija, Kitajska, Francija in Rusija kot tudi Nemčija, ki sicer ni stalna članica VSZN, vendar sodeluje v pogajanjih o iranskem jedrskem programu. V nove sankcije sta tako po besedah ameriške državne sekretarke Clintonove privolila tudi Moskva in Peking, ki sta takemu načina reševanja iranskega vprašanja doslej nasprotovali.

Novica je iz Washingtona prišla le dan potem, ko je Iran s Turčijo

Tajski protestniki pristali na posredovanje senata

BANGKOK - Tajski protivljudni protestniki so včeraj pristali na predlog zgornjega doma parlamenta, ki je pripravljen posredovati v pogajanjih z vladom za končanje nasilja na ulicah Bangkoka, ki je zahtevalo že 38 smrtnih žrtv. Nad tajsko prestolico so sicer tudi včeraj vili oblaki črnega dima s kupov pnevmatik, ki so jih začeli protestniki v rdečih majicah.

Skupina približno 60 senatorjev je vladu in rdečesrajčnikom v poneljek poslala pismo, v katerem jih poziva, naj ustavijo nasilje in se začnejo pogajati ob posredovanju zgornjega doma parlamenta. Prejšnja dva kroga pogovorov med vladom in protestniki sta vzbudila upanje na mirno rešitev, vendar sta nazadnje propadla, vladu pa je poneljek poziv rdečesrajčnikov k premirju zavrnila.

Namestnik premiera, pristojen za varnostne zadeve, Suthep Thaugsuban je ponudbo rdečesrajčnikov označil za "nesmisel", "Varnostne sile izvajajo svoje naloge v skladu z ukazi oblasti", je sporočil Suthep. "Cilj naših ukrepov je ustaviti dobavo hrane, zmanjšati število novih protestnikov in jih prisiliti, da gre do domov," je dejal Suthep in dodal, da je vtor v oporišču protestnikov v središču Bangkoka "zadržala možnost".

V poneljek se je iztekel rok, do katerega bi se morali rdečesrajčniki umakniti iz poslovnega središča Bangkoka, kjer vztrajajo že dva meseca. Policija je danes sporočila, da je v dobro utrenjenem oporišču rdečesrajčnikov še vedno okoli 5000 protestnikov, med njimi tudi nekaj sto žensk in otrok.

Dejavnost islandskega ognjenika se je zmanjšala

REYKJAVIK - Dejavnost islandskega ognjenika Eyjafjallajökull se je po močnejšem izbruhu minuli konec tedna "nekoliko zmanjšala", še vedno pa ni nobenega znamenja, da bo kmalu prenehal bruhati, je sporočila islandska meteorološka agencija.

Islandske meteorologi v ognjeniku še vedno beležijo eksplozivno dejavnost, oblak pepela pa se dviga šest do sedem kilometrov visoko. Veter oblak trenutno odnaša proti vzhodu, včeraj zjutraj pa ognjenik ni bil viden, saj so ga zadrževali deževni oblaki.

Islandske zračne prostorje je bil včeraj zaprt za notranje letne, promet na mednarodnem letališču v Reykjaviku pa poteka nemoteno. Mednarodno združenje letalskih prevoznikov (IATA) je medtem zrazilo nezadovoljstvo zaradi ponovnega zapiranja evropskega zračnega prostora zaradi vulkanskega pepla. Po njihovem mnenju ukrep ni bil potreben. IATA meni, da modeli, ki se jih uporablja pri sprejemanju odločitev za zaprtje zračnega prostora, niso primerni, saj so enodimensionalni in ne prispevajo nujno k varnosti. (STA)


Rai Tre
SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40
(Ferlugi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Risanka Riba vas gleda:
Ugrabitev in odkupnina
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1


Rai Uno

6.00 Aktualno: Euronews
6.10 14.10 Aktualno: Bontà sua (v. M. Costanzo)
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
9.35 Aktualno: Linea Verde Meteo Verde
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
11.30 Dnevnik
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 23.15 Dnevnik
14.00 Dnevnik - Gospodarstvo
14.30 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
16.50 Dnevnik - Parlament
17.00 Dnevnik in vremenska napoved
18.50 Kviz: L'eredità (v. C. Conti)
20.00 Dnevnik in športne vesti
20.30 Game show: Soliti ignoti
21.10 Nan.: Tutti pazzi per amore 2
23.25 Dnevnik
23.30 Aktualno: Porta a porta
1.05 Nočni dnevnik in vremenska napoved


Rai Due

6.00 Variete: Scanzonatissima
6.15 13.30 Aktualno: Tg2 Costume e società
6.30 Dok.: Panama
6.45 Aktualno: Tg2 Eat Parade
7.00 Variete: Cartoon Flakes, vmes Zorro
9.00 Aktualno: Grazie dei fiori
9.45 Aktualno: Crash - Files
10.00 Aktualno: Tg2 punto.it
11.00 Variete: I fatti vostri (v. G. Magalli, A. Volpe, M. Cirillo)
13.00 18.30, 20.30, 23.25 Dnevnik
13.50 Aktualno: Tg2 Zdravje
14.00 Aktualno: Il fatto del giorno (v. M. Setta)
14.45 Aktualno: Italia sul Due (v. L. Bianchetti, M. Infante)
16.10 Nan.: La signora del West
16.55 Kviz: Cuore di mamma (v. Amadeus)
18.05 Dnevnik - kratke vesti L.I.S. in športne vesti
19.00 Variete: Secondo canale
19.35 Nan.: Squadra Speciale Cobra 11
21.05 Nan.: Senza traccia
22.40 Nan.: Close to Home
23.40 Variete: Stiamo tutti bene


Rai Tre

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
7.00 Aktualno: Tgr Buongiorno Italia, sledi Tgr Buongiorno Regione
8.00 Dok.: La Storia siamo noi
9.00 Aktualno: Dieci minuti di... programmi dell'accesso
9.10 Aktualno: Figu - Album di persone notevoli
9.15 Aktualno: Cominciamo bene - Prima, sledi Cominciamo bene
12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved
12.25 Kolesarstvo: 93° Giro d'Italia, 11. etapa
14.00 19.30 Deželni dnevnik in vremenska napoved
15.10 Dnevnik - kratke vesti, prometne informacije, Giro d'Italia
17.10 Kolesarstvo: 93° Giro d'Italia - Processo alla tappa
18.10 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo & geo
18.20 Dnevnik in vremenska napoved
20.00 Variete: Blob
20.15 Nan.: Il principe e la fanciulla
20.35 Nad.: Un posto al sole
21.05 0.00 Dnevnik
21.10 Film: The Guardian - Salvataggio in mare (akc., ZDA, '06, r. A. Davis, i. A. Kutcher, K. Costner)

23.30 Variete: Parla con me
0.10 Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved


Rete 4

6.50 Nan.: Magnum P.I.
7.50 Nan.: Charlie's Angels
8.50 Nan.: Nash Bridges
10.15 Nan.: Carabinieri 5
11.30 16.55 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije
12.00 Nan.: Distretto di polizia 4
12.55 Nan.: Un detective in corsia
14.05 Aktualno: Popoldanski Forum
15.10 Nan.: Wolff - Un poliziotto a Berlino
16.15 Nad.: Sentieri
16.25 Film: Mister Hobbs va in vacanza (kom., ZDA, '62, r. H. Koster, i. J. Stewart, M. O'Hara)
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Dok.: Vite straordinarie - Enzo Ferrari
23.35 Film: Ma che colpa abbiamo noi (kom., It., '02, r.-i. C. Verdone, i. M. Buy)
0.20 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved


Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Aktualno: Mattino cinque (v. F. Panicucci, C. Brachino)
10.00 Dnevnik - Ore 10
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okusi, vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Resničnostni show: Uomini e donne
16.15 Aktualno: Pomeriggio cinque (v. B. D'Urso)
18.00 22.10 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario (v. G. Scotti)
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 1.00 Variete: Striscia la notizia - La voce dell'influenza (v. E. Greggio, E. Iacchetti)
21.10 Nan.: Squadra antimafia 2, Palermo oggi
23.30 Film: American Gangster (dram., ZDA, '07, r. R. Scott, i. D. Washington, R. Crowe)



Italia 1

6.10 Nan.: Reba
6.40 17.30 Risanke
8.50 Dok.: Capogiro
10.35 Nan.: Grey's Anatomy
12.25 18.30 Dnevnik in športne vesti
13.40 Risanka: American Dad
14.05 Resničnostni show: La Pupa e il Secchione - Il ritorno
14.20 0.40 Risanka: I Griffin
14.45 20.05 Risanka: Simpsonovi
15.10 Nan.: Merlin
16.10 Nan.: Jonas
16.35 Nan.: Sonny tra le stelle
17.00 Nan.: True Jackson, VP
19.30 Nan.: Samantha chi?
20.30 Kviz: Viva Las Vegas (v. E. Papi)
21.10 Dok.: Mistero
0.00 Resničnostni show: La Pupa Hot - Il ritorno
1.25 Nočni dnevnik in Pregled tiska


Tele 4

7.00 8.30, 13.30, 16.30, 19.30, 23.02 Dnevnik
8.05 Pregled Tiska

10.05 Nan.: Ai confini dell'Arizona
10.50 Talk show: Formato famiglia
12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti
12.05 Aktualno: Super Sea
13.00 Aktualno: Attenti al cuoco (pon.)
14.05 Aktualno: ...Attualità
15.05 Aktualno: Videomotori
17.00 Risanke
19.00 Aktualno: La provincia ti informa
20.00 Športne vesti
20.10 Aktualno: Qui Tolmazzo
20.15 Il Rossetti
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Film: I sette del Texas (western)
22.40 Aktualno: Rotocalco Adnkronos
23.40 Dnevnik Montecitorio
23.45 Dok.: La grande storia
0.30 Aktualno: VIP Sciò

10.05 Nan.: Ai confini dell'Arizona
10.50 Talk show: Formato famiglia
12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti
12.05 Aktualno: Super Sea
13.00 Aktualno: Attenti al cuoco (pon.)
14.05 Aktualno: ...Attualità
15.05 Aktualno: Videomotori
17.00 Risanke
19.00 Aktualno: La provincia ti informa
20.00 Športne vesti
20.10 Aktualno: Qui Tolmazzo
20.15 Il Rossetti
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Film: I sette del Texas (western)
22.40 Aktualno: Rotocalco Adnkronos
23.40 Dnevnik Montecitorio
23.45 Dok.: La grande storia
0.30 Aktualno: VIP Sciò

10.05 Nan.: Ai confini dell'Arizona
10.50 Talk show: Formato famiglia
12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti
12.05 Aktualno: Super Sea
13.00 Aktualno: Attenti al cuoco (pon.)
14.05 Aktualno: ...Attualità
15.05 Aktualno: Videomotori
17.00 Risanke
19.00 Aktualno: La provincia ti informa
20.00 Športne vesti
20.10 Aktualno: Qui Tolmazzo
20.15 Il Rossetti
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Film: I sette del Texas (western)
22.40 Aktualno: Rotocalco Adnkronos
23.40 Dnevnik Montecitorio
23.45 Dok.: La grande storia
0.30 Aktualno: VIP Sciò

10.05 Nan.: Ai confini dell'Arizona
10.50 Talk show: Formato famiglia
12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti
12.05 Aktualno: Super Sea
13.00 Aktualno: Attenti al cuoco (pon.)
14.05 Aktualno: ...Attualità
15.05 Aktualno: Videomotori
17.00 Risanke
19.00 Aktualno: La provincia ti informa
20.00 Športne vesti
20.10 Aktualno: Qui Tolmazzo
20.15 Il Rossetti
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Film: I sette del Texas (western)
22.40 Aktualno: Rotocalco Adnkronos
23.40 Dnevnik Montecitorio
23.45 Dok.: La grande storia
0.30 Aktualno: VIP Sciò

10.05 Nan.: Ai confini dell'Arizona
10.50 Talk show: Formato famiglia
12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti
12.05 Aktualno: Super Sea
13.00 Aktualno: Attenti al cuoco (pon.)
14.05 Aktualno: ...Attualità
15.05 Aktualno: Videomotori
17.00 Risanke
19.00 Aktualno: La provincia ti informa
20.00 Športne vesti
20.10 Aktualno: Qui Tolmazzo
20.15 Il Rossetti
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Film: I sette del Texas (western)
22.40 Aktualno: Rotocalco Adnkronos
23.40 Dnevnik Montecitorio
23.45 Dok.: La grande storia
0.30 Aktualno: VIP Sciò

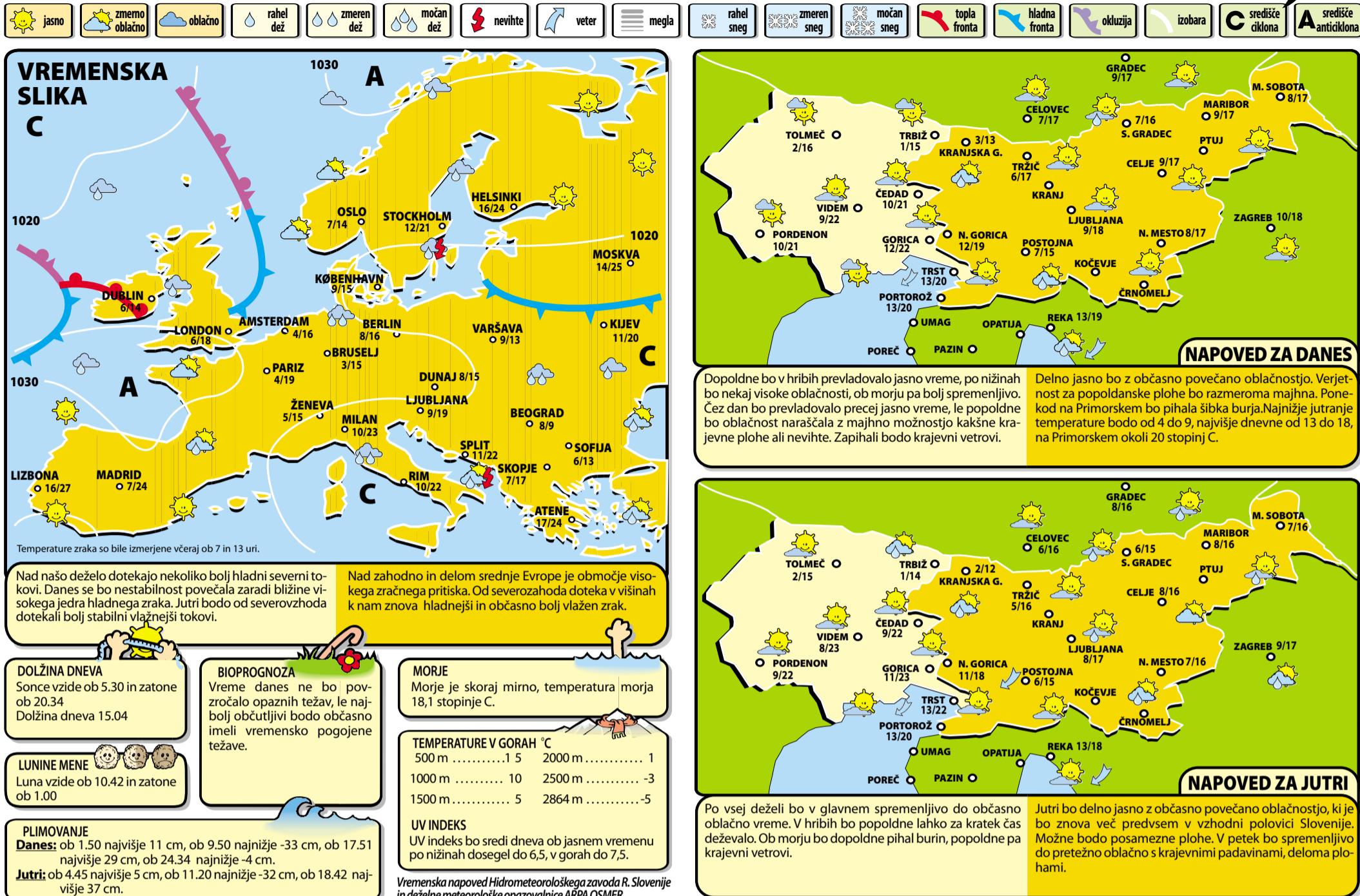
10.05 Nan.: Ai confini dell'Arizona
10.50 Talk show: Formato famiglia
12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti
12.05 Aktualno: Super Sea
13.00 Aktualno: Attenti al cuoco (pon.)
14.05 Aktualno: ...Attualità
15.05 Aktualno: Videomotori
17.00 Risanke
19.00 Aktualno: La provincia ti informa
20.00 Športne vesti
20.10 Aktualno: Qui Tolmazzo
20.15 Il Rossetti
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Film: I sette del Texas (western)
22.40 Aktualno: Rotocalco Adnkronos
23.40 Dnevnik Montecitorio
23.45 Dok.: La grande storia
0.30 Aktualno: VIP Sciò

10.05 Nan.: Ai confini dell'Arizona
10.50 Talk show: Formato famiglia
12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti
12.05 Aktualno: Super Sea
13.00 Aktualno: Attenti al cuoco (pon.)
14.05 Aktualno: ...Attualità
15.05 Aktualno: Videomotori
17.00 Risanke
19.00 Aktualno: La provincia ti informa
20.00 Športne vesti
20.10 Aktualno: Qui Tolmazzo
20.15 Il Rossetti
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Film: I sette del Texas (western)
22.40 Aktualno: Rotocalco Adnkronos
23.40 Dnevnik Montecitorio
23.45 Dok.: La grande storia
0.30 Aktualno: VIP Sciò

10.05 Nan.: Ai confini dell'Arizona
10.50 Talk show: Formato famiglia
12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti
12.05 Aktualno: Super Sea
13.00 Aktualno: Attenti al cuoco (pon.)
14.05 Aktualno: ...Attualità
15.05 Aktualno: Videomotori
17.00 Risanke
19.00 Aktualno: La provincia ti informa
20.00 Športne vesti
20.10 Aktualno: Qui Tolmazzo
20.15 Il Rossetti
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Film: I sette del Texas (western)
22.40 Aktualno: Rotocalco Adnkronos
23.40 Dnevnik Montecitorio
23.45 Dok.: La grande storia
0.30 Aktualno: VIP Sciò

10.05 Nan.: Ai confini dell'Arizona
10.50 Talk show: Formato famiglia
12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti
12.05 Aktualno: Super Sea
13.00 Aktualno: Attenti al cuoco (pon.)
14.05 Aktualno: ...Attualità
15.05 Aktualno: Videomotori
17.00 Risanke
19.00 Aktualno: La provincia ti informa
20.00 Športne vesti
20.10 Aktualno: Qui Tolmazzo
20.15 Il Rossetti
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Film: I sette del Texas (western)
22.40 Aktualno: Rotocalco Adnkronos
23.40 Dnevnik Montecitorio
23.45 Dok.: La grande storia
0.30 Aktualno: VIP Sciò

10.05 Nan.: Ai confini dell'Arizona
10.50 Talk show: Formato famiglia
12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti
12.05 Aktualno: Super Sea
13.00 Aktualno: Attenti al cuoco (pon.)
14.05 Aktualno: ...Attualità
15.05 Aktualno: Videomotori
17.00 Risanke
19.00 Aktualno: La provincia ti informa
20.0



Last Minute Center

KENIJA
28.5.
14 dni, hotel 3*,
polpenzion
od 1.021 €, let iz Benetk

RODOS
28.5., 4.6.
7 dni, hotel 4*,
polpenzion
od 459 €, let iz Ljubljane

KUBA
31.5.
14 dni, hotel 3*,
vse vključeno
od 1.202 € let iz Benetk

KRETA
5.6.
7 dni, hotel 3*,
polpenzion
od 445 €, let iz Ljubljane

SANTORINI
4.6.
7 dni, hotel 3*,
zajtrk
od 339 € let iz Ljubljane

KEFALONIJA
13., 20.6.
7 dni, hotel 3*,
zajtrk
od 449 € let iz Ljubljane

NOVOST!
OGLEJTE SI VEČ
PONUDB NA
www.potovanjalastminute.si
Vsak teden nove ponudbe!

NOVA GORICA
Gradnike brigade 7,
tel.: 00386 5 333 24 16
SEŽANA
Kosovelova ulica 4b,
tel.: 00386 5 730 12 10
KOPER
Pristaniška ulica 17,
tel.: 00386 5 663 05 81
Sestavljeno iz naslovov.

ZDA - Po podatkih letnega poročila Bele hiše

Premoženje zakoncev Obama vredno 2,2 do 7,5 milijona dolarjev

Barack in Michelle Obama
ANSNA

WASHINGTON - Bela hiša je v ponedeljek objavila letno poročilo o premoženju predsednika ZDA Baracka Obame in prve dame Michelle, ki naj bi bilo lani vredno med 2,2 do 7,5 milijona dolarjev. Med premoženjem je omenjeno 1600 dolarjev vredno darilo pokojnega senatorja Edwarda Kennedyja, to je pšicek po imenu Bo.

Barack Obama še naprej služi s svojimi knjigama Očetove sanje in Pogum za upanje, saj je leta 2009 od prodaje dobil šest milijonov dolarjev. Dobil je tudi 1,4 milijona dolarjev od Nobelove nagrade za mir, kar je dal v dobrodelne namene. Predsednik in prva dama imata tudi vsak svoj sklad za upokojitev, skupaj pa tudi sklad za šolanje hčerk Sashes in Malie. Dolgov nista imela. Prva dama Michelle prejema zepnino iz skladu Henryja Fremana, ki je umrl leta 1917. V oporoki je zapisal, naj po tem, ko bodo umrli vsi njegovi sorodniki, iz sklada vsaki prvi dami ZDA plačajo na leto 12.000 dolarjev. Freeman je menil, da so predsedniki ZDA slabo plačani in si prve dame zaslužijo nekaj lastnega denarja. Obama ima sicer letno plačo 400.000 dolarjev.

ZDA - Lepota Miss ZDA je tokrat arabskega rodu

LAS VEGAS - Na tekmovanju za Miss ZDA je v nedeljo v Las Vegasu zmagovala 24-letna Rima Fakih iz države Michigan, kar je zelo razveselilo veliko arabsko skupnost v tej državi, saj je bila zmagovalka rojena v Libanonu. Fakihova bo zastopala ZDA na letosnjem tekmovanju za Miss Universe.

Rima Fakih se je rodila v Libanonu, kot dojenček pa se je z družino priselila v New York. Leta 2003 so šli v Michigan oziroma mesto Dearborn. Fakihova se je šolala v katoliški šoli, kasneje pa je študirala ekonomijo na univerzi Michigan. Med tekmovanjem se glede vere ni opredelila. Dejala je, da v njeni družini častijo krščansko in muslimansko vero. (STA)

VELIKA BRITANIJA - BBC Neslana šala o smrti kraljice

Britanska kraljica Elizabeta II.
ANSNA

BIRMINGHAM - Napovedovalc na eni od lokalnih radijskih postaj britanske mreže BBC si je v ponedeljek privočil precej nešlano šalo in poslušalcem sporočil, da je kraljica Elizabeta II. preminila, nato pa je monarhini v čast zavrtel še britansko himno. BBC se je že opravičil, napovedovalca pa po tem dogodku verjetno ne čaka prav svetla radijska prihodnost.

39-letni Danny Kelly je z novico o smrti kraljice precej razburil britansko javnost. Njegova šala je imela namreč precejšen doseg, saj si jo je privočil v etru radijske postaje, ki oddaja v drugem največjem mestu na Otoku, v Birminghamu. Neimenovan tiskovni predstavnik BBC se je medtem že opravičil in priznal, da si je Kelly tokrat res privočil nekoliko preveč.

"Čeprav je bila novica le del šova, v katerem je Kelly sodeloval s poslušalcji, in je napovedovalc takoj povedal, da gre za šalo, je bila ta povsem neprimerna, zaradi česar se BBC iskreno opravičuje," je povedal tiskovni predstavnik britanske radiotelevizijske mreže in dodal, da namen napovedovalca nikakor ni bil žaljenje n